„Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžia kas Pėtnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystėse $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

NRA MEMBER U.S. WE DO OUR PART

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas: LAckawanna 4-5529

The Lithuanian Weekly „Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Countries $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 28 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918. New York, N. Y. Liepos (July) 13, 1934. Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879. Vol XXV

MINN... HISTORICAL SOCIETY

Pagerbiam Žuvusius Lakunus

Vokietijoje Kraujas Dar Liejasi

Didelis Streikas San Franciskoj

PAGERBIAM ŽUVUSIUS LAKUNUS.

NEW YORK, N. Y. — Liepos 17 dieną sukanka lygiai metas laiko, kai žuvo musų lakunai — kapitonas S. Darius ir leitenantas S. Girėnas, kurie buvo pasirįžę iš New Yorko nuskristi į Kauną. Tą dieną, metai atgal, visa Lietuvių Tauta buvo perimta dideliausiu liudėsiu, kai sužinojo, kad du karžygiai, kurie buvo pasirįžę atlikti didelį žygį ir tuo iškelti musų tautos vardą, netikėtai žuvo netoli Lietuvos rubežiaus, Soldino miškely, Vokietijoje. Šioms sukaktuvėms viso pasaulio lietuviai, ypač amerikiečiai, liepos 17 ir kitomis dienomis rengia dideles ir įspudingas iškilmes. Kur tokios iškilmės bus surengta — kožno lietuvio pareiga jose dalyvauti ir atiduoti pagarbą tiems Lietuvos sunams, kurie del savo tautos garbės paaukojo savo brangiausią turtą — gyvybę.

Liepos 17 diena yra visos Lietuvių Tutos gedulos diena. Tą dieną visi susikaupkime ir tinkamai paminėkime tuos du musų karžygius, kurie iškėlė Lietuvių Tautos vardą aviacijos srity ir del to žuvo.

VOKIETIJOJE KRAUJAS DAR LIEJASI.

Berlynas. — Prasidėjęs tarpe Hitlerio „smogininkų" nerimas dar tebeina. Areštai ir žudymai dar nepasibaigė. Nors pati Hitlerio vyriausybė kiek vadų nužudyta nepaduoda, bet iš pasitikėtinų šaltinių susekama, jog laike „apsivalymo" jau išžudyta net 250 vadų. Iš privačių ašltinių pranešama, kad Muniche nužudyta 122 žmonės, Breslau — 50, Drezdene — 4, Stuttgarte — 1, Berlyne ir apylinkėje apie 85. Nužudytųjų skaičius didėja.

Praeitą šeštadienį pats kanceleris Hitleris ir gi tik-tik nežuvo. Tai but nutikę tuomet, kai jis su savo palydovais areštavo „smogininkų" vadą Boehm'a ir Breslau policijos viršininką Heines'ą. Pastarasis į Hitlerį puolė su revolveriu rankoje. Vienas kanclerio Hitler'io palydovų tuo momentu peršovė patį puoliką Heines'ą.

Visos Vokietijos spauda buvo paskelbusi ir plačiai rašė, kad prie šio „smogininkų" kruvino susikivirčijimo prisidėjusi Francija — buk ji visa tai sukombinavusi. Francijos valdžia įsakė savo atstovui Berlyne, kad jis pareikalautų Vokietijos vaidžios įsakyti visai spaudai tai atšaukti. Spauda tai padarė. Prie to, einant tokiems nesusipratimams tarpe Hitlerio „smogininkų" vadų, parubežinės valstybės pradėjo rupintis. Naciai ir „smogininkai" tačiau to neboja. Jie sako, mes vaidinamės, tai musų reikalai, bet lai kas nors išdrįsta įžengti į faterlandą!

Paskutiniai pranešimai nusako, kad kancleris Hitler'is išvykęs į kalnus „atostogoms", dabar vėl „pasisliui" vyksta ant kariško laivo. Taipgi sakoma, kad Hitlerio „smogininkai" bus nuginkluoti ir iš 2,500,000 bus palikta tik 800,000. Tai gali dar naujo nerimo sukelti.

DIDELIS STREIKAS SAN FRANCISKOJE.

San Francisco, Cal. — Jau apie du mėnesiai čia eina dokininkų (prie laivų dirbančių) darbininkų streikas. Ir juo tolyn, tuo streikas darosi žymesniu ir piktesniu. Ypač jis savo piktumu pasireiškė pastaromis dienomis. Tarpe streikininkų ir streiklaužių dažnai pasireiškia susirėmimai, į kuriuos įsikiša ir policija bei pašaukta milicija. Pavyzdžiui, liepos 5 dieną buvo tokių žiaurių susirėmimų, kad policija turėjo panaudoti ašarines bombas, kuomet keli asmens sužeista. Kitą dieną policija į streikininkus šaudė. Du streikininkai užmušti ir keli lengvai bei mirtinai sužeisti. Bet streikininkai tokio policijos puolimo nepaiso. Jie laikėsti iki šiol, žada laikytis ir toliau.

Pagaliau, dokų darbininkams į pagelbą ateina ir kiti darbininkai — butent prekių išvežiotojai ir kt. Liepos 8 d. San Francisco miesto prekių išvežiotojai 1,200 prieš 271 balsais nutarė paskelbti generalį streiką, kad tuo pagelbėjus streikuojantiems laivų darbininkams. Kitų susisiekimo priemonių darbininkai taipgi nutarė streikuoti. Streikas prasidės šį ketvirtadienį, liepos 12 d. ir šiam estreike jau dalyvaus apie 45,000 darbininkų, kurie priklauso 120 skirtingų unijų. Šiems sustreikavus, bus paliesta dar apie 25,000 darbininkų San Francisco mieste ir apie 1,200 darbininkų šio miesto priemiesty, Oakland.

Šitaip dalykams esant, dvi skirtingos grupės veikia kad kogreičiau šiam streikui galą padarius — streikuojančius darbininkus su darbdaviais sutaikius. Ar tai atsiekti jiems pavyks — tik laikas parodys. Bet šiuo tarpu San Francisco laivų darbininkų streikas yra bene vienu žymiausiu įvykiu visoje Amerikoje.

Beje, šitas streikas skaičiuojamas kaipo vienas didžiausių industrinių karų šioje šalies dalv, kuris jau begalinai daug nuo stolių padarė ir patiems darbininkams ir laivų kompanijoms. Baigiant šio streiko antrą mėnesį buvo paliesta nuo 25,000 darbininkų ir apie 10,000 skirtingų pramonių. Algomis darbininkai jau nustojo $3,500,000, laivų kompanijoms nuostolių padaryta už $50,000,000, prekių sulaikyta už apie $75,000,000. Bendrai, streikas kiekvieną dieną atsieina apie $1,000,000.

LIEPOS KETVIRTOS DIENOS AUKOS.

New York, N. Y. — Kaip ir kitais metais, liepos 4 d., minint Jungtinių Valstijų Nepriklausomybės Šventės sukaktuves, neapsieita be aukų. Sulig suplaukusių žinių, visame krašte žuvo 120 asmenų. Žuvimai šiaip pasiskirsto: tą dieną ištikusiuose gaisruose žuvo 1, automobilių nelaimėse — 44, prigėrė — 48, nuo pašovimo — 2, del kitokių priežasčių 20. Penki žmonės žuvo nukritus lėktuvui Iowa valstijoje.

PREZ. ROOSEVELTAS APLANKĖ HAITI SALAS.

Cape Haitien. — Liepos 5 d. į Haiti salą atvyko prez. Rooseveltas, kur jį pasitiko didelė gyventojų minia ir salos prez. Vincent ir svečią širdingai pasveikino. Taipgi p. Rooseveltas aplanko ir kitas Karaibiškos juros salas bei valstybes. Visur jis nuoširdžiai sutinkamas.

SVARBUS PASITARIMAS LONDONE.

Londonas, liepos 8. — Šiandien į Londoną atvyko užsienio reikalų ministeris, Louis Barthou ir laivyno ministeris F. Pietri. Atvyko jie čia svarbiais reikalais, apie kuriuos visaip kalbama ir speliojama. Dalykų žinovai tvirtina, kad ši misija susieina su planuojamu Rytinės Europos valstybių paktu, į kurį turėtų įeiti ir Pabaltijo valstybės. Ministeris Barthou reikalaus, kad Anglija paremtų Francijos sumanymą tokį paktą sudaryti, arba jei nepritars, tai kad nors nesipriešintų. Kiek žinoma, Anglijos premieras ministeris McDonald tokiam paktui priešingas, bet jis šiuo tarpu yra išvykęs atostogų, tai francuzams prisieis tartis su kitais Anglijos vyrais. Bus taipgi tartasi ir laivyno reikalais, kas palies netik Angliją-Franciją, bet ir kitas valstybes.

LABDARYBĖS ORGANIZACIJŲ SUVAŽIAVIMAS.

Washington, D. C. — Prez. Rooseveltas pakvietė konferencijon 34-rių didžiųjų gerovės organizacijų atstovus. Konferencija įvyks rugpiučio 28 dieną Washingtone. Šioje konferencijoje bus aptariama, kaip vieningiau ir sekmingiau rupintis bedarbių ir vargšų likimu. Pakviestos organizacijos daugiausia yra labdarybės draugijos, kurios jau yra daug kuo prisidėjusios prie krašto gaivinimo.

TRUMPOS ŽINELĖS.

Oldenburg, Vokietija. — Nacių laikytame susirinkime kalbėdamas Vok. Darbo lyderis Lay, pareiškė, kad Hitleris yra vienas reikšmingiausių ir šiandien begaliniai reikalingų politinių vadų. Anot jo, Vokietija turėjo geriausius kariškius, inžinierius, artistus, poetus, bet visuomet jai stokavo gero politinio vado, kuriuo dabar kaip tik ir yra p. Hitleris. Šį vadą, anot kalbėtojo, geri vokiečiai ir seka.

Boise, Idaho. — Pasikalbėjime senatorius W. E. Borah pareiškė, kad Hitlerio dienos jau baigiasi. Jis net nesupranta, kaip vokiečiai jį galėjo toleruoti už paskutinių savaičių darbus. Anot jo tyrono likimas tyroniškai ir baigiasi.

Vienna. — Vienas austrų laik raštis rašo, kad Hitleris buvo pasirįžęs sušaudyti ir pulk. von Papen, antrą po Hitlerio vyriausią ministerį. Paskutinę minutę, tačiau, prie Papen'o namų prez. Hindenburgas atsiuntė kariuomenę su kulkosvaidžiais ir todel Hitlerio „smogininkai" jo neišdrįso sušaudyti.

Madrid, Ispanija. — Associated spaudos agenturai teko sužinoti, kad Ispanija apginkluos Balearic salas, Viduržemio jūroje. Tam tikslui rengiasi praleisti apie 1,000,000,000 pesetų arba apie $136,800,000.

Tokio, Japonija. — Užsienio reikalų ministeris pareiškė, kad Japonija sutinka dalyvauti karo laivynų konferencijoje, kuri įvyks 1935 metais. Sulig jo nuomonės, Japonija turinti prisidėti prie pasaulinės taikos vykdymo.

New York, N. Y. — Magazine „Europa", kuris išleidžiamas šiame mieste, tilpo laike Didžiojo Karo Francijos buvusio prezidento R. Poincare straipsnis, kuriame jis pareiškia, kad karas tuojau neįvyks, nes didžiuma Europos valstybių nori ne karo, bet taikos.

Asunction, Paraguajus. — Mušiuose Gran Chaco srity, prie tvirtovės Bolivian, geriau sekasi paragujiečiams, kurie sulaužė pirmąsias boliviečių linijas, apie 200 priešų užmušė ir nemažai nelaisvėn paėmė.

Iš Lietuvos

PABALTIJO PASITARIMAS BUS KAUNE

Ryga. birž. 26. — Iš gerai painformuotų šaltinių pranešama, per kelias dienas užtrukusius pasitarimus tarp estų užsienių reikalų viceministerio Laretei ir į Taliną atvažiavusio latvių užsienių reikalų ministerijos generalinio sekretoriaus Munterio lietuvių, latvių ir estų bendradarbiavimo reikalu pasiektas visiškas sutarimas.

Sugrįžęs į Rygą, Munters birželio 25 d. padarėa pranešimą ministeriui pirmininkui Ulmaniui. Ryšium su jau angščiau pasiektų principinių sutarimų del visų trijų valstybių pasitarimo Kaune, latvių ir estų atstovai susitarė, kad tas pasitarimas Kaune įvyktų jau liepos mėn. pradžioje.

DALYVAVO SUKILIME — GAUNA KALĖTI

Kaunas. birž. 21. — Šių metų birželio 20 d. Karo lauko teismas nagrinėjo Vytauto Kosto Druskio ir Step. Gardžiuno bylą.

Teismas pripažino juos kaltais tuo, kad jie bendrai veikdami su kitais, šių metų birželio mėn. naktį iš 6 į 7 dieną, karo stoviui esant, aktyviai dalyvavo ginkluotame sukilime esamai Lietuvos valdžiai nuversti, nusprendė nubausti juos mirties bausme sušaudant. Jiem padavus malonės prašymus J. E. Respublikos Prezidentas mirties bausmę pakeitė sunkiųjų darbų kalėjimo bausme: Druskiui 11 metų ir Gerdžiunui 10 metų.

LIETUVOS DERYBOS SU ANGLIJA

Londonas. birž. 21. — Reuteris praneša, kad gavo patirti, jog anglų prekybos ministerijos atstovai ir Lietuvos delegacijos nariai dabar rengia Anglijos Lietuvos prekybinį susitarimą galutinam formaliam pasirašymui.

"Elta" papildomai patyrė, kad derybos su Anglija eina sekmingai ir kad netrukus galės buti pasirašyta sutartis.

DR. ZAUNIUS IŠ DIPLOMANĖS TARNYBOS PASITRAUKIA

Teko sužinoti, kad buv. užs. reikalų ministeris dr. Zaunius iš diplomatinės tarnybos pasitraukia ir pereisiąs dirbti į valstybės tarybą.

ĮVAIRIOS ŽINIOS.

— Šių metų gegužės mėnesį iš Lietuvos į užsienius įvairių prekių buvo išvežta už 12,305,900 litų, o iš užsienių į Lietuvą įvežta už 13,305,600 litų. Tuo budu šiemetinis gegužės mėnesio Lietuvos prekybos balansas su užsieniais siekia apie vieną milioną litų pasyvo. Per pirmuosius penkis šių metų mėnesius Lietuva įvairių prekių į užsienius išvežė už 62,614,000 litų (pernai per tą patį laiką už 59,522,000 litų), o iš užsienių įvežė už 58,767,200 litų (pernai už 56,636,800 lt.). Taigi šiemet Lietuvos su užsieniais prekybos balansas aktyvus apie 4 milionus litų.

— Nesenai Kaune susidarė iš įvairių visuomenės veikėjų tam tikra draugija, kurios tikslas Kaune pastatyti Lietuvos atgimimo patriarchui daktarui Jonui Basanavičiui didelį paminklą. Ta draugija jau atitinkamų Lietuvos įstaigų yra įregistruota. Ji nutarė rinkti aukas ir Basanavičiui paminklą pastatyti Kauno geležinkelių stoties aikštėje. Ligi šio laiko Kaune yra tik maža Basanavičiaus stovyklėlė Karo muzėjaus sodelyje. Lietuvos visuomenė šios draugijos sumanymą labai palankiai sutiko ir žada aukomis jos darbus paremti.

— Vokietija visiškai sustabdė gyvulių ir mėsos produktų įvežimą iš Lietuvos ir tranzitą per Vokietiją. Šis Vokietijos vyriausybės žygis prieštarauja Lietuvos-Vokietijos prekybos ir laivininkystės sutarčiai, kuri dar 1928 metais buvo pasirašyta. Toje sutartyje buvo aiškiai nurodyta, kad abi šalys netrukdys jokio tarpusavio prekių judėjimo. Matyti, kad Vokietija šią sutartį sulaužė, norėdama, Lietuvai atkeršyti už priešvalstybinių gaivalų valymą iš Klaipėdos krašto.

— Lietuvos Motinoms ir Vaikams globoti organizacijų sąjunga prie savo muzėjaus Kaune, yra sumaniusi įsteigti skyrių kovai su prietarais. Tam tikslui jau renkamos žinios apie Lietuvos liaudyje įsigalėjusius prietarus, kurie liečia motinų ir vaikų higieną bei sveikatą. Vėliau šie prietarai bus atvaizduoti plakatuose ir piešiniuose.

Panevėžio apskrity didėja epidemija gripo, perserga veik kiek vienas gyventojas; tuo ypač nusiskundžia kaimo žmonės.

— Dabar ligi šiol kiek organizuotesnis žuvies suėmimas ir pristatymas Lietuvos vartotojams buvo tik Baltijos pajurio srityje. Tolimesnėse vietose marių žuvis vartotojus retai kada tepasiekdavo. Esant blogai organizuotai žuvies prekybai, negalėjo, kaip reikiant vystytis ir žvejyba. Dabar šis reikalas jau tvarkomas tam tikros Klaipėdoj įsteigtos akcinės bendrovės, kuri rupinsis Lietuvos žvėjų patiekiamą žuvį paskirstyti vidaus rinkoje. Tsb.

Liepos 17 d., 1933 m. Tragingai Žuvę Musų Lakunai, Kurie Iš New Yorko Skrido į Kauną

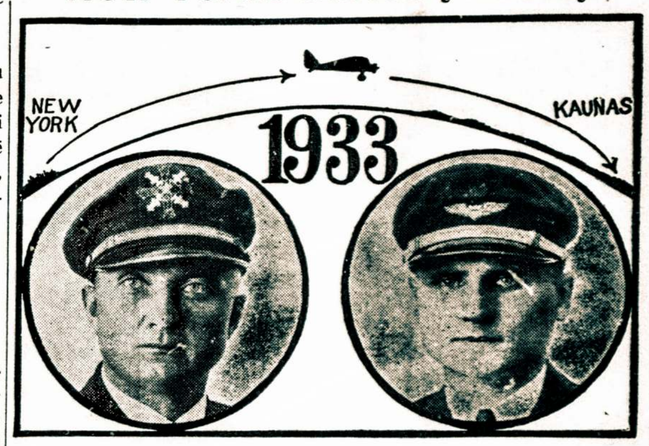

A. a. Kap. S. Darius — A. a. Leit. S. Girėnas

Prieš išskrisiant, jiedu paliko sekamą testamentą:

„Lietuva laukia iš savo sunų ir drąsesnių žygių. Butinai reikia ir jos sunams prisidėti prie bendrojo darbo — tirti dar mažai žinomas žiemių Atlantiko vandenyno oro sroves, o taip pat naujai išrastus navigacijos budus ir priemones pritaikinti kasdieniniams reikalams. Mes, gyvendami tokiais laikais, kada oras stengiamasi panaudoti žmonijos reikalams, laikome sau už pareigą tautos vardu tą darbą garbingai atlikti.

„Jaunoji Lietuva! Tavo dvasios įkvėpti, mes stengiamės šį pasirinktą uždavinį įvykdyti. Musų pasisekimas tegu sustiprins Tavo dvasią ir pasitikėjimą savo jėgomis ir gabumais! Bet jei Neptunas ar galingasis audrų Perkunas ir mums bus rustus — pastos mums kelią į Tavo kraštą ir pašauktų „LITUANICĄ" pas save, tada Tu, Jaunoji Lietuva, turėsi išnaujo rįžtis, aukotis ir pasirengti. Tavo pastangomis, pasirįžimu, kad nekviestų Tavęs į Didįjį Teismą.

„LITUANICOS" laimėjimas tegu sustiprina jaunųjų Lietuvos sunų dvasią ir įkvepia juos naujiems žygiams!

„LITUANICOS" pralaimėjimas ir nugrimzdimas į Atlantiko vandenyno gelmes tegu auklėja jaunųjų lietuvių atkaklumą ir rįžtumą, kad Sparnuotas Lietuvis butinai įveiktų klastingąjį Atlantiką Tėvynės Lietuvos Garbei!

„Tadgi šį savo skridimą skiriame ir aukojame Tau, Jaunoji Lietuva!

„Tą didįjį bandymą pradėsime, tikėdami Dangaus palaimos!

Lenkai Vel Uždarė 6 Lietuvių Mokyklas

Lenkų prieslietuviška politika Vilniaus krašte ir bendrai istorijos bėgy visados buvo ir gal bus ir pasiliks tokia pati dar kreipia į lietuviškas Vilniaus ilgiems laikams. Jausdami savo instinktyvišką neapykantą lietuviams ir sirgdami didybės manija, lenkai 1920 metais pagrobė Vilnijos kraštą. Nuo to laiko to krašto gyventojams lietuviams ir prasidėjo sunki bei skaudi lenkų kraunama tautinė tragedija.

Vilniaus krašte lenkai didžiausią nutautinimą tenykščių lietuvių varo per bažnyčias ir mokyklas. Jie žino, kad žmonėms šios dvi dvasinio gyvenimo prie monės yra labai reikalingos ir todel per jas yra geriausiai varyti ištautinimo darbą.

Lenkai ypač didelį dėmėsį kreipia į Vilniaus krašto mokyklas. Gavę laisvesnes rankas, jie 1927 metais uždarė vienintėlę Vilniaus lietuvių mokytojų seminariją, vėlesniais laikais uždarė kelis šimtus Vilniaus krašto lietuviškų mokyklų, o jų vieton steigė savas lenkiškas. Paskutinėmis dienomis vėl teko patirti, kad lenkų švietimo valdžia uždarė dar 6 Gardino apskrityje esančias lietuviškas pradžios mokyklas: Randamonyse, Mardasave, Grutėje, Bižuose, Ratynčioje ir Kapiniškėje. Lenkų švietimo valdžia nurodo, kad šios mokyklos uždaromos todel, kad jos neveikusios per paskutiniuosius 3 mėnesius. Gi ištiesų, augščiau sužymėtos lietuvių privatinės mokyklos negalėjusios veikti todel, kad nebuvo tvirtinami lietuviai mokytojai. Tie mokytojai iš lenkų administracinės valdžios negalėjo gauti taip vadinamų moralybės liudijimų. Tačiau tie patys mokytojai, nors ir neturi moralybės liudijimų, į lenkiškas pradžios mokyklas buvo priimti.

Lenkų mokyklų vadovybė jau nebeišgalvojo tinkamesnių budų kovoti su lietuvių švietimu, ji dabar ėmėsi naujų priemonių — netvirtinti kurį laiką lietuviškai mokyklai mokytojų, kad vėliaus galėtų tą mokyklą, kaipo neveikiančią, uždaryti. Čia kaip tik ir bus tokios lenkų švietimo valdžios politikos pirmieji žingsniai, kuriais, žinoma, administracinė valdžia prie savęs gyventojų nepavilios.

Argi nenuostabu, kad mokytojus su visais reikalingais pasiruošimais, lietuviškai mokyklai lenkų valdžios nepatvirtinamas, iš jo reikalaujama tam tikrų moralybės liudijimų, kurių tie mokytojai jokiu budu negali gauti iš tos pačios valdžios. Gi priešingai, kai toksai mokytojas nepatvirtinamas lietuviškai pradžios mokyklai, tai jis be jokių moralybės ir kitokių liudimų gali buti patvartintas lenkiškai mokyklai.

Aišku, kad tokia lenkų švietimo valdžios politika, Vilniaus krašto lietuviams deda tik jungą ant kaklo. Ar ilgai taip bus, ar ilgai lietuviams užteks kantrybės? Tsb.

TĖVYNĖ

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas panktadienis.

S E VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei" turi buti siunčiami Redakcijos vardu ir turi buti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

SLA. SEIMUI PRAĖJUS

Ką tik praėjusį SLA. 38-tą Seimą galima pavadinti organizacijos reikalams naudingu Seimu. Be išrinkimo naujos Pildomosios Tarybos ir aptarimo eilinių organizacijos reikalų, padaryta kelios svarbios SLA. konstitucijos pataisos ir kai kurių paragrafų papildymai.

Ant kiek rimtai į organizacijos reikalus dėlegatai atsinešė, liudija kad ir tas pats konstitucijos skyriaus 4-to pakeitimas, kuriuo įvedama Pildomosios Tarybos rinkimui visuotinas narių balsavimas. Sulig pataisytos konstitucijos visuotinuose narių balsavimuose daugiausiai gavusieji balų kandidatai skaitysis galutinai išrinktais ir Seimas juos tik užtvirtins, arba visuotinu narių balsavimu išrinktus kandidatus Seimas tegalės atmesti tik dviem trečdaliais Seimo delegatų balsų.

Šitokiam konstitucijos pakeitimui Įstatymų Komisijos didžiuma ir kai kurie delegatai reiškė pasipriešinimo, tokį savo pasipriešinimą motyvuodami tuo dėsniu, kad kai kurių valstijų apdraudos įstatymai priešingi visuotinam balsavimui fraternalių organizacijų viršininkus renkant. Tačiau paaiškėjus, kad ir tokių valstijų įstatymai griežto pasipriešinimo visuotinam balsavimui nestato, įvedanti visuotiną narių balsavimą SLA. konstitucijos pataisa priimta be pasipriešinimo — vienbalsiai. Šis faktas parodo, kaip populiarus Susivienijime visuotinas narių balsavimas.

Pagaliau įvesta naujį apdraudos skyriai, praplėstas pašelpgavių paskyrimo skyrius, panaikintas konstitucijos patvarkymas, kuris draudė mokėti pomirtines nuo alkaholizmo mirusiems nariams, palengvintas nariams persikėlimas į žemesnius apdraudos laipsnius ir keletas kitų konstitucijos pakaitų ir papildymų padaryta. Pasistengsime atskirais rašiniais nuodugniai supažindinti SLA. narius su visomis konstitucijos pataisomis ir papildymais. Šia proga norėjom tik aplamais ruožais įvertinti SLA. 38-to Seimo žygius organizacijos naudai.

Taigi Seimas padarė visą eilę svarbių ir naudingų nutarimų organizacijos labui. Visi tie nutarimai praėjo gražiausioj harmonijoj — vienbalsiai. Centralinė SLA. vadovybė pirm Seimo tinkamai prirengė tas naudingas ir butinai reikalingas konstitucijos pataisas ir papildymus, o SLA. organas nuodugniai supažindino SLA. narius ir veikėjus su proponuojamais konstitucijos pataisymais ir papildymais. Tokiu budu SLA. veikėjai stuvažiavo į Seimą pilnai prirengti tuos visus konstitucijos pagerinimus įvesti ir todel be ginčų ir vaidų tie visi konstitucijos pagerinimai vienbalsiai priimti.

Jei ne tie visi grupiniai kokusavimai Pildomosios Tarybos rinkimo reikalu, kurie neišvengiamai įneša politikavimą į organizacijos darbų frontą ir kelia neapykantą SLA. veikėjų tarpe, tai SLA. 38-tą Seimą galima butų pavadinti šimtu nuošimčių rimtu fraternalės organizacijos Seimu. Įvedus visuotiną narių balsavimą Pildomosios Tarybos rinkimui, ateityje gal pasiliuosuos SLA. Seimai ir nuo tų visų kokusavimų. Bet vis tik šio Seimo darbai organizacijos labui toli viršija visus pasireiškusius netikslumus ir siekinius grupiniais sumetimais. Užtai kreditas priklauso Susivienijimo vadovybei ir visiems Seimo dalyviams.

Pračjo naudingais darbais pasižymėjęs SLA. 38-tas Seimas. Linkėtina, kad ir visas laikotarpis nuo šio Seimo iki 39-to Seimo pasižymėtų taip pat naudingais organizacijai darbais. Jei tik SLA. vadovybė ir visi nariai bei veikėjai harmoningai kooperuos visais organizacijos reikalais, tai sulaukę sekamo Seimo galėsime pasidžiaugti žymiais laimėjimais Susivienijimo labui. Įneštos reformos Susiveinijimo gyvenime suteikia SLA. veikėjams galės pasidar buoti organizacijos labui. Visi stokime į konstruktyvių ir naudingų Susivienijimo darbų kelią.

—o—

NUSKRIDO Į VARŠAVĄ

Birželio 30 dieną iš Brooklyno į Varšavą skristi pradėjo du Brooklyno ''lenkai'' broliai Adomavičiai. Skristi jiems sekėsi nekaip. Buvo pasirįžę iš Brooklyno pasiekti Newfoundlandą, o iš ten — Varšavą. Kol tai atsiekė — dar du sykiu turėjo savo kelionėje sustoti: vieną sykį Francijoje, kitą — Vokietijoje, visai arti Lenkijos rubežiaus. Kaip jiems ten kelionėje nevyko visgi jie yra pirmutiniai žmonės, kurie lėktuvu iš Amerikos pasiekė Lenkiją ir kurie to krašto prestižą aviacijos srity pakėlė.

Skristi į Lenkiją jie jau ne pirmieji buvo. Pora metų atgal skrido vienas lakunas, kuris tikslo neatsiekė, nusileisdamas netoli Ispanijos. Pernai tie patys Adomavičiai irgi nepasekmingai savo kelionę užbaigė, priversti nusileisti prie Newfoundlando. Tikslas jiems, tačiau, pavyko šiemet atsiekti.

Aviacijos srity lenkai kaip ir daugelis kitų tautybių, stengiasi neapsileisti. Tai tautinė ambicija su kitomis tautybėmis lenktyniuoti. Bet šiuo syk tą lenkų tautinę ambiciją iškėlė ne patys lenkai, bet žmonės, kurie yra gimę ir augę lenkais užgrobtoje Lietuvoje, Vilnijoje, — tais pačiais lenkais prispaustame krašte.

Rašančiam šiuos žodžius brolius Adomavičius teko asmeniškai sutikti prieš patį jų išskridimą pas vieną lietuvį Brooklyne. Jie išrodo gana gerai ir vra tipingi lietuviai. Jie kalba lietuviškai taip gerai, kaip bile vilniškis dzukelis. Jie taipgi su lietuviais draugauja geriau, negu su lenkais. Lenkų ''tautiečiais'' jie vadi nasi labiausia delto, kad iš lenkų daro nemaža sodės biznį. Prie to, lenkai jiems artimesni gal tik delto, kad šį skridimą tiesioginiai rėmė ir finansavo. Iš ''stuomens, liemens'' ir dzukiško akcento lietuviškumo iš brolių Adomavičių niekas neišgraužš.

Kuo broliai Adomavičiai nesijaustų, bet mes linkę sakyti, kad skridimo srity lenkų ambicijas iškėlė lietuviai iš tokio krašto, kurį Varšavos lenkai iki gyvo kaulo persekioja.

—o—

DARIUS IR GIRĖNAS

Musų mažoje tautoje yra daug žymėtinų atsitikimų. Vienus jų retkarčiais mes prisimename, kitus, tulam laikui prabėgus, kaipo nebuvusius užsimirštame. Vieno, tačiau, istorinio įvykio musų tauta niekad neužmirš. Tuo atsitikimu yra tai liepos 15 dieną pradėta ir to paties mėnesio 17 dieną užbaigta musų visos tautos tragedija — žuvimas musų narsiųjų lakunų, Dariaus ir Girėno.

Liepos 15 d. sukanka lygiai metas laiko, kaip minimi lakunai lėktuvu Lituanica iš New Yorko išskrido į Kauną ir liepos 17 d., Soldino miškely, Vokietijoje, jau visai netoli Lietuvos rubežių, jie žuvo. Jų žuvimas buvo tai griaustinio trenksmas į kiekvieno patriotingo lietuvio širdį. Žuvo jie, žuvo tuo laiku ir visų lietuvių ambicija bent kartą iškilti į padanges ir atsistoti šalia kitų didžiulių tautų žymiame pažangos darbe.

Jiems žuvus, visa lietuvių tauta nulenkė galvą. Dar nebuvo tokio atsitikimo, kad del kokio nors lietuviško įvykio butų tiek daug raudota. tiek daug sielvartos išlieta, kiek tai del Dariaus—Girėno padaryta. Kaip Kaunas yra Kaunu — tokių laidotuvių dar nematė. Kaip musų spauda yra spauda — niekad ir tokių skaitlingų ir graudingų aprašymų nepadaryta. O taip buvo delto, kad jiedu į Lietuvą skrido vienintėliu sumetimu — pakelti musų tautos vardą ir išgarsinti leituvius, kaipo progresuojančius žmones. O svarbiausia, tai įrodyt Lietuvos sunams, kad žeme šliaužiodami mes niekur netiksime, kad ir mums, nors ir mažame skaičiuje esantiems, reikia kilti, reikia kopti į augštybes, reikia žengti pirmyn, o tik tuomet su mumis visa žmonija skaitysis, tik tuomet mes busime verti prakilnių žmonių vardo.

Liepos 15—17 bus žymios sukaktuvės.

Minint šias sukaktuves, daugelis organizacijų tomis dienomis rengia dideles apeigas. Kiekvienas musų kur tik tokios minėtuvės bus surengta, privalome jose dalyvauti ir savo pagarbą žuvusiems lakunams suteikti. Prisimindami apie jau žuvusius lakunus neužmirškime ir to, kad šiemet dar vienas narsus musų sunus rengiasi į Lietuvą skristi, idant žuvusiųjų pradėtąjį žygį užbaigti.

Žuvus Dariui-Girėnui buvo nemaža priekaištų, kad mes jų skridimui tinkamai neprirengėm. Pasistengkim tad antrąjį skridimą prirengti taip, idant vėliau nereikėtų sielvartauti, jog savo pareigų prideramai neatlikome. Jei kurie tam reikalui dar neaukojome — padarykime tai dabar, minėdami žuvusius lakunus.

Prieš žuvusius gi lenkime galvas ir tarkime: Garbė jums, Lietuvos sunųs, kurie del savo tautos gar bės pakėlimo aukojote brangiausią žmogaus turtą , gyvybę!

—o—

LIEPOS KETVIRTA

Liepos 4 d. Jungtinės Valstijos jau 158-tu kartu minėjo savo nepriklausomybę. Sulig senų įpročių, tą dieną visame krašte rengiama įvairaus pobudžio selebracijos: eisenos gatvėmis, prakalbos, pagerbimas žuvusiųjų už nepriklausomybę ir tt. Su lig senojo papročio tą dieną senas ar jaunas atžymi šaudymu. Jei tikram amerikonui tą dieną nepavyko bent vieną šuvį į orą išleisti— jis jaučiasi Liepos Ketvirtos neminėjęs... Šaudymas, kaip tik ir yra vienas iš peiktiniausių papročių, nes tas pats šaudymas ir visokios kitokios selebracijos vien nuo 1904 metų Jungtinėms Valstijoms atėmė 4,290 gyvybių ir 96,000 sveikų piliečių sužeidė. Vien ši skaitlinė yra kur kas didesnė, negu aukos, padėtos už pačią nepriklausomybę kovojant. Bet toks jau žmonių įprotis ir ne ką padarysi. Pavyzdžiui, šiemet Liepos ketvirtą New Yorko didmiesty buvo griežtai uždrausta šaudyti. Pasekos to buvo tokios, kad virš 1000 žmonių susižeidė daugiau, negu pernai, kuomet netaip jau griežtai šaudymas drausta. Tai tradicija. O yra tokių tradicijų, kurios reikalauja žmonių gyvybių.

Jungtinės Valstijos 158 metai atgal pasiliuosavo iš svetimos valstybės — Anglijos — jungo ir tapo nepriklausomos. Bet ar šitas, laisvės mylėtojų į padangius iškeltas kraštas pasiliuosavo nuo galutinos vergijos ir jo žmonės jau pilnai nepriklausomai gyvena? Ne. Juk šiuo pačiu laiku Amerikoje yra milionai bedarbių, kurie jaučiasi nieku kitu, kaip tik vergais tų, kurie jiems ištiesia pagelbos ranką, kurie duoda pragyvenimui šmotą duonos. Milionai rank pelnių priklauso nuo savo darbdavių ir darbo reikale net neturi spren džiamo balso. Palyginamai keli tukstančiai žmonių vergina 120 milionų tokių žmonių, kurie dar iš industrinės vergijos nepasiliuosavo. Milionai Amerikos gyventojų neturi net mažiausios apsaugos darbo netekus. Kol sveikas ir tau duoda ką veikti — gerai; bet kai prie darbo netinki — išmetė į gatvę ir tavo ''nepriklausomybė'' baigėsi. Milionai mažamečių šio krašto piliečių dirba ir vergiškas pareigas eina, kad pasidarius sau ir savo gimdytojams pragyvenimą.

Jungtinių Valstijų gyvenimas jau senai nepriklausomas, bet šio krašto piliečio padėtis dar vergiška.

Už tai krašto gyventojai dar kovoja. Kova ta darosi kiek lengvesnė, nes savo priešaky turi tokį žmogų ypatoje Roosevelto, kuris kaip Washingtonas kovodamas už šalies nepriklausomybę, o Linkolnas už panaikinimą vergijos — siekia milionus piliečių paliuosuoti iš ekonominės priespaudos.

Nepriklausomybės šventė Jungtinėse Valstijose pilnoje to žodžio prasmėje bus minima tuomet, kai netik pats kraštas, bet ir jo piliečiai jausis nepriklausomais. Ar tai bus Liepos Ketvirtą, ar kitą dieną, bet tai bus viena didžiausių švenčių.

ŽMONIŲ SVEIKATA

—o—

EPILEPSIJA JAU PAGYDOMA

Šių metų "Tėvynės" 15 Nr. rašiau kelias žinias apie baisiai savo aukas kankinančią ligą epilepsiją, kurią lietuviai paprastai vadina "nuomariu", o Dzukijos tulose vietose ji vadinama lenkiškai — "švento Valento liga". Mat ir šventasis Valentas tos ligos buvo kankinamas.

Šiuo kartu tenka suminėt smagią žinią, skelbiančią, jog mokslo vyrai surado budą epilepsijos pagydymui. Tą budą surado ilgai ir sunkiai tam tikslui dirbęs Dr. K. Winfield Ney, profesorius Neoufsurgery, Medicinos Mokyklos ir Flower ligonbučio vedėjas, New Yorko mieste. Savo budą ir epilepsijos gydymo metodą jis neseniai išaiškino American Society of Plastic Surgeons, medicinos žinovų organizacijos susirinkime. Susirinkusieji medikai ir gydymo metodos žinovai, profesoriaus Ney pranešimą ir aiškinimą užgyrė. Tokiu budu ateity epilepsijos kankiniai bus jau pagydomi.

Epilepsija gimdo kaukuolės kaulo trunėjimą. Kaulo puvėsiai veržiasi į smagenis, smagenys ima gęsti ir nuo to ligonis jausdamas diegimą, laikas nuo laiko, kankinamas skausmo, gauna raumenų mėšlungį ir konvulsijose apmiršta. Diegimui prabėgus, ligonis atsipeiki, turėdamas užtemusią nuovoką, ir neatsimena kas su juom dėjosi.

Kadangi ligą gimdo ir palaiko kaukuolės kaulo gedimas, todėl ligos gydymas reikalauja galvos operacijos, kad prašalinus kaukuolės kaulo sugedusią dalį. Bet kuo ją pavaduot, kad smegenis pridengus ir apsaugojus? Dr. Ney apie tai ilgai galvojo. Francijos fronte budamas laike didžiojo karo, jis turėjo daug reikalų su "nuomariu" apmirštančiais kareiviais, gavusiais kaukuolės kaulo gedimą nuo šuvių trenksmo. Jiems leista į kaukuolę oro; oras gendantį kaulą pakėlė nuo smagenų ir ligoniai pasijusdavo sveikais. Bet neilgam. Oras su laiku virto šlapgariu ir buvo vėl blogai.

Ilgai apie tą viską Dr. Ney galvojo ir pagaliau jam atėjo mintis, kad reikia išimt gendantį naturališką kaulą, ir jo trukumą užpildyti ciliuloidos lopu. Metalas tam netinka, nes vienas rudija, kitas gamina nuodus ir panašiai. Ciliulioida kaip tik tam tinka. Pirmutinis bandymas davė geras pasekmes, kurios patikrino Dr. Ney metodą 90% gerumo.

Pirmutinė operacija padaryta vienai New Yorko mokyklų mokintojai, kuri kentė epilepsijos kankynes per aštuonis metus ir delto buvo pasitraukus iš savo profesijos. Dr. Ney padarė jai galvos operaciją, išėmė apgedusią kaukuolės kaulo dalį ir jo vieton įdėjo ciliulioidinį lopą, apdėjo jį taukais, kad nespaustų smagenis ir sulig reikalo galėtų kilnotis. Ligonė iš operacijos pasveiko ir grįžo į savo darbą. Ji vėl mokytojauja ir sakosi esanti geroj sveikatoj. Epilepsijos nė menkiausio atako nėra jautusi nuo pat operacijos ir nemano, kad kada nors jaustų.

Po šiai pasekmingai operacijai Dr. Ney turėjo keliās kitas, gydydamas epileptikus su menkesniais ligos veikimais, ir visos jos buvo pasekmingos 90%. Pagydytus epileptikus atakai daugiau neliečia.

Susirinkimas visą pranešimą ir jo aiškinimą išklausęs, profesoriaus metodą pripažino gydymo mokslo triumfu ir ją užgyrė.

V. S. Jokubynas.

SUTIKIMAS APIE PASEKMES ALKOHOLIAUS

Su legaliu stoviu alkoholiškų gėrimų jau užtvirtintų, visokios diskusijos atkartotos apie alkoholiaus pasekmes ant žmogaus proto ir kuno.

Dr. Haven Emerson, viešos sveikatos praktikos profesorius Columbia Universitete savo naujoje knygoje "Alcohol, Its Effects on Man", pažymi sekančius penkiolika punktų, apie kuriuos visi medikališki mokslininkai, kurie studijavo šitą klausimą, sutinka.

Čia mes tuos penkiolika punktų paduodame:

1. Alkoholis tai narkotiškas vaistas, kuris slogindamas augštesnius arba svarbesnius kuno centrus prašalina sulaikymus (inhibitions).

2. Apart ant nervų sistemos ir žlebčiojimo trakto, alkoholis vartojamas kaipo gėrimas turi mažai darodančios įtekmės.

3. Yra maistas, naudojamas kaipo energijos šaltinis ir riebumo taupytojas, bet yra tokis tik iki labai apriboto laipsnio.

4. Nėra galimas daiktas, kad kokybė žmoniško paėjimo buvo kenkiama, arba priešingai atmainyta per ilgą vartojimą alkoholio, kad nors pasekmės ant atskiro žmogaus kartais yra blogos.

5. Gydymo naudingumas ir vertė alkoholio yra mažos.

6. Gal psykologiškai pagelbsti senus.

7. Nepadidina ir kartais sumažina kuno pasipriešinimą ligoms.

8. Paliuosuojant sulaikymus veda prie sociališko nuraminimo ir smagumo ir tenai yra didžiausias pavojus.

9. Galime geriausia studijuoti alkoholio įtekmę, patėmijant, kaip greitai žmogaus pasielgimas mainosi.

10. Nusilpnina protą, valią, susivaldymą, supratimą, fizišką gabumą ir kantrybę.

11. Gali vesti prie aplinkybių, nuo kurių prasižengimai ir sociališki iškrypimai paeina.

12. Yra dažnus naikintojas sveikatos, linksmumo ir momentalio pastovumo.

13. Paprastai alkoholio vartojimas sumažina ilgą amžių ir padidina mirtingumą.

14. Visų pirmiausia alkoholiniai gėrimai žmonių vartojami todel, kad jie nenori mąstyti apie kokią nors bėdą, arba kuomet juos grasina koks grumojantis pavojus. Kitais žodžiais, jie nori užmiršti ką nors. Tačiau alkoholis išgaruoja, bet bėdos pasilieka.

15. Sudaro rimtą ir svarbią vietos sveikatos problemoje.

FLIS.

Laiškas į Redakciją

Gerb. "Tėvynės" Redakcija:—

Perskaičius "Tėvynės" Nr. 22 musų tautiečio Vinco Jankausko laišką su paaiškinimu, delko jis nerašęs į "New York Times", iki šiam laikui nieks rodosi nė žodį netarė šiuo svarbiu klausimu.

Aš visados jaučiau ir jaučiu palankumo žydų tautos žmonėms, prieš kuriuos įvairiose šalyse sukeliama įvairųs prasimanymai ir daugeliui žydų prisieina nukentėti. Vėliaiusiu laiku tenka jiems kentėti Vokietijoj. Lankiausi jų protesto mitinguose, klausiau jų nusiskudimo ir prijaučiau jiems. Todel ir dabar keršto nejaučiu ir juo nesivadovauju.

Pono Jankausko raštai, anglų spaudoje telpanti, visados buvo informuojančio turinio, paremti faktais, o ne kokiu antagonizmu, ką liudija ir pats laiškas "Tėvynėje". Tad kila klausimas, kodel gi p. Jankauskas nepriimamas kaipo iš Lietuvos lietuviškų žinių pateikėjas? Aš kitokio atsakymo negaliu sau persistatyti, kaip tik "New York Times" leidėjo, p. Ochs, išdidumą (aroganciją), kuris mano, kad lietuvių tauta nieko negali suteikti pasaulio ramumui nei blogo padaryti jojo iki šiol populiariškai spaudai, "The New York Times" ir "Current History" žurnalui.

Išvada pas mane darosi sekama: Kad jeigu dinosauras pranyko nuo žemės paviršiaus del to, kad jo paties didumas jam pranykimą pagamino, tai ir p. Ochs per išdidus nusistatymas, kartais, irgi gali išeiti jo paties nenaudai, nes spaudos galiunai paprastai gyvena populiariškumu. Iš žydų taktikos ir lietuviams kaip ko išmokti galima.

Pono Jankausko viešas pranešimas apie šį įvykį garbės vertas, ir reikšdamas savo užuojautą p. Jankauskui jo šiame nelengviam darbe, užtikrinu, jog tas pranešimas nepranyko pas mane jį perskaičius. Gaila, kad aš, taisyklingai anglų kalbos nemokėdamas, negaliu p. Ochs į ausį pasakyti: "Lietuviai turi savygarbą ir yra verti, t. y. matome skriaudą kitų ir jaučiame savo." Tie, kurie gali, lai p. Ochs praneša, kad jis klysta naudodamas saumylišką taktiką, kad tik blogai paliestas žydas sudaro naujieną jo laikraščiui.

Vincas Alksninis.

DAR VERKIAM JU

Prabėgo metai, kaip du drąsuoliai,
Už tautos garbę, galvas paklojo,
Geras lietuvis jų tuomet verkė,
Ir šiandien verkti dar nenustojo.

Daug mes praradom savo brangiųjų
Brolių, sesučių, senų tėvelių;
Mes jųjų verkėm, mes jų gailėjom,
Bet visi verkiam—Tautos sumelių.

Ne senas amžius, ne karo šmėkla,
Žiauriai sutiko—mirties likimas,
Prakilnus tikslas, visai žmonijai,
Jų pačių noras—pasišventimas.

Nėra pasauly tokios galybės,
Kas tokią skriaudą grąžint galėtų,
Ar, kiek mes gailim ir kiek mes ger-
(biam,
Kad jie išgirstų, kad praregėtų...

Skrisk tu antrasis, jaunas berneli,
Per plačią jurą, pasėk jų kelią,
Tiktai prabėgki, tik apsilenkti,
Tą nelaimingos mirties vietėlę.

Ten į tą šalį, kur jų troškimai,
Buvo pasiekti—tu ten nulėki,
Nuo mųs lietuvių garbės vainiką,
Ant jųjų kapo tu jiems uždeki.

Ka Bi Kas.

Puikios Mintys

Nieko nėra gražesnio, kaip ištikimos žmonos įtikėjimas į savo vyro talentus; ir nieko nebus gražesnio, kaip vyro įtikėjimas į savo žmonos sugebumą vesti šios netvarkios planetos reikalus.

✤

Kada pasigailėjimo angelas yra išvaryta iš širdies, kada ašarų šaltinis išdžiuvęs — siela pastoja žaltys, šliaužiojąs po tyro dulkes.

V. J. B.

JAUNIMO KELIAI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Jaunuolių Skyrius

Kol jaunas, o broli, sėk pasėlio grudus
Ir dirvos nepleiski! Tuomet, kada jausi,
Kaip kuns ima stingti, dvasia jau susnudus,
Vėlu juk prie darbo: nė sėsi, nė piausi.

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinu stoji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko!

Dr. V. KUDIRKA.

DR. MINDAUGIS MIKOLAINIS

HARTFORD, CONN. — Pastaromis dienomis čia savo ofisą atsidarė jaunas gydytojas, Dr. Mindaugis Mikolainis, bene vienas jauniausiųjų lietuvių gydytojų Amerikoje. Dr. M. Mikolainis yra sunus velionio Petro Mikolainio, kuris visame lietuvių gyvenime yra tiek plačiai žinomas, kad čia apie tai neprisieina nė minėti. Jaunasis Mikolainis irgi yra tėvelio pėdomis pasekęs: jis, gyvendamas Brooklyne, gyvai veikė tarpe lietuvių — dalyvavo viešuose parengimuose, ėmė dalyvumą scenoje kaipo mėgėjas, dalyvavo choruose ir tt. Taipgi yra sumanus ir simpatingas jaunuolis. Dr. M Mikolainis priklauso ir prie SLA. (126 kp., New York, N. Y.). Susivienijimo labui jis ir gi vienu-kitu darbeliu yra prisidėjęs. Tokiam jaunam, energingam ir darbščiam profesionalui reikia tik palinkėti geriausių pasekmių jo profesijoje, o Hartford'o ir apylinkės lietuviams patarti, reikalui ištikus, kreiptis pas jį patarnavimo, kurį jis sąžiningai kiekvienam suteiks. Jo naujai atidarytas ofisas randasi po numeriu 36 Capitol Ave., priešais lietuvišką bažnyčią

Jaunuoliai Seime

Jaunuoliais mes esame pratę vadinti tuos lietuvius, kurie yra gimę ir augę Amerikoje, neatsižvelgiant į jų amžių. Tokių lietuvių jaunuolių šiame krašte yra jau ne tukstančiai, bet šimtai tukstančių — daugiau, negu iš Lietuvos atvykusių lietuvių. Tokio jaunimo nemaža priklauso ir prie musų Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. Ir šis jaunimas Susivienijime jau pradeda lošti nemažą rolę: ima dalyvumą vadovybėje ir, dažnai, atlieka net tokias pareigas, kokių suaugusieji jau ir negalėtų atlikti.

Tokių jaunuolių buvo ir SLA. 38-tame Seime. Jie atstovavo jaunųjų ir suaugusiųjų kuopas. Palyginus su kitais Seimais, šiame Seime tų jaunuolių buvo kiek mažiau — gal apie 15, tačiau, mums rodos, jie save užsirekomendavo kur kas geriau, negu kituose seimuose. Pavyzdžiui, Chicagos Seime musų jaunuoliai buvo prisišlieję prie kraštutinių frakcijų, kuomet šiame Seime to, bent aiškiai, nesimatė.

Be dalyvavimo pačiame Seime, atvybęs iš įvairių kolonijų į Detroitą, musų jaunimas prisidėjo ir prie parengimuose turėtų programų išpildymo. Pavyzlžiui, koncertiniame programe dalyvumą ėmė, galima sakyti, vien jaunuoliai — vietiniai ir iš kolonijų: dainavo, klasiškus šokius šoko, pianu skambino, smuikavo, šokiams muziką suteikė. Tas pats ir seiminiame bankiete. Čia jaunuoliai bankietui pirmininkavo, prakalbas sakė, susirinkusius gražiu dainų ir muzikos programu palinksmino.

Iš to aišku, kad musų jaunoji gentkartė smarkiai kopia į gyvenimo viršunes ir gal neims perdaug laiko, kuomet visame musų viešame gyvenime matysime vien jaunuolius pirmenybę imant. Žinoma, senesnieji Amerikos lietuviai to tik ir laukia, nes tai yra jų pasismaginimu, kad dar pirm pasitraukimo iš viešųjų darbų jau mato jaunuosius veikiant tuos darbus, kuriuos, ne taip labai senai, veikė vien tik iš Lietuvos atvykę lietuviai.

Beje, turime dar tiek pažymėti, kad šiame Seime musų jaunuoliai labai rimtai užsirekomendavo. Niekur ir jokių iššišokimų nepadarė. Jei reikėjo kas tiesioginiai atlikti — atliko taip, kaip pridera, kaip jiems geriausia išrodė; jei matė ko negalės atlikti — to darbo nesiėmė, o vien pareiškė, kad į šį Seimą **jie atvyko ne tiek veikti, kiek tėmyti senesniųjų darbus, kurių dar neišmokę.**

Gražu tai atžymėti. Smagu matyti, kad nors nedideliame skaičiuje, bet musų organizacijoje jau randasi tokio jauno elemento, kuris, reikalui esant, tikrai galėtų visą musų gyvenimą vairuoti.

Tėvynės Meilė ir Piliečio Pareigos

Tėvynės meilė yra didžiausia žmogaus dorybė.

Žmogui privalu tėvynę mylėti, nes visi esam tėvynės vaikai. Tėvynė mus visus pagimdė, išaugino ir suteikia pragyvenimą. Žmogus be tėvynės yra vertas didžiausio pasigailėjimo. Senovės Graikijoj ištrėmimas visam amžiui iš tėvynės buvo laikomas beveik didesne bausme, negu mirtis.

Mylėti tėvynę — reiškia rupintis jos visapusiška gerovė ir ją ginti nuo priešininkų. Tikrai mylįs savo tėvynę žmogus visur ir visada stengiasi elgtis kopavyzdingiausiai. Rodyti tėvynei meilę reikia visur ir visados. Tėvynė nereikalauja iš savo sunų kažkokių ypatingų žygdarbių. Dideliems žygiams ne visi žmonės yra pajėgus. Be to, dideli žygiai retai kada ir pasitaiko. Daug svarbiau yra mylėti tėvynę kasdieniam gyvenime ir jai nuolat tarnauti.

Labiausiai galima pareikšti meilę tėvynei, sąžiningai atliekant savo pareigas. Nereikia nusiminti, jei kartais atskiro žmogaus pareigos, vienos skyrium paimtos, atrodo lig visai nežymios ir bereikšmės. Taip manyti yra didelė klaida. Juk krašto, tėvynės gerovė susideda kaip tik iš atskirų smulkių dalelių — kiekvieno žmogaus darbo vaisių. Tarnauja tėvynei visi be išimties. Vaikas, kurs stengiasi gerai mokytis, yra didelis tėvynės mylėtojas, nes iš vaiko tėvynės nieko kito nereikalauja, kaip tik mokytis ir tinkamai pasiruošti ateinančiam savarankiškam gyvenimui. Motina, kuri tinkamai auklėja vaikus, didžiai nusipelni tėvynei. Darbininkas, ukininkas, valdininkas ir šiaip bet kurios darbo profesijos žmogus tėvynės meilę gali parodyti, tik gerai atlikdamas savo pareigas. Kas iš to, jei kas nuo lat garsiai kalba apie tėvynės meilę, bet to neparodo savo darbais?

Ramiu laiku tėvynė iš musų reikalauja darbo, o pavojaus metu — apsaugos. Ginti tėvynę pavojaus valandą, aukojant tam turtą, sveikatą ir gyvybę, yra kiekvieno žmogaus pareiga. Senovės romėnai turėjo gražų posakį, kad **"saldu ir malonu mirti del tėvynės".** Mes, lietuviai, negalim skųstis, kad musų tauta butų nusikaltusi tėvynės meilės dėsniui, vengiant ją ginti. Yra kaip tik priešingai. Senovės lietuviai pasižymėjo nepaprasta tėvynės meile ir ją gynė iš visų pajėgų.

Todel mes turim stengtis savo širdyse dar labiau sustiprinti tėvynės meilę, kad pavojaus valandą su dar didesniu pasiryžimu stotume jos ginti. Mylėkim tėvynę, kasdien savo meilę patvirtinkim dar bais, ir pamatysim, kad, iš tiesų, poeto yra pasakyta šventa tiesa: ir jei tarp mųs vienybė bus, tikrai tėvynė nepražus!

M. R.

KAS YRA DIDIS

Ne tas yra didis, prieš ką milionai
Prispausti vergijos žemyn galvas lenkia,
O dvasioje keikia; didi ne tyronai,
Kurie reikia garbint, nors jie visiems kenkia.

Tik tas yra didis, kurs gyvasti savo
Be baimės aukoja del artimo laimės,
Kuris didžius darbus žmonijai aukavo,
Prieš ką žmonės klaupia iš dėkui, n'iš baimės

Ne tas yr galingas, kuriojo galybė
Tik ašarų, kraujo upeliuos braidytų,
Kurio galią skelbtų griuvėsių daugybė,
Sudegintų turtų, žmonių iššudytų.

Galingas tasai, kurs be kraujo gal skleisti
Pasauly brolybę iš krašto į kraštą,
Kurs vargdieniui duoda nors kiek pasilsėti,
Palengvina sunkią gyvenimo naštą.

Ne tas yra drąsus, kurs stveriasi kardo
Dantimis grieždamas lyg žvėris įniršęs
Tik artimą puola ir laimę jo ardo
Pats budamas žmogus visai užsimiršęs.

Drąsiu tiktai tą mes turime vadinti,
Kuris musų minties kovoja laisvybę,
Kurs nuomones savo išdrįsta apginti,
Akys' kurs galingam pasako teisybę.

Dr. V. Kudirka.

Mokslas, Raštija ir Dailė

Rašo IOTA.

ŠEŠUPĖS KRAŠTAS

Šešupės apylinkė yra begalo įdomi, tačiau Vilnius yra dar įdomesnis kulturiniu ir istoriniu žvilgsniu. Vilniuje lietuviai liedino armotas, o Pašešupėse — stiklus. Šiandien randamos kruvos zindrų Suvalkuose buvę tai stiklo dirbimo vietos senovėje. Sakoma, stiklai visuomet buvo dirbami prie upių, užtai ir zindrų kruvos užtinkama tik paupiuose. Formula to stiklo neaiškiai žinoma. Sakoma buvo naudota žvyras, žilvičio sula ir keli kiti sudėčkai. Lietuviai liedinosi bei išsipusdavo bonkas visokio didumo.

Suvalkiečiai, beveik be išimties, yra lėtos kalbos žmonės. Jie kalba aiškiai ir nuoseikliai. Jų gramatika biskį panaši lotynų kalbai. Vieton "Jų rugiai dideli ir gražųs, o jie patys toki tinginiai", sakoma "Rugiai jųjų dideli ir gražųs, o patys jie tinginiai toki". Kur Šiaulietis stato žodį pirm, Suvalkietis — paskui. Šiame Lietuvos kampe žmonių folklore randama, jog Suvalkiečiai atsikraustę šin kraštan vandeniu. Esą, jų pratėviai senovėje gyvenę kitur. Toje pirmykščioje tėvynėje nusikaltusius žmones išsiųsdavo laiveliais į plačius vandenynus. Sakoma, "nusikaltusiems įdedavo maisto, sėklos, aprėdalo ir leisravo su vėjais šiltais naujos sau tėvynės ieškoti". "Ir atrado jie naują tėvynę ir įsikurė jon ant gyvatos". Bet iš kurios šalies jie atplaukė, tai sunku susekti.

Suvalkų kraštas davė daug įkvėpimo Basanavičiui ir Kudirkai. Tai idealingas didvyrių kraštas. Apdainuojamas jis ir dainių, kurie visuomet stebisi Zanavykių — merginų skaistybe, kurios gražiausios visoj Lietuvoje.

Mažamečių Kampelis

Tėve, paskaityk šias pasakėles savo vaikučiams.

ASILAS IR LAKŠTINGALAS

Kartą asilui teko su lakštingalu susitikti. Susitikęs sako:

— Klausyk, drauge! Tu esąs didis giesmininkas! Ir aš, tikrai sakant, norėčiau dabar išgirsti, kaip tu giedi, ir išgirdęs jau pats apie tavo giedojimą sprėsti.

Ir lakštingalas, nieko nalaukdamas, tuoj ėmė giedoti. Sučiulbo, sugydo — visais devyniais savo balsais; čiulbavo, rykavo, lakštavo, suokė: čia pakelia balsą, čia vėl nuleidžia; čia lyg ką tolumoje vos begirdimas suokia, čia vėl tankiai-tankia girią skardena. Skambėjo, užė jo balsas per girias, per krumus. To jo giedojimo visa, kas gyva, klausėsi. Ta savo giesmių giesme visa kam jis turėjo, rodės, įtikti. Nutilo vėjelis, nustojo čiulbėję paukšteliai, prigulė ir gyvulių bandos. Žmonės tą giesmę girdėdami, net kvėpuoti, rodės, bijojo.

Giesmė baigta. Asilas atstatė kaktą, padelbė akis. Atsisukęs į lakštingalą, sprendžia:

— Nei šio nei to, gerai, — sako — Ką čia besakyti, tavęs nenuobodu klausyti... Tik gaila, kad tamsta su musų gaidžiu, rodos, nepasipažįsti: iš jo pasimokinęs, visai geras giesmininkas butum.

Išgirdęs tokį asilo žodžio tarimą, lakštingalas tik purptelėjo — ir toli-toli nuo jo nuskrido, net už devynių upių atsidurė.

KIŠKIO DALYBOS

Vieną kartą kiškelis miegojo po kadugiu. Jį pažadino didelis trenksmas. Pašokęs iš miego, jis pasijuto apsiaustas medžiotojų iš visų pusių. Skalikai skalydami puolė jį, o medžiotojai juos siundė ir šaukė: "Kiškeliui mirtis!" Kiškelis apsižvalgė: nėra kur dingti. Pasikąsė sau pakaušį ir sako: "Nusimanau iš jusų nagų nebeištruksiąs, bet prieš mirštant norėčiau padaryti dalybas. Kailį atiduokite kailiadirbiams kailiniams, kojeles — kaminšluoščiams šluostyklėms, akeles — mergoms veidrodžiams, dantelius — dambrininkams dambrams, auseles — triubininkams triuboms, pilvelį — bugnininkams bugnams, kaulelius — skalikams, mėselę — medžiotojams, o širdelę — mano patelei! Pakelkite linksmas šermenis! Valgykite mėselę apsilaižydami, atsiduskite už kiškelio dušelę ir... papuskite jam į uodegėlę..." Visiems išsižiojus besiklausant, kiškelis plykt šoko skalikams pro šalį ir strykt-strykt nustrykavo į girią. Tiek jį ir bematė. Visi paliko bevampsą.

PRIEŽODŽIAI.

Duok Dieve rasti, bet nepamesti.
Eeina gaunąs, eina negaunąs.
Esi saldus, it pienas, bijau, kad nesurugtum.
Gaidys ką iškas, tą ir sules.
Gera audėja ir tvoroje suaudžia.
Skubos darbą velnias renka.

—o—

JUOKAS:

Marytė: — Onyte, ar tu kada nors gavai meilės laišką?

Onytė: — Gavau.

Marytė: — Nuo ko jį gavai?

Onytė: — Nuo laškanešio.

—o—

MĮSLĖ

Be kirvio be kirvelio, be grąžto be grąžtelio, be medžio be medelio — pastato tiltą. — Kas?

Upės Dovana

Parašė M. Lastauskienė.

Plaustas kalnuose dabar jau buvo niekam nebereikalingas. Vieškelis tiesiai pravestas, tiltas ant upės, tad ir vingiuoja šunkeliai, kuriais važiuodavo prie plausto, žolė apaugo, o vietomis buvo net užarti. Pasiliko tik takai per pievas ir laukus. Plaustas tebestovėjo tarp nendrių ir vikšrų, apgriuvusioj lušnelėj tebegyveno plaustininkas. Retkarčiais keldamas per upę pėsčius, imdamas menką atlyginimą, ir iš tų smulkių pinigų mito.

Buvo tai dar nesenas, gan stiprus vyras; galėjo tarp žmonių rasti geresnį uždarbį ir savo gyvenimą sutvarkyti, bet nenorėjo; užšalus jo širdis prie žmonių nelinko, neviliojo jo turtai, nesilgėjo gardžių valgių pasilinksminimų. Kol lar plaustas normaliai veikė ir ukininkai sustodavo prie jo trobelės, plaustininkas eidavo skubiai prie virvės, žvangindavo grandinius, stengdamasis kuo greičiau perkelti keleivius; nepradėdavo jokių kalbų, nenorėdamas nė su kuo susipažinti.

Dabar, turėdamas daug laisvo laiko, atsisėsdavo ant kranto ir, įsižiurėjęs į vandenį, klausydavos atbalsių, kuriuos atnešdavo srovės. Vanduo tekėjo iš tolo per kalnus ir miestus. Ta pati upė supo jo laivelį, kada žaisdamas su draugais irdavosi jaunas, pilnas gyvybės ir pasitikėjimo. Neišsipildė svajonės: norėjo buti naudingas, pasiaukoti žmonijos labui, atiduoti visas širdies ir sielos jėgas. Pasirįžęs bauti kunigu, neabejojo, kad įvykdys pareigas. Butų jas įvykdęs ir butų laimingas, kal ir kitiems atneštų laimę, kad gyvenimo verpetai nebutų patraukę į gelmes. Aistringa meilė, kaip gaisras, sunaikino visus kitus jausmus. Pamilo mergaitę, kuri mėgo linksmai gyventi, svajodama apie brangius papuošalus. Ji norėjo tik žaisti, ilsėtis ir vėl žaisti; neapkentė darbo ir neturėjo aukštesnių idealų. Reikalavo labai daug pinigų. Jis vedė tą merginą, nebaigęs gimnazijos ėmė privatiškai mokyti vaikus.

Jis buvo turtingo ukininko sunus, tačiau po tėvo mirties savo dalį ukio pardavė, nes jo žmona Aneta neapkentė kaimo. Pradžioj ta keista moteris buvo patenkinta ir beprotiškai mylėjo jauną vyrą, bet netrukus ta meilė jai nusibodo. Ilgėjosi, nuobodžiavo, reikalaudama vis daugiau pinigų, o čia nelaimei atsirado žydelis konkurentas, kuris daug pigiau imdavo už pamokas ir neblogai dėstė; gal geriau, nekaip visada susirupinęs gražuolės vyras, kuriam rupėjo juo greičiau darbą atlikti ir eiti kur pasilinksminti su žmonele. Aneta dažnai, nesulaukdama kol vyras grįš iš pamokų, išeidavo iš namų viena ir grįždavo pusnakty. Nenorėjo pasakoti, kur buvusi. Gyvenimas iro, atsitikdavo nesusipratimų, barnių. Valandomis jis budavo artimas beprotystei. Gaila buvo jaunystės idealų, kurių taip staiga atsižadėjo, širdį slėgė ilgėsys ir skausmas, tačiau mylėjo savo žmonelę ir visomis jėgomis stengėsi uždirbti pinigų.

Vieną vakarą, grįžęs namo, nusigando supratęs kažką baisų: jo mažam bute viešpatavo netvarka, spinta buvo atidaryta, rubai išmėtyti, ištraukti stalčiai, lova sujaukta. Jos nebebuvo. Išskrido, kaip paukštelis iš narvo. Ant stalo laiškas: „Atleisk man. Išvažiuoju su linksmu turtingu draugu į tolimus šiltus kraštus." Jis neverkė, neaimanavo, tik jo širdis užšalo, suakmenėjo. Nežinojo kur dingti, nesinorėjo jam visai gyventi. Nebeieškojo uždarbio, nuo pamokų visai atsisakė ir daiktus išdovanojęs, išvažiavo į gimtąjį kaimą. Atsilankęs pas brolį, suprato, kad čia yra niekam nereikalingas. Savo žemę pardavęs ukį daug sumažino, ir brolis su sunum laukus išlirbdavo, nereikalavo samdinių. Atsitiko plaustininko vieta, ir jis nieko negalvodamas pradėjo eiti tas pareigas: traukė virves, žiurėdavo tvarkos. Kelias ėjo į stotį, tad ir keleivių netrukdavo. Plaustininkas ir naktimis dažnai budavo žadinamas. Tarnyba buvo nelengva, rankos nuo virvių skaudėjo, tačiau, pasilikęs visai vienas, jis buvo patenkintas.

Toli už pušyno gyveno žmonės, buvo dvaras ir kaimas, o čia plaustininko kaimynais buvo tik numirėliai. Ant kalnelio kapai aukštu muru apgobti, su pakrypusiais kryžiais, seni medžiai ir tankus susipynę krumai darė ramybės įspudį, nuo kurios ilsėjosi nuvargusi siela. Kartais plaustininkui rodėsi, kad stovi tarp dviejų gyvenimų: gyvas buvo, bet ir negyvas. Naktimis ilgai sėdėdavo susimąstęs, įsižiurėjęs į kryžius, kurie aiškiai buvo matomi. Žvaigždės mirgėdavo, vanduo šniokšdavo, ir plaustininko siela melsdavosi be žodžių; gaila jam buvo jaunystės svajonių, o per veidą riedėdavo ašaros. Dabar jau retai kas betrukdydavo plaustininką, ypač saulei nusileidus visai ramu čionai budavo. Tik lakštingala giedodavo arba naktimis paukštis sparnais suplasnodavo, pelėda suubaudavo, ir vėl budavo tylu. Vanduo nešė atbalsius iš tolo, gal iš miestų.

Gyvenimas pasiliko praeity, kaip sapnas, pasiliko tik gailesys širdy ir skausmas begalinis. „Taip jau bus iki mirties'", — mąstė pasiduodamas nusiminimui. Ypač slėgė jį mintis, kad ta moteris, jo žmona, žemai nukrito, susitepė, trokšdama linksmybės ir turtų.

— Gal aš kaltas, — mąstė priblokštas. — Kodel nesaugojau, neaukėjau? Aš, kuris žadėjau rodyti takus minioms, nemokėjau apsaugoti vienos sielos, kuri buvo mano globoj.

Kad ji butų mirusi, paslėpęs ją kapuose jis butų laimingas, o dabar neįspėjamas klausimas, kur ji, kaip gyvena, kankino vargšą, neduodamas ramybės. Kapinių tyla ramino širdį, primindama, kad šiame pasauly visa baigsis. Bet vėl klausimas: kas toliau? Ir baimė apimdavo jį. Ne apie save mąstė plaustininkas.

— Kame Aneta? — klausė vėjo, kuris atskrisdavo iš tolimų kraštų, ir vandens srovių tos upės, kuri iš pat jaunystės buvo jam mylima ir brangi.

Aneta dingo. Gyvenimo bangos atskyrė juos visiškai, nusinešdamos silpną moterį į platų pasaulį. Plaustininkas nujautė, kad jos nebematys niekada ir su tuo sugudo. Užšalusi širdis kaskart silpniau jautė skausmą, nes artinosi senatvė.

Kartais potvyniai atnešdavo dovanas savo draugui: malkų, iš skalbėjų pagautų skalbinių, kartais medinių indų. Kad plaustininkas visada atsiimtų upės dovanas, daug daugiau turėtų pelno, pridžiovintų šieno, malkų, bet susimąstęs dažnai nematydavo, ką neša vanduo.

Vieną pavakarį, kada šalimis lijo smarkus lietus ir žaibai raižė juodus debesis, upės vanduo staiga pakilo ir buvo labai sudrumstas. Tvankiame ore žemai skraidė kregždės, baloje niauriai kurkė varlės. Plaustininkas ilsėjosi atsisėdęs prie pat vandens. Nuvargo perkėlęs keliatą žmonių. Jo sveikata jau ėjo silpnyn. Žiurėjo šypsodamas į viršunes senų medžių kapuose, kurie stovėjo šakas nuleidę, tartum saugodami miegančius amžinu miegu. Vanduo nešė smulkias šakeles ir gabalus putų. Plaustininkas iš tolo pamatė, kad kažkas plaukia bangose.

— Gana stambus medis, — pamąstė. Tegu sau plaukia toliau. Man malkų užtenka...

Sėdėjo žiurėdamas, kaip linguojasi bangos. Srovė pasisuko arčiau prie kranto, ir staiga plaustininkas iš vietos pašoko. Aiškiai pamatė, kad prie akmens susilaikė skenduolis. Vieną ranką vanduo išmetė ant akmens, rubai užsikabino, o galva daužėsi. Priplaukęs su laiveliu, pamatė vandeny plačiai atidarytas akis. Buvo tai moteris.

— Geriau bučiau nepamatęs, — mąstė. — Žinoma, jau senai negyva, bet reikia iš vandens išimti, o bus daug nesmagumų su policija.

Nebuvo išeities. Reikėjo priimti tą upės dovaną. Su vargu pasisekė įkelti į laivelį sunkų, primirkusį kuną. Sušlapęs, pailsęs, skubiai yrėsi prie kranto. Padėjęs lavoną ant žolyno, patekėjusio mėnulio šviesoj pažino: buvo tai jo žmonos kunas. Norėjosi jam daug ko klausti, daug sužinoti, bet ji tylėjo. Aišku buvo, kad į gimtą miestą grįžo, gal ieškojo jo, gailėjosi už nuodėmes, kentė vargą ir paženiminą... Viskas pasibaigė: jau nebekenčia, nebevargsta, ilgėsis povelėna giliai žemėj. Ir nelaimingas žmogus pajuto širdy didelį palengvinimą. Niekas jo nebeužgaus, niekas nebeskriaus, — mąstė glostydamas šlapius plaukus. Gyvenimas buna žiaurus, mirtis viską nuramina. Vienas tik klausimas slėgė širdį: ar tai nelaimingas nuotikis, ar savižudybė? Ką ta moteris jautė mirties valandoje, ar gailėjosi už nuodėmes nors trumpą valandėlę?

Sustingusios lupos tylėjo, tik aukščiausias teisėjas gal atleido ir priglaudė vargšę.

— Daug kentėjai niekinama, žmonės pasmerkė tave, — kalbėjo verkdamas plastininkas. — Dabar aš pats tave palaidosiu, neleisiu gydytojui piaustyti nuvargusių liekanų, nebereikalingi tau tardymai. Neškis savo paslaptis į kapus.

Tyli, paslaptinga naktis apgobė nuvargusius per dieną žmones, tik plaustininkas dirbo kapuose, skubiai kasdamas duobę. Žmogaus gyvenime pasitaiko valandų, kad jis padaro daugiau negu gali. Kietam moly plaustininkas iškasė duobę. Atlikęs tą darbą grįžo į savo lušnelę, kur gulėjo žmonos kunas. Galelis švęstos žvakės jau baigė degti liudnai blykčiodamas. Aneta žiurėjo į savo draugą, tartum norėdama jam padėkoti.

— Melsiuos už tave ligi miirtes,—tarė plaustininkas, — o dabar reikia palaidoti, kol nesukilo žmonės.

Kol saulė išsiveržė per ruką, ant Anetos kapo jau žaliavo dailiai sudėtos velėnos, paslėpdamos nakties darbą.

Plaustininkas nuo tos dienos savo lušnelėj ugnies nekurė, valgį nevirė. Gavėjo maitindamasis juod aluona su vandeniu. Žmonės visaip kalba: vieni seną plaustininką laiko bepročiu, kiti labai gerbia. Jam nesvarbios žmonių kalbos. Gyvens jau taip ligi mirties.

S. L. A. REIKALAI

Musų Reikalai

PRADEDANT DARBĄ.

Susivieinijimo Lietuvių Amerikoj 38-tas Seimas, Detroit, Mich., išrinko mane Susivienijimo prezidentu ir tą vietą užėmiau nuo liepos 1, 1934 m.

Su manimi į Susivienijimo Pildomąją Tarybą buvo išrinkti: J. K. Mažukna vice-prezidentu, Dr. M. J. Vinikas, sekretorium, adv. K. P. Gugis, iždininku, Dr. J. S. Staneslow, daktaru kvotėju, Stasys Mockus ir E. Mikužiutė, iždo globėjais, o Stasys E. Vitaitis "Tėvynės" redaktorium. Per ateinančius dvejus metus ši Pildomoji Taryba, jei niekas netikėto neatsitiks, ves ir tvarkys Susiviejimo reikalus vadovaudamies Susivienijmo konstitucija ir turėdami omeny tiktai Susivienijimo ir jo visų narių gerbuvį ir ateitį.

Kadangi mano taryboj turime keturis senus narius: Dr. Viniką, adv. Gugį, Dr. Staneslow ir Mockų, tai esu tikras, kad organizacijos veikime ir reikalų tvarkyme nebus jokių susitrukdymų arba periškadų.

Kol Susivienijimo nariai turės progą skaityti oficialį seimo protokolą, kuris ilgumo delei užsitęs per kelias savaites, tad organizacijos nariams noriu pranešti, kad Seimas, kuriame dalyvavo 205 delegatai ir dirbo per 6 dienas, (nuo birž. 25 iki 30, 1934 m.), buvo vienas iš pavyzdingiausių ir rimčiausių seimų Susivenijimo istorijoj, o jo padaryti nutarimai, kaip ir galutinas, aiškus ir nedviprasmis konstitucijos pakeitimas, kuris grąžina nariams teises savo viršininkus rinkti, prašalins iš organizacijos veiksmo nesusipratimus, kivirčius ir užsipuldinėjimus, ir leis nariams ir kuopoms uoliau ir rimčiau susirupinti kulturiniais musų organizacijos tikslais, kurie konstitucija einant, yra taip svarbus kaip ir pomirtinių bei ligos pašelpų išmokėjimas, bet iki šiol buvo gerokai užmiršti.

Kitas labai svarbus ir toli siekiantis Seimo nutarimas yra tai įvedimas naujų apsaugos skyrių. Kadangi konstitucijos naujai priimtos atmainos neįeina į galią iki sausio 1-mo, 1935 m., tai į tą laiką P. T. sutvarkys reikalingas blankas, paliudymus ir taisykles ir tame reikale turėsime progos dar daug pakalbėti ir pasitarti.

Asmeniškai man suteiktą garbę, išrenkant mane organizacijos pirmininku, taip kaip suteiktą pirmenybę praeito rudens nominacijose ir šio pavasario rinkimuose, aš pilnai įvertinu netik kaipo man asmenišku pasitikėjimu, bet podraug suprantu ir kaipo narių man uždėtą priderystę saugoti organizacijos reikalus ir dirbti jos gerbuviui. Seime mačiau delegatų nuoširdumą, pasišventimą ir lojališkumą, ir esu tikras, kad panaši dvasia gyvuoja ir musų kuopose, ir todel žinau, kad galėsime netik organizaciją tobulinti ir stiprinti, bet ir praeity padarytas klaidas nors kiek ištaisyti.

Mėginsiu kas savaitė su Susivienijimo nariais šiame skyriuje musų organizacijos reikalais mintimis viename ar kitame klausime pasidalinti, ir prašau visų narių jį sekti ir su savo nuomonėmis dalyvauti, arba man ypatiškai parašyti, kad galėčiau geriau ir pilniau susipažinti su problemomis, su kuriomis susitinka musų kuopos ir veikėjai, ir tokiu budu išsiaiškinus ir aptarus, prašalinti keblumus ir tobulinti organizacijos gerbuvį.

Asmeniškai noriu padėkoti visiems Susivienijimo nariams už pasitikėjimą man, ir užtikrinu mano didžiausia pastanga bus įrodyti, kad aš to pasitikėjimo buvau vertas. Vienok reik atminti, kad aš nesu ne viską žinančiu, nė neklaidingu, ir todel prašau visų narių buti mano "proto trusto"' ('brain trust' pas prezidentą Rooseveltą) nariais su savo patarimais, persergėjimais ir pamokinimais, kurie mano bus noriai priimami tokioj pat dvasioj, kokioj jie bus duodami.

F. J. Bagočius,
SLA. Prezidentas.

S.L.A. APSKRIČIU DARBUOTĖ

SLA. 2-ro APSKRIČIO PIKNIKUI BESIARTINANT.

Rugpiučio 5 d. artinasi, kurioje įvyks SLA. 2-ro apskričio piknikas, Voses Pavillion, Maynard, Mass. Pastaru laiku jau gauname žinias apie didelį piknikan rengiamąsi.

Iš Worcester praneša, kad tenaitinės visos 3 SLA. kuopos smarkiai rengiasi. Jie numato, kad apart apie 100 automobilių, dar bus pasamdyta keli busai publikos nuvežimui. Taipgi worcesteriečiai rengiasi pirmenybę išlaikyti ir programe skelbimais. Jie sako, kad skelbimų už šimtinę surinks.

So. Bostonas kol kas nieko nesako, bet jie moka patylom gerai prisirengti. Kaip kas metai, taip ir dabar, jie piknikan pasiųs kelis busus. Na o visi profesionalai, biznieriai ir šiaip turinti automobilius rengiasi važiuoti. Tad čia ir kįla klausimas: kurie bus skaitlingesni, worcesteriečiai ar bostoniečiai? Bostoniečiai ir skelbimais gali kartais sukirsti worcesteriečius.

Gautos žinios iš Lawrenco, Lowellio, Lyno, Cambridge, Haverhill, Norwoodo, Montello, Fitchburgo ir kitų kolonijų irgi yra malonios. Jie visi irgi smarkiai rengiasi. Visi mano po kelis busus atsiųsti ir su skelbimais neatsilikti.

Malonu matyti tokį gyvą judėjimą ir smarkų prisirengimą. Linkėtina, kad tasai lenktyniavimas butų iki pat piknikan važiavimo valandos, kas musų pikniką sudarys dideliu ir linksmu.

Pikniko Darbininkų Reikale.

Pirmesniems piknikams apskričio prašomos kuopos išrinkdavo darbininkus. Šiais metais darbininkai bus neva samdomi, kurie savo darbo pareigose bus pikniko gaspadoriaus p. K. Viduno žinioje ir prieš jį atsakomingi. Iš kurių kuopų kiek darbininkų SLA. narių bus samdoma, jau yra pranešta kuopų vei kėjams ir jie sulig savo nuožiuros juos pasamdys ir praneš pikniko gaspadoriui.

Skelbimai Programe.

Visos kuopos, kurios įgaliojote asmenis rinkti skelbimus į pikniko programą, kuopų valdybos esate prašomos tuos įgaliotinius paskatinti, kad jie gautus skelbimus man prisiųstų nevėliau iki liepos 21 d. Juos reikės sutvarkyti ir duoti spaudai. Visi paskubėkite.

Prieglaudos Namo Reikale.

Kuopos turinčios knygeles pasistengkite parduoti. Ir parduotas ar likusias malonėkite ar tai man sykiu su pinigais prisiųsti, arba jas tvarkoje perduosite piknike. Tą butinai padarykite pirm pikniko, nes piknike šis reikalas bus baigtas ir dovanos išduotos.

Busų Reikale.

Visos kuopos esate prašomos man skubiai pranešti, kokiu laiku ir iš kurios vietos jusų busai važiuos pikniknan. Tuos pranešimus malonėkite skubiai suteikti, kad galėčiau laiku „Tėvynėje" paskelbti ir kad visi nariai žinotų ir visiems lietuviams galėtų pranešti apie nuvažiavimą piknikan.

Dar kartą prašau kuopų viršininkų, arba tiems minėtiems darbams išrinktų asmenų, skubiai turėti su manim susinešimą minėtuose pikniko reikaluose. Laikas trumpas, visi paskubėkime ir busime tinkamai prisirengę ir savo metinį pikniką turėsime visais atžvilgiais pavyzdingą ir sekmingą.

K. J. Paulauskas,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

IŠ S.L.A. KUOPU DARBUOTĖS

HUNTINGTON STA., L.I.N.Y.

Didelis SLA. 340 Kp. Piknikas.

SLA. 340 kp. rengia didelį išvažiavimą, kuris įvyks liepos 15 d., South Huntingtone. Vieta labai patogi prie ežero. Muzikantai bus pirmos rušies, gries visokius šokius. Šokiams bus didelė platformė. Bus gėrimų ir užkandžių. Taipgi bus visokių pamarginimų.

Širdingai kviečiame visus vietinius ir apylinkių lietuvius, ypatingai SLA. narius į šį musų parengimą atsilankyti ir draugе su mumis pasilinksminti.

Piknikas prasidės 10 val. ryte. Jeigu lytų, tai įvyks 22 d. liepos.

Kelrodis: Važiuokite Jericho Turnpike 25 numerio keliu. Privažiavę Depot Read — pirmas sukimas po dešinei į Maplewood Ave. Šia gatve pavažiavus vieną bloką, reikia sukti po kairei į Lenox Ave. Kiek pavažiavę rasite vietą. Tėmykite ženklus.

Rengimo Komisija.

GRAND RAPIDS, MICH.

Iš SLA. 42 Kp. Susirinkimo.

Susirinkimas įvyko 1 d. liepos šv. Jurgio draugijos salėj. Susirinkimą atidarė ir vedė pirmininkas p. P. Medelinskas.

Nepribuvus protokolų raštininkui p. J. Vaitkevičiui (jis nebuvo sugrįžęs iš SLA. Seimo), jo vieton tai dienai išrinktas p. K. Pašluosta. Malonu pažymėti, kad p. P. Vaičiulaitis ir p. M. Vaičiulaitienė persikėlė iš SLA. 60 kp. į šią kuopą.

Surengimo Komisija išdavė raportą. Surengimas salėj atidėtas. Nutarta kreiptis į Šv. Jurgio draugiją del surengimo bendro pikniko. Tą darbą atliks pirmininkas ir surengimo komisija.

Iždo globėjai išdavė raportą iš kuopos finansų stovio už šešis mėnesius.

Sekančiam susirinkime SLA. Semo delegatai išduos raportą. Visi nariai yra kviečiami atsilankyti ir išgirsti raportą.

P. Greičaitis.

NEW KENSINGTON, PA.

Didelis SLA. 192 Kp. Piknikas.

SLA. 192 kp. ir vėl rengia linksmą pikniką sekmadieny, liepos 29 d. 1934 m. Frank Vedro uky, Creighton, Pa. Labai ipatogi vieta — nereik bijoti nei saulės, nei lietaus, nes daug medžių ir šokiams vieta su stogu.

Kviečiame visus apylinkės lietuvius atsilankyti. Bus geras orkestras, kuris gros visokius šokius ir lietuviškas polkas. Iš New Kensingtono trokai vežš veltui norinčius važiuoti į pikniką. Pirmas trokas išeis 1:30 val. po pietų nuo Ukrainų salės ir sustos prie gatvekario stoties. Antras trokas išeis 3 val. po pietų.

Važiuojant automobiliais važiuokit Freeport Road iki Creighton stoties ir sukitės po kairei, o paskui vis laikykitės po dešinei iki pikniko vietos.

Visus širdingai užkviečiame atsilankyti.

Jonas Svipas.

BOSTON, MASS.

Linksmas Piknikas.

Linksmą pikniką rengia S. L. A. 188 kp. liepos 15, 1934. Pikniko vietą yra viena iš geriausių ir gražiausių Boston'o apylinkėje, prie gražaus ežero ir miško. Kiekvienas galės tyru oru pakvėpuoti ir gamtos grožiu pasidžiaugti. Tikrai yra graži vieta ir nėra jai panašios.

Bus įvairių valgių ir gėrimų. Svečiai galės šokti iki vėlumai. Andriaus Buino orkestra griešž šokius. Galėsit taipgi maudytis, tik atsivežkite savo "bathing suits".

Busai išeis nuo East Fourth ir Atlantic Strs., Boston, Mas. 11:30 val. ryte. Tikietas į abi pusi — 60c. Tikietai gaunami 2 Atlantic St., So. Bostone, vakarais.

Kurie turite nusipirkę tikietus į šios kuopos parengimą, kuris neįvyko birželio 3 d. del šaltos dienos, vartokit tuos tikietus piknikui.

Kviečiam apylinkės ir Bostono kuopas musų išvažiavime ypatiškai dalyvauti, o mes atsilankysime į jusų parengimus.

SLA. 188 kp. Kom.

WORCESTER, MASS.

SLA. 57 Kp. Rengia Didelį Išvažiavimą.

SLA. 57 kuopa rengiasi prie didelio išvažiavimo, kuris įvyks liepos 15 d., ponios Babrauskienės upy — Kampas Winslow ir Main gatvių. Į šį išvažiavimą privalome visi SLA. 57 kuopos nariai atsilankyti, nes tik tuomet turėsime geras pasekmes, kada visi dalyvausime. Taipgi širdingai kviečiame atsilankyti SLA. 318 ir 358 kuopų narius ir visus Worcesterio bei apylinkės lietuvius.

Pikniko vieta yra labai graži, nereik bijoti nė saulės, nė lietaus, nes yra didelė salė del šokių, kur galėsime pasišokti tiek, kiek kuris norėsime. Taipgi bus galima išsigerti šalto alučio. Bus visoki sporto žaislai.

Piknikas prasidės tuoj po pietų. Visokius šokius gros nesenai susitvėręs orkestras, po vadovyste p. Mencevičiaus. Prašome visus laiku atvažiuoti. Busus galima gauti ant Harding St.

P. J. Račila, kor.

NEKROLOGIJA

NANTY GLO, PA.

A. a. Vincas Žukauskas,
SLA. 281 Kp. Narys

SLA. 281 kp. narys, Vincas Žukauskas su šiuo pasauliu atsiskyrė birželio 23 d. Velionis paėjo iš Lietuvos, Kauno apskr. Garlevos parapijos, Šniurų kaimo. Į šią šalį atvyko 1903 m. Nors velionis buvo tikras darbininkas, sunkiai dirbo per 31 m., bet nepaliko daug turto savo šeimynai.

Velionis dar nebuvo senas — vos sulaukęs 51 m. Sunkus darbai ir nuovargis pakirto jo sveikatą. Po sunkios 3 mėnesių ligos užgeso jo šviesa gyvybės.

Velionis buvo laisvas žmogus, netikėjo senovės prietarams, bet prieš mirtį namiškiai ir kaimynai prišnekėjo, kad prisiimtų kunigą, nes čia nėra laisvų kapų, o tokiam atsitikime labai nuskriaudžia likusius našlaičius. Taigi velionis palaidotas su bažnytinėmis pamaldomis.

Velionis prigulėjo prie SLA. per 9 metus. Prigulėjo ir prie Lietuvių Kliubo.

Velionio kunas liko palaidotas 26 d. birželio. Į kapus palydėjo apie 30 automobilių ir apie 150 pekščių U. M. W. of A. 9to Lokalo mainierių.

Velionis paliko dideliame nuliudime moterį Magdaleną, dukterį Magdaleną, kuri yra ištekėjusi, sunų Vincą ir dukterį Marijoną ir keletą jaunuolių, kurių buvo velionis duonpelnis. Magdalena Žukauskienė širdingai dėkoja visiems, kurie dalyvavo laidotuvėse.

Ilsėkis drauge. Lai tau buna lengva šios šalies žemelė. Lai šildo saulės spinduliai tavo kapą. Laikui bėgant mes visi pribusim į tą šaltąją žemelę.

Laidotuvėse Dalyvavęs.

PORTAGE, PA.

A. a. Vincas Savukas,
SLA. 48 kp. Narys.

A. a. V. Savukas numirė birželio 28 d. Velionis buvo gero budo žmogus, todel ir turėjo daug draugų. Velionis paėjo iš Lietuvos, iš Smarliunų kaimo, Veisėjų valsčiaus, Seinų apskr., turėjo virš 60 metų amžiaus. Per pereitus 25 metus gyveno Portage, Pa. Dirbo minkštų anglių kasyklose. Bedirbant gavo dusulį, Miner Astma ir per pastaruosius kelis metus negalėjo dirbt anglių kasyklose.

Visą laiką priklausė prie darbininkiškų organizacijų. Prie SLA. prisirašė 1914 m. ir per ilgą laiką buvo kuopos sekretorium, taipgi buvo išrinktas delegatu į SLA. 37-tą Seimą, kuriame ir dalyvavo.

Priežastis mirties: balandžio 15 d. a. a. V. Savukas ėjo skersai kelio (State Road) ir nepatėmijo, kai buvo pagautas automobilio, kuris jį parmušė, nulaužė kojį ir visą labai sutrenkė. Nuo minėtos nelaimės išgulėjo lovoj per 11 savaičių ir turėjo skirtis su šiuo pasauliu.

Tapo palaidotas be bažnytinių apeigų liepos 1 d. ant lietuviškų laisvų kapinių. Labai didelis burys draugų lydėjo į kapus.

A. a. Savukas visą laiką priklausė prie darbininkiškų organizacijų, tad laidotuvėse dalyvavo visų tautų darbininkai. Miesto benas pagrojo laidotuvių maršą ir kelios draugijos kartu su benu palydėjo į kapus. Laidotuvėse dalyvavo virš 59 automobilių. Atsisveikinimo prakalbą namuose pasakė E. K. Šleikienė iš Pittsburgh, Pa. Ant kapų kalbėjo J. Gasiunas. Abu kalbėtojai nusakė, kaip velionis visą laiką del darbininkų klasos nenuilstančiai dirbo.

A. a. Savukas išauklėjo dailią šeimyną: 2 sunu ir 4 dukteris, kurios dirba del darbininkų gerovės.

Velionis Savukas dideliame nuliudime paliko savo mylimą moterį Aleną Savukienę, dukteris Oną ir Marijoną, kurios yra mokytojos vietinėse mokyklose, sunus Remualdas randasi namie, o Chicagoj gyvena dvi dukterys Emile Mrs. Becker ir Monika Mrs. Cook, Edvardas New York City. Visi vaikai yra baigę augštus mokslus ir nekurie kolegijas. Taipgi paliko vieną brolį Mateušą ir seserį Juzę, kurie gyvena Lietuvoje.

Visa SLA. 48 kp. atjaučia Savukų šeimynai šitam liudnam momente. Gerbiamam draugui lai buna lengva ilsėtis šios šalies šaltoj žemelėj.

F. Ražukas.

T. M. D. Seimas

Antradenio (birž. 26 d.) vakare, Hotel Fort Shelby įvyko T. M. D. šaukto seimo posėdis.

Pirmininkauja T. M. D. Vice-Pirmininkas p. P. Bukšnaitis, sekretoriauja Centro Valdybos sekretorius p. M. L. Vasil.

Išklausyti Chicago seimo tarimai. Pirmininkui p. K. S. Karpavičiui seiman neatsilankius ir neprisiuntus jokio raštiško raporto, vice-pirmininkas p. P. Bukšnaitis žodžiu patiekė savo darbuotės raportą. Sekretorius p. M. L. Vasil patiekė dviejų periodų raportus — nuo Pittsburgh iki Chicago ir nuo Chicago iki šiam seimui.

Iždininkas, A. B. Strimaitis, patiekė savo smulkmenišką raportą iš visos savo tarnystės laiko — nuo 1926 iki 1934 m. Patiekė smulkmeniškus įplaukų ir išmokėjimų detalius.

Prie raportų buvo daug įvairių paklausimų, kaip prie sekretoriaus, taip ir prie iždininko. Iždininkas paaiškino kaip ir kur buvo iškeistas Amerikos Laisvės paskolos bonas $1,000 vertės ir apie visus kitus neaiškumus. Prašė, kad šis seimas butinai paskirtų komiisiją pàrymui kontrolės ant viso T. M. D. turto, kad peržiurėtų Centro iždininko ir sekretoriaus knygas. Jis nurodė koresponden ciją, iš kurios informacijos pasirodo, kad T. M. D. turi dar apie $500 grynais pinigais, kurie išsimėtę po įvairias kuopas. Nurodė, kad T. M. D. turi dar apie 100 komplektų Dr. V. Kudirkos raštų, už kuriuos galima gauti mainais su Lietuvoje esamais knygynais dar poros tukstančių dolerių vertės naujausios literaturos, išdalinimui T. M. D. nariams.

Išklausius raportus ir padisku savus, buvo padaryta keletas stambių tarimų, kaip tai: savo senais moksliškais leidiniais šelpti pietinės Amerikos lietuvius siunčiant jiems literaturą, ir duodant patarimus bei pilną kooperaciją, nurodant kaip tenai lietuviai galėtų sutverti tokią kulturinę organizaciją, panašią į T. M. D.

Šelpti Lietuvoje įsikurusius knygynėlius, šaulių organizacijos skyrius po įvairius Lietuvos miestelius, o ypatingai daugiau kreipti domės į Vilniečių padėtį, kurie negauna ir neišgali įsigyti sau dvasiško peno. Oficialiu organu pasirinko "Vienybę", kuri daug tarnavo susikuriant šiai organizacijai.

Po išaiškinimo kokius milžiniškus darbus T. M. D. dar gali atlikti, pasitarnauti musų tautai, čia pat Amerikoje, o labiausiai tose šalyse, kur yra didelis lietuvių skaitlius musų išeivijos, pas dalyvius sukilo toks geras upas, kad pamatė, jog T. M. D. dar yra reikalinga švietimo darbui ir todel pasižadėjo didelės paramos gelbėti Centro Valdybai atgaivinti kuopas ir stengtis prikelti T. M. D. iš to apsileidimo, kuriame ji per pastaruosius penkis metus buvo. Suprato, kad tie, kurie leidžia obalsius, jog T. M. D. jau atgyveno savo dienas, netik kad nesupranta T. M. D. užduoties, bet neįsigilina į jos atliktus darbus praeity ir nenusimano kokius milžiniškus darbus gali atlikti dar per daugelį metų ateity.

Išrinkta valdyba: p. P. Bukšnaitis, iš New York, pirmininku; Dr. A. L. Graičiunas, iš Chicago, Ill., vice-pirmininku; A. B. Strimaitis, iš New York, iždininku. Negalint seime išrinkti sekretoriaus, buvęs iki šiol sekretorim, p. M. L. Vasil, apsiėme pabuti sekretorium, kol centro valdyba išrinks kitą jo atsisasiukiusion vieton. Kandidatais numatyti buvus SLA. sekretorė p-lė P. Jurgeliutė ir buvęs Sandaros administratorius p. K. J. Paulauskas bei P. Narvydas. Knygium išrinktas seime dalyvavęs vaistininkas p. J. Smailis.

Seimininkai padavė vienas kitam rankas ir pasižadėjo dirbti kiekvienas savo kolonijoje, kad atgaivinti krinkančias kuopas ir pritraukti naujus narius. Dabar bus tuojaus pradėtas, kaip tik greitai bus papildyta valdyba nauju sekretorium.

Padaryta ir daugiau įvairių tarimų, kurie pavesti C. valdybai vykdinti.

A. B. Strimaitis.

Dariui - Girėnui Paminklas

Lietuvoje didvyrių Dariaus ir Girėno vardai įamžinti yra sudarytos dvi komisijos: valstybinė palaikų komisija ir jų paminklui statyti komisija. Pirmai komisijai vadovauja vidaus reikalų viceministeris Štencelis, antrajai — Lietuvos aero kliubo pirmininkas prof. Z. Žemaitis.

Dariaus ir Girėno palaikų komitetas pasirupino, kad musų transatlantinių didvyrių ir Lituanikos likučiai butų tinkamai sutvarkyti ir ilgiems laikams liktų apsaugoti. Dabartiniu laiku didvyrių kunai jau yra galutinai baigti balzamuoti ir parengti laidojimui. Didvyrių palaikų globos komitetas stengiasi parupinti Dariui ir Girėnui tinkamą stiklinį karstą, kuriame juos butų galima matyti. Be to, stengiamąsi jiems įrengti tinkamą, nors ne kapitalinį, kuklų rusį mauzoliejų, kuriame jų karstai butų galima padėti. Rusys mauzoliejaus jau pradėtas statyti Kauno kapinėse. Jeigu ateity šios kapinės tektų panaikinti, tai Dariaus ir Girėno karstai bus iš mauzoliejaus išimti ir padėti Tautos Panteone prie Prisikėlimo bažnyčios, arba prie jiems busimo paminklo atatinkamame rusyje.

Dariui ir Girėnui paminklą, greičiausiai, statys Linksmakalny prie karo aedromo, arba buvusioje parodos aikštėje Kaune. Paminklas numatomas daugiau praktiško pobudžio. Reiškiama daug pageidavimų, kad Dariui ir Girėnui paminklas butų didžiulis oro šviturys, kuriame butų įrengtas naktiniam skraidymui lėktuvams rodyklis. Tai butų simboliškiausias paminklas, nes didvyriai žuvo naktį ir jiems jokiais šviturias nebuvo nušviestas transatlantinis kelias.

Dariui ir Girėnui paminklo projektas bus netrukus priimtas ir galutinai jam vieta parinkta. Paminklo kertinis akmuo bus padėtas didvyrių žuvimo dieną — šiais metais liepos 17 dieną.

Pereitais metais Lietuvos visuomenė plačiai kartojo gandus, kad Dariaus ir Girėno kunai išvežti balsamuoti į užsienį ir kad ten bus galutinai nustatoma jų žuvimo priežastis. Didvyrių palaikams apsaugoti valstybinė komisija tuos gandus kuogreičiausiai nuneigė. Didvyrių kunai buvo balzamuojami Vytauto Didžiojo universiteto laboratorijose.

Tsb.

PITTSTON, PA.

Lietuviai Remia Antrąjį Transatlantininį Skridimą.

Kuomet 18 d. kovo Wilkes Barre'je Wyominigo klonio lietuvių draugijų atstovai suvažiavime išrinko komitetą rėmimui antrojo transatlantinio skridimo ir nutarė, kad kiekvienoj lietuvių kolonijoj susiorganizuotų komitetai aukų rinkimu,, pittstoniškiai to nutarimo prisilaikydami, tuojau susiorganizavo iir pradėjo dirbti.

Į trumpą laiką aukų surinkta virš $150.00.

Aukų rinkime pavydaie auksinių ir sidabrinių ženklelių pardavinėjimo, daugiausia pasižymėjo komiteto iždininkas p. Leonas Šeporaitis, p-nia Julė Sakalauskienė ir iš Sebastopol: Antanas Banionis, Pranas Staškunas ir Juozas Galinskas.

Gegužės 30 d. Valley View parke surengta piknikas, kurį rėmė viso klonio lietuviai ir kurame wilkesbarriškiai labai tvarkingai biznio daryme pasidarbavo. Pelno turėta $143.23.

A. Galinskas, sekr.

PROTOKOLAS

SLA. 38-TO SEIMO ĮVYKUSIO BIRŽELIO 25—30 DD., 1934 M. HOTEL FORT SHELBY, DETROIT, MICH.

SESIJA PIRMA.

Seimo atidarymo iškilmes pradėjo Seimo Rengimo Komisijos pirmininkas M. L. Balčiunas 10 val. ryte, birželio 25 d., 1934 m., Fort Shelby Hotel, Detroit, Mich. Pirmiausiai pakvieča dainininkę Zosę Vitaitienę ir piajanistę Miklą Varbickaitę, kurioms vadovaujant visi susirinkusieji sustoję padainavo Amerikos ir Lietuvos Himnus. Po to pirmininkaujantis p. Balčiunas pasako atatinkamą kalbą, pabrėždamas, kad šio Seimo surengimu rupinosi ir darbavosi Seimo Rengimo Komisija, kurią sudaro vietinių SLA. kuopų atstovai sekamai:

SLA. 21 kuopos: M. L. Baučiunas, A. Andriulis, S. Staronis;

SLA. 200 kuopos: J. Vaitkus, S. Virbickas, O. Mikalauskienė, P. Karpšlis, K. Gauronskas, K. Damušis;

SLA. 352 kuopos: C. S. Stepanauskas, O. Šimanskienė, S. Dirmaitienė, P. Venclavičia, F. Budvidienė, J Markelis.

Pagaliau, Seimo Rengimo Komisijos pirmininkas pakviečia SLA. Prezidentą S. Gegužį, užimti pirmsėdžio vietą. SLA. Prezidentas padėkojęs Seimo Rengimo Komisijai ir jos pirmininkui už gražų ir tvarkingą Seimo surengimą, taip pat už gėles Seimui, oficialiai atidaro SLA. 38-tą Seimą.

1. SLA. Sekretorius M. J. Vinikas peršaukia kuopų išrinktus delegatus, kurie sudeda savo mandatus.

2. Prezidentas S. Gegužis paskiria Mandatų Komisijon: SLA. 36 kp. delegatą M. Vaidylą iš Chicago, Ill., SLA. 90 kp. delegatą S. Bakaną iš Bridgeville, Pa., SLA. 126 kp. delegatą P. Bukšnaitį iš New York, N. Y.

Iki Mandatų Komisija peržiurės delegatų mandatus ir prirengs savo raportą Seimui, Prezidentas S. Gegužis perstato svečius iš Lietuvos — Vilniaus Vadavimo Sąjungos atstovus: kan. F. Kemėšį ir rašytoją P. Babicką, kurie pasveikina Seimą, paaiškina Vilniaus ir Okupuotos Lietuvos padėtį ir prašo paramos Vilniaus vadavimo darbuotėje. Toliaus kalba vietinis SLA. veikėjas adv. J. P. Uvickas, sveikindamas Seimą ir linkėdamas jo darbams geriausių pasekmių. Kalba adv. K. Jurgelionis, nurodydamas SLA. ateities darbams planus čiagimius lietuvius traukti prie SLA. ir auklėti priaugančią kartą lietuvybės dvasioje. Pakviečiamas pakalbėti senas SLA. veikėjas ir buvsę SLA. Prezidentas V. Kaunas iš Montello, Mass. Pakviečiama pakalbėti jaunuolių atstovai Vitalis Bukšnaitis iš Brooklyn, N. Y. ir p-lė Milda Virbickaitė iš Pittsburgh, Pa. Pagaliau dar pakvieičama pakalbėti seni SLA. veikėjai V. Ambrazevičius iš Newark, N. J. ir Dr. A. L. Graičiunas iš Chicago, Ill.

Pirmą sesiją Prezidentas S. Gegužis uždarė 12 val. diena, paskelbdamas, kad antra sesija prasidės 2 val. po pietų.

SESIJA ANTRA.

Antrą sesiją Prezidentas S. Gegužis atidarė 2 val. po pietų.

3. Mandatų Komisija išduoda savo raportą, pranešdama, kad visi delegatai išrinkti teisėtai ir tik trijų kuopų delegatų išrinkimo teisėtumas kvestijonuojamas, kurių klausimą Mandatų Komisija vėliaus išspręs ir patieks Seimui savo raportą ir rekomendacijas. Prezidentas S. Gegužis pareiškia, kad yra vietoje įteisinti visus tuos delegatus, kuriuos Mandatų Komisija pripažino teisėtais. Visiems sutinkant su tokiu Prezidento patvarkymu, Prezidentas paskiria Seimo ženklelių delegatams įteikimui sekamas veikėjas: Eleną Tareiliutę iš Waterbury, Conn., R. Lukoševičiutę iš Youngstown, Ohio, M. Grinevičienę iš Mahanoy City, Pa., O. Šimanskienę iš Detroit, Mich. Sekretorius M. J. Vinikas peršaukia delegatus vardais, kuriems įteikiama Seimo ženkleliai ir įteisinami sekanti delegatai:

1. S. Gegužis, Prez.,
2. A. Mikalauskas, Vice-Prez.
3. Dr M. J. Vinikas, Sekr.,
4. K. P. Gugis, Iždin.,
5. Dr. J. Stanislovaitis, Dr.-Kvot.
6. J. Januškevičius, Jr. Iždo Glob.
7. S. Mockus, Iždo Glob.

1 Kp., Edwardsville, Pa.
8. A. Slaužys,
9. M. Žekonis,

5 Kp., Plymouth, Pa.
10. A. Staskevičius,

6 Kp., Plymouth, Pa.
11. M. A. Raginskas,

7 Kp., Pittston, Pa.
12. K. A. Karsokas,

11 Kp., Waterbury, Conn.
13. E. E. Tareiliutė,
14. Christina Staneslow,
15. [illegible] Matas,
16. A. Matienė,

12 Kp., Nanticoke, Pa.
17. V. Vasilius,

13 Kp., Minersville, Pa.
18. A. J. Banišauskas,
19. V. Šmulkštis,
20. M. P. Soponis,

14 Kp., Cleveland, Ohio.
21. G. J. Polteris,
22. Dr. J. T. Vitkus,
23. O. Karpavičienė,

17 Kp., Montello, Mass.
24. V. Kaunas,
25. K. Jurgeliunas,
26. M. Jurgeliunienė,

18 Kp., Westville, Ill.
27. A. Gudauskas,
28. P. Mosteikienė,
29. A. Balsienė,
30. E. Deltuvienė.

21 Kp., Detroit, Mich.
31. J. F. Bacevičius,

23 Kp., Shenandoah, Pa.
32. P. W. Birštonas,
33. D. Vaikšnoras,
34. J. Subačius.

27 Kp., Auburn, Ill.
35. V. Tutlis.

29 Kp., Westville, Ill.
36. J. Sabaliauskas.

30 Kp., Scranton, Pa.
37 L. Savickas.
38. O. Zorskiutė,

33 Kp., Miners Mills, Pa.
39. J. Kvedaras.

34 Kp., New Britain, Conn.
40. J. Skritulskis.

35 Kp., Wilkes Barre, Pa.
41. V. Tabaars.

36 Kp., Chicago, Ill.
42. Dr. A. L. Graičiunas,
43. Dr. K. Drangelis,
44. J. Balchunas,
45. Dr. V. Šimkus,
46. P. Grigaitis,
47. A Zalatorius,
48. M. Vaidila.

38 Kp., Brooklyn, N. Y.
49. P. Tiškevičius,
50. J. Šniras,
51. A. Šaulys,
52. J. Valaitis.

40 Kp., Pittsburgh, Pa.
53. P. Marmokas,
54. P. Pikšris,
55. M. Zdankienė,
56. M. Šinkunienė.

41 Kp., Lawrence, Mass.
57. P. Baumila,
58. Kun. M. Valadka.

42 Kp., Grand Rapids, Mich.
59. J. Vaitkevičius,
60. D. Greičaitis,
61. D. Turskis.

43 Kp., So. Boston, Mass.
62. J. Dragašius,
63. C. Kalinauskas.

48 Kp., Portage, Pa.
64. A. Vengrienė.

50 Kp., Binghamton, N. Y.
65. J. M. Bučinskas,
66. A. Varkulis.

53 Kp., Chelsea, Mass.
67. A. O Šalna.

55 Kp., Chicago, Ill.
68. J. Zigulis,
69. K. Pocius.

60 Kp., Grand Rapids, Mich.
70. J. Jankauskas,
71. F. Edkins.

63 Kp., Chicago, Ill.
72. P. J. Kučinskas,
73 A. Teličenas.
74. M. Bertulienė,
75. J. Klonienė.

64 Kp., Baltimore, Md.
76. N. Rastenis.

67 Kp., Luzerne, Pa.
77. N. Mockaitis.

68 Kp., Lee Park, Pa.
78. S. Žukauskas,
79. F. Amšiejus.

76 Kp., Brooklyn, N. Y.
80. J. Šlikas,
81. D. Genaitaitė.

77 Kp., Rockford, Ill.
82. J. Stružas.
83. A. Savickas,
84. J. Gustaitis,
85. B. Vosylius.

86 Kp., N. S. Pittsburgh, Pa.
86. J. K .Mažukna.
87. J Pabarčius.

90 Kp., Bridgeville, Pa.
88. S. Bakanas,
89. B. Sabaliauskytė.

102 Kp., Haverhill, Mass.
90. A. Majauskas,
91. S. Dzingelevičius.

104 Kp., S. S. Pittsburgh, Pa.
92. J. Kuizinas,

109 Kp., Chicago, Ill.
93. J. Stungis.

110 Kp., Plains, Pa.
94. A. P. Mikolainis,

115 Kp., Wilkes Barre, Pa.
95. J. Adomaitis.

121 Kp., Clinton, Ind.
96. D. Riauka.

122 Kp., Chicago, Ill.
97. J. Ciliauskas,
98. J. Grish.

126 Kp., New York, N. Y.
99. A. B. Strimaitis,
100. S. E. Vitaitis,
101. P. Bukšnaitis,
102. P. Bajoras,
103. M. L. Vasil.

128 Kp., Carnegie, Pa.
104. J. Parau-Šurmaičiutė.

129 Kp., Chicago, Ill.
105. M. Valaitienė,
106. B. Žolynas,
107. F. M. Valaitis.

134 Kp., Chicago, Ill.
108. K. Katkevičienė.

136 Kp., Cleveland, Ohio.
109. S. Čerauka.

139 Kp., Chicago, Ill.
110. B. Gailevičius.
111 J. Gumalauskas,
112. A. Balčiunas.

142 Kp., New Haven, Conn.
113. A. Pilvelienė.

146 Kp., Minden, W. Va.
114. O. Užkuraitienė.

152 Kp., Wellesley, Mass.
115. V. A. Jenkins.

155 Kp., Benld, Ill.
116 K. Kvadienė.

157 Kp., Youngstown, Ohio.
117. R. Lukasevičiutė.

158 Kp., Springfield, Ill.
118. J. Šalaševičius,
119. P. Rauktis.
120. L. Kasparas,
121. P. Kizevičius.

161 Kp., Christopher, Ill.
122 J. Gerdžius.

172 Kp., Duquesne, Pa.
123. O. Gutauskienė.

173 Kp., Lowell, Mass.
124. L. Taulauskas

175 Kp., Arlington, Mass.
125. F. Vaigauskas.

176 Kp., Neponset, Mass.
126. W. A. Amsie.

178 Kp., Chicago, Ill.
127. A. Mikšas,

181 Kp., Herrin, Ill.
128. I. Simokienė.

183 Kp., Hart, Mich.
129. K. Kutulienė.

188 Kp., Boston, Mass.
130. Kun. B. F. Kubilius.

192 Kp., New Kensington, Pa.
131. J. Svipas.

193 Kp., Toledo, Ohio.
132. J. Sutkus.

198 Kp. Akron, Ohio.
133. J. Gates,
134. P. Jurgelis.

200 Kp., Detroit, Mich.
135. J. P. Vaitkus.

203 Kp., Sebastopal, Pa.
136. J. Šiugzdinis.

208 Kp., Chicago, Ill.
137. J. Zimontienė,
138. J. Noreikienė.

211 Kp., Mahanoy City, Pa.
139. O. Navulienė,
140. J. Vizbaras,
141. V. Šerkšnis.
142. A. Gegužienė.
143. A. Ramanauskas,
144. A. Reklaitis,
145. M. Grinevičienė,
146. P. Tanenienė.

212 Kp., Kenosha, Wis.
147. H. Labanauskas,
148. E. Marcinkevičienė
149. J. Marcinkevičius.

222 Kp., Michigan City, Ind.
150. J. P. Varkala.

223 Kp., Westville, Ill.
151. P. Paulius.

226 Kp., Chicago, Ill.
152. Dr. A. Montvidas.
153. J. Mickevičius,
154 A. Ripkevičius.

234 Kp., Great Neck, L.I. N.Y.
155. S. Cibulskis.

238 Kp., Chicago, Ill.
156. J. H. Puida.

242 Kp., Brooklyn, N. Y.
157. Ks. Strumskis.

245 Kp., Newark, N. J.
158. V. W. Ambrazevičius.

246 Kp., Plymouth, Pa.
159. K. Gaidžiunas.

247 Kp., Aliquippa, Pa.
160. J. Kavaliauskienė,

258 Kp., Washington, Pa.
161. M. Janavičienė.

260 Kp., Chicago, Ill.
162. K J. Mačiukas.
163. J. Jeselevičius.

262 Kp., Waukegan, Ill.
164. J. Mačiulis

275 Kp., Springfield, Ill.
165. S. Janarauskas,
166. C. Joseph,
167. V. Černauskas,
168. V. Stimburienė.

284 Kp., Gary, Ind.
169. J. Vaitkus,
170. J. Paškauskas.

286 Kp., McKees Rocks, Pa.
171. J. Miliauskas.

289 Kp., Harvey, Ill.
172. A. Skimmontas.

291 Kp., Sweet Valley, Pa.
173. J. Lopatto.

301 Kp., Cicero, Ill.
174. K. Genis,
175 N. Tumavičius.
176. J. Rašinskaitė.

304 Kp., Buffalo, N. Y.
177. M. Kajokas.
178. Ona White.

308 Kp., Zeigler, Ill.
179. A. Višniauskas.

313 Kp., Chicago, Ill.
180. E. Mikužiutė.

322 Kp., Chicago, Ill.
181. A. Olis.

323 Kp., Glendale, Pa.
182. M. Balčiunienė.

332 Kp., Richmond Hill, N. Y.
183. J. Raščienė.

333 Kp., St. James, L. I., N. Y.
184. J. C. Baltus.

335 Kp., Pittsburgh, Pa.
185. M. P. Virbickiutė.

336 Kp., Pittsburgh, Pa.
186. J. Jackson.

338 Kp., Kenosha, Wis.
187. S. Levickis.

342 Kp., Easton, Pa.
188. P. Lukauskas.

352 Kp., Detroit, Mich.
189. M. Strazdienė.
190. J. Maskelis.
191. J. Galeckas.
192. S. Dermaitienė,
193. O Šnmaskeiniče 4349
193. O. Šimanskienė
194. F. Buividienė.

353 Kp., Pittsburgh, Pa.
195. P. Dargis.

356 Kp., Zeigler, Ill.
196. S. Paredmis.

359 Kp., Dorchester, Mass.
197. A. J. Nemaksy.

360 Kp., Milton, Mass.
198. F. J. Bagočius.

364 Kp., Detroit, Mich.
199. B. Smailiutė.

365 Kp., Jamaica Plain, Mass.
200. A. M. Bratenaitė.

372 Kp., Richmond Hill, N. Y.
201. V. Bukšnaitis.

4. Prezidentas pareiškia, kad praeiti Seimai įgaliodavo SLA. Prezidentą paskirti Seimo Komisijas. Todel einant jau įsigyvenusia tvarka Prezidentas pareiškia kad ir šiame Seime taip bus daroma, jei Seimas nesipriešins tokiam paprociui. Seimas nesipriešino tokiam Prezidento patvarkymui, taigi sutikta, kal Prezidentas Seimo Komisijas paskirtų. Prezidentas pasižadėjo sekamoj sesijoj paskirti Seimo Komisijas.

5. Įnešta, paremta ir nutarta pereito Seimo protokolo neskaityti, nes buvo perskaitytas pereitam Seime ir priimtas. Protokolas pasilieka organizacijos tvarkos nurodymui dokumentu.

6. Sekretorius M. J. Vinikas savo pagelbininku ir SLA. 38-to Seimo Sekretorium paskyrė S. E. Vitaitį. Seimas su tokiu paskyrimu sutiko.

7. SLA. Prezidentas S. Gegužis skaito savo raportą SLA. 38-tam Seimui. Perskaičius Prezidentui savo raportą ir vienam delegatui padarius kelias pastabas, raportas priimtas. Raportas yra sekamas:

SLA. Prezidento Raportas

38-TAM SEIMUI

Detroit, Mich., Birželio 25 d., 1934 m.

Gerbiami Seimo Dalyviai:

Džiaugiuosi turėdamas laimės išduoti jums ir per jumis visiems musų gerbiamos organizacijos nariams šį iš eilės jau 9-tą ir paskutinį mano, kaipo SLA. Prezidento darbuotės raportą.

Nebuvo mano gyvenime ir nebus malonesnio prisiminimo, kaip tas faktas, kad iš daugelio tukstančių organizacijos narių man tik vienam suteikėte laimę ir leidote taip ilgai be pertraukos Susivienijimui tarnauti. Pragyvenau su Susivienijimu daugiau kaip trečdalį savo amžiaus ir daugiau kaip pusę to laiko, kurį išgyvenau Amerikoje. Visuomet skaičiau ir dabar skaitau, kad tarnauti Susivienijimui yra garbė, nes Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra tokia organizacija, kuri turi netik Amerikos lietuvių gyvenime, bet ir visos lietuvių tautos gyvenime, ypatingos reikšmės. Musų Susivienijimas turi sau už tikslą rišti visus lietuvius į vieną bendrą ryšį, budinti tėvynės meilę, remti visus užmanymus, kurių tikslu yra gerinti musų žmonių buklę, skleisti apšvietą, rodyti kelią į šviesesnę ateitį, remti mokslus einančią jaunuomenę, kad jie pasiekę augštesnio mokslo butų naudingesniais netik sau, bet kartu ir visai musų tautai, ir, pagaliaus, gelbėti savo narius medžiaginiai, ypatingai tuo laiku, kada paliečia juos nelaimė. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje nušluosto musų našlėms ir našlaičiams ašaras, juos paguodžia, juos suramina ir suteikia jiems medžiaginę paramą. Mano gyvenime man teko daug matyti visokių nelaimių, daug matyti išlietų ašarų, kuomet likusios našlės-motinos su kudikiais nežinojo iš kur gaus kąsnį duonos, ir teko matyti tas ašaras nudžiustant, kuomet Susivienijimas Lietuvių Amerikoje ištiesė savo pagelbos ranką. Todel, gerbiamieji, organizacija subudavota tokiais pagrindais negali žuti ir jai yra lemta gyvuoti taip ilgai, kaip ilgai musų žmonės vadysis save lietuviais, ir iki mokės vienas antro nelaimę atjausti. Tai broliai ir sesutės, prie šitokios organizacijos man teko taip ilgai darbuotis ir delto man bus linksma, kad musų organizacija dar platesniu maštabu dirbs savo žmonių naudai ir gerovei.

Laikotarpis nuo pereito SLA. Seimo iki šiam laikui buvo tokis, kad iš priežasties nesibaigiančios bedarbės žmonių gyvenimas buvo sujręs ir musų darbuotojų rankos buvo kaip surištos ir kokį nors progresą buvo sunku padaryti. Reikėjo saugoti tą, ką turime ir tuomi tenkintis. Pergyvenamas ekonominis sunklaikis, kaip visą Amerikos gyvenimą, taip ir musų Susivienijimą palietė ir žymiau sutrukdė jo pirmynžangą. Bet Susivienijimo buklė nėra tokioj apverktinoj padėtyje, kaip neatsakomingi asmenys spaudoje ir žodžiu perstatė ir bando perstatyti, tuo budu trukdydami Susivienijimo pirmynžangai. Kiekvienas visuomenės akyse organizacijos diskrediavimas, jai nepasitikėjimo visuomenėje skleidimas neša sunkiai atitaisomą žalą organizacijai. Pastarųjų dviejų metų laikotarpyje labai daug žalos Susivienijimui padaryta šiuo žvilgsniu.

Pagaliau, šiais laikais prisiėjo daug sunkiau dirbti ir giliau galvoti, nes reikėjo sutikti ir išspręsti vis naujas problemas, kurios daug sunkesnės ir painesnės, negu tais laikais, kada žmonių gyvenimas buvo normalus. Vadinasi, mes negalim nuo to abelno žmonijos gyvenimo atsiskirti ir esam priversti tą gyvenimo eigą pasekti, nes to nedarant musų laivo, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nebut buvę galima iš tų gyvenimo bangų išgelbėti. Taigi prisimenant visa tą, ką turėjom pergyventi, privalom džiaugtis, kad musų laivas išliko sveikas ir sau toliau tebeplaukia. Šitas Seimas, beabejo, savo sveikomis mintimis ir protingais nutarimais prigelbės tam musų laivui toliau plaukti ir apsaugos jį nuo audrų ir uolų, kad jis ramesne gyvenimo jura nepabaigiamą savo kelionę galėtų laimingai tęsti.

Pildomosios Tarybos Suvažiavimai.

Pereitais dviejais metais Pildomoji Taryba turėjo daug suvažiavimų ir kaip gerbiami Seimo dalyviai ir visi nariai temijo, tie musų suvažiavimai buvo ilgesni, negu paprastai budavo. Šitaip buvo delto, kad kaip sakiau, buvom priversti sutikti naujas problemas ir jas išrišti, reikėjo prisitaikinti prie naujų gyvenimo aplinkybių. Užtad prisiėjo persėdėti netik daug dienų, bet ir naktų, beieškant iš tų visokių kėblumų tinkamos išeities. Ar viską taip padarėm, kaip galėjom ir privalėjom padaryti, tai jųs, gerbiamieji, spręskit. Aš tik tiek galiu pasakyti, kad mes stengėmės organizacijos reikalus tvarkyti sulig musų geriausio supratimo ir kad musų tarimai butų naudingi Susivienijimui. Žiurint iš šalies yra daug lengviau kito klaidas pamatyti, bet kuomet pačiam prisieina atlikti tuos uždavinius, tai jau kitas klausimas. Todel aš ir prašau gerbiamų Seimo dalyvių, kad jųs spręstumet ir įvertintumet musų darbuotę padėdami save į musų vietas, nes tik tokiu budu galima išnešti sveiką ir teisingą nuosprendį. Visokis darbas atrodo lengvas iki nepradedi jį dirbti ir tik tuomet surandi tuos sunkumus, kada jį dirbi.

Visi Pildomosios Tarybos tarimai tilpo organizacijos organe "Tėvynėje", kuriuos netik SLA. nariai, bet ir visi musų laikraščio skaitytojai, galėjo skaityti. Todel aš čia tų nutarimų nekartosiu, nes reikėtų parašyti nemažą knygą norint nors dalinai viską paminėti. Tačiau jei butų klausimų, kurie bent kam butų neaiškųs liečiant vieną ar antrą Pildomosios Tarybos nutarimą, tai su mielu noru gerbiamiems Seimo dalyviams paaiškinsime.

Skandalas SLA. 14 Kuopoj.

Visi girdėjot apie 14-toj kuopoj įvykusį skandalą, o ypatingai tie gerai žinot, kurie dalyvavot pereitame SLA. Seime, nes ir pačiam Seime tas dalykas sukėlė daug nesusipratimų. Su apgaila reikia pasakyti, kad tokių skandalų buvo netik 14-toj, buvo jų ir kitose kuopose. Bet ilgainiui, o ypatingai išrinkus naują Sekretorių, įvedus Centre kitokią tvarką ir užėmus Centrui kitokią poziciją, tos rušies skandalai jau kaip ir visai pranyko. Dabar negirdėt tokių skandalų pasikartojant ir aš pasitikiu, kad laikui bėgant jie visai pranyks. Tai džiuginantis apsireiškimas.

Musų Centro Raštinė yra tają ašim, apie kurią visi organizacijos reikalai sukasi. Čionai randasi daug dalykų, apie kuriuos paskiri Pildomosios Tarybos nariai visai mažai težino, arba ir nieko nežino. Viską nuodugniai žinoti, tai reikėtų visai Pildomajai Tarybai nuolat Centre buti ir visus reikalus matyti. Kitaip to visko žinoti negalima ir todel Centre yra reikalingas tokis žmogus, kuris nuodugniai organizacijos reikalus pažįsta ir moka įvairiais klausimais orijentuotis. Sekretorius ir Administratorius tą visą organizacijos pulsą mato ir daboja ir jei jis to viso Pildomajai Tarybai nepraneš, tai jųs galite turėti Pildomojoj Taryboj ir gudriausius žmones, vistiek daugelyje dalykų jie bus nežinėliais. Taip praeityje, iki 1933 metų pradžios, atsitikdavo ir su SLA. kuopų sekretoriais narių duoklių nunešimo žvilgsniu.

Naujas SLA. Sekretorius.

Pereito SLA. Seimo išrinkta SLA. Sekretorium p. Jurgeliutė rezignavo iš savo vietos ir jos rezignacija įėjo į galią su pirma diena sausio mėnesio, 1933 metų. Tuo laiku, kada jos rezignacija įėjo į galią, Pildomoji Taryba turėjo savo suvažiavimą ir buvo bandoma išrinkti SLA. Sekretorių, kad užpildžius tą vakansiją. Tačiau po daug argumentų ir balsavimų ir Pildomosios Tarybos nariams pasiskirsčius po tris į dvi pusi, nebuvo galima prie jokių rezultatų prieiti. Tuomet Pildomosios Tarybos tarimu, aš buvau įgaliotas paskirti laikiną SLA. Sekretorių. Nesurasdamas kitokios išeities, aš prašiau "Tėvynės" redaktoriaus p. S. E. Vitaičio, kad jisai apsimtų eiti laikino SLA. Sekretoriaus pareigas iki sekančio Pildomosios Tarybos suvažiavimo. Gerbiamas Vitaitis labai nenorėjo užversti sau ant pečių tas atsakomingas pareigas, kuomet metų pradžioje visuomet buna daugiau darbo Centro Raštinėje ir prieg tam reikia priruošti gana komplikuotus raportus Valstijų Apdraudos Departamentams. Bet man negalint taip umiu laiku tinkamo toms atsakomingoms pareigoms asmens surasti ir širdingai jo prašant, kad kritingu organizacijai momentu patarnautų jai virš tų pareigų, kurios p. Vitaitį Seimas išrinko, jis, pagaliaus, apsiėmė eiti laikinojo SLA. Sekretoriaus pareigas.

Sekančiam Pildomosios Tarybos suvažiavime vėl buvo bandoma išrinkti SLA. Sekretorius, bet rezultatai buvo tie patys. Pagaliau, buvo visų Pildomosios Tarybos narių vienbalsiai sutikta, kad pastatyti du kandidatu ir leisti visų narių balsavimui ir kurį iš tų dviejų kandidatų nariai dauguma balsų pasirinks, tą Pildomoji Taryba išrinks SLA. Sekretorium pabaigimui pereito Seimo išrinkto SLA. Sekretoriaus termino. Kol pastovus SLA. Sekretorius bus išrinktas, tai Pildomoji Taryba vienbalsiai išrinko p. Vitaitį laikinu SLA. Sekretorium. Kandidatais į Sekretoriaus urėdą buvo perstatyta du SLA. veikėjai: Dr. M. J. Vinikas ir p. M. A. Raginskas. Kokios narių pasirinkimo balsavimo pasekmės buvo, tai čia nėra reikalo kartoti, nes tas visiems yra žinoma. Po narių balsavimo ir po visų vienbalsio nutarimo ir sutikimo išrinkti Sekretorium daugiausiai narių balsų gavusį kansdidatą, vistiek galutinas SLA. Sekretoriaus išrinkimas taip sklandžiai nepraėjo. Vienok, pagaliaus, Sekretorium buvo išrinktas gerb. Dr. M. J. Vinikas, jis užėmė savo vietą su pirma diena birželio, 1933 metais, ir dabar tebetarnuaja.

Gerbiamieji, nesiausčiau atlikęs savo pareigų jei vieno-kito žodžio nepasakyčiau apie p. Vitaitį. Ir noriu pasakyti štai ką: užėmus jam laikino SLA. Sekretoriaus vietą, jisai daugelį dalykų musų Centre sutvarkė, atliko jam pavestus visus reikalus tvarkingai, ir 1932 metų SLA. raportas Valstijų Apdraudos Departamentams buvo prirengtas, gal pirmu kartu musų organizacijos istorijoj, į laiką ir neprisiėjo sulaukti iš įvairių valstijų grumojimų, kad jei raportai nebus iki tam tikrai dienai priduoti, tai susilauksime nesmagumų ir pabaudų, kaip kad praeityje atsitikdavo netoli kas metai. Šitas dvejopas pareigas — „Tėvynės" redaktoriaus ir SLA. Sekretoriaus p. Vitaitis atliko be jokio pridėtinio atlyginimo už jo darbą. Jis tik prašė leist jam pasisamdyti atatinkamą pagelbininką ir apmokėti p. Vitaičio kelionę į darbą geležinkeliu, kas sutaupė jam arti poros valandų į dieną. Sutikau tokį p. Vitaičio racionalų prašymą patenkinti su tuo abipusiu supratimu, kad tokios išlaidos neviršintų SLA. Sekretoriaus algos, kurią but reikėję išmokėti Sekretoriui nerezignavus. Todel p. Vitaičiui už tokį brangų Susivienijimui jo patarnavimą, jei ne kas daugiau priguli, tai nors širdingas ačiu ir šiuomi kaipo SLA. Prezidentas širdingai dėkoju p. Vitaičiui už jo patarnavimą organizacijai, o ypatingai tokiu laiku, kada tokis patarnavimas buvo labai reikalingas.

Užėmus SLA. Sekretoriaus vietą gerbiamam Vinikui, musų reikalai yra vedami geroje tvarkoje, visas darbas yra rupestingai ir laiku atliekamas. Turėdamas neabejotinus gabumus ir reikalingą augštesnį toms pareigoms išsilavinimą, jisai sugeba dažnai ir labai komplikuotus dalykus patvarkyti tokia prasme, kokia ištikrųjų Susivienijimo reikalams yra naudinga. Todel nesigailiu, kad stovėjau už Dr. Viniko kandidaturą į SLA. Sekretoriaus urėdą ir džiaugiuosi, kad mano ir kitų Pildomosios Tarybos narių, kaip ir didelės didžiumos SLA. narių pastangomis įvesta geresnė tvarka SLA. reikalų vedimui, išrenkant SLA. Sekretorium Dr. M. J. Viniką.

Komisijos Ir Jų Darbuotė.

SLA. konstitucija nustato tam tikrą skaitlių pastoviųjų komisijų ir nurodo jų pareigas. Kadangi tų komisijų uždaviniai nėra vienodi, tai vienos komisijos turi daugiau darbo, o kitos mažiau, taipgi vienos daugiau dirba, o kitos mažiau. Buvo atsitikimų, kad nekuriais reikalais musų komisijos su Pildomąja Taryba nesutiko ir, suprantama, tokie įvykiai sudaro nesmagumų. Nors mes turime, kaip sakiau, įvairių komisijų, tačiau už visus nepasisekimus vien Pildomoji Taryba turi atsakyti. Todel čia išeina maž daug taip: ar Pildomoji Taryba skaitysis su komisijų patarimais, ar ne ir ar iš to bus geros ar blogos pasekmės, tai vis viena Pildomoji Taryba atsako. Kadangi Pildomoji Taryba yra už viską atsakominga, tai mano supratimu, musų komisijos yra tam, kad jos Pildomajai Tarybai gelbėtų atlikti dažnai painias ir sunkias užduotis. Nors taip komisijų ir Pildomosios Tarybos nebuvo tokių didelių konfliktų, iš ko butų kilęs skandalas, bet vis tik atsitinka, gal ir nesužiniai, kad nevietoje rodomas komisijų autoritetas.

Susivienijimui butų daug sveikiau, jei mes butume tokio įsitikinimo, kad nepaisant ar mes esame Pildomojoj Taryboj, komisijose, apskričių ar kuopų valdybose, ar, pagaliaus, tik taip sau eiliniais nariais, privalome kiekvienas laikyti sau už pareigą, kad gelbėti toms musų organizacijos instancijoms ar jų vienutėms, kurios yra organizacijos prieky ir ant kurių yra uždėta atsakomybė. Jei matom, kad jos daro klaidą, tai persergėkime jas gražiu budu, jei matom už jas geresnę išeitį vienu ar kitu reikalu, tai patarkim širdingai, ne grumodami, ne kokiais piktais sumetimais, bet atvira širdžia, kaip tikri vienos didžiulės lietuvių šeimynos nariai.

SLA. Konstitucija.

Keliuose pastaruose Seimuose buvo bandoma SLA. konstitucija pagerinti, kad ji atsakytų šių dienų organizacijos reikalams. Bet vis pageidaujamų davinių nepasiekta. Mano supratimu taip buvo delto, kad buvo bandoma pertaisyti visą konstituciją, arba aiškiau sakant — padaryti naują konstituciją, paliekant senosios, ar dabartinės konstitucijos tik mažus požymius. Šitam reikalui buvo išleista nemaža pinigų, o tuo tarpu kur šiuo reikalu buvom dešimts metų atgal, tai ten ir dabar esame. Taigi mano manymu ir supratimu, jei ir šis Seimas tokia tvarka bandys konstituciją pagerinti, kokią vartojo praeiti keli Seimai, tai ir tų pačių rezultatų susilauksime. Mat, kuomet bandoma perdaug padaryti, tai dažniausiai nieko nepadaroma.

Kad konstituciją reikia taisyti, tai dviejų nuomonių nėra, nes patys gyviausi organizacijos reikalai tai atlikti verčia. Bet aš sakyčiau, kad nėra reikalo visą konstituciją nuo pradžios iki galo perrašyti. Ir jei mes to butinai sieksime, tai aš prisibijau, kad greičiausiai nieko neatsieksime ir vėl taip pasiliks kaip buvo, ir vėl išnaujo išlaidos, kurias butų galima sutaupyti. Yra musų konstitucijoj dalykų, kurie butinai reikia pakeisti, pavyzdžiui SLA. narių pašelpgavystės paskyrimo patvarkymas yra visai siauras, kurį galima praplėsti, kas butinai reikia padaryti Susivienijimo ir jo narių naudai. Daugelis musų narių ginčijasi, kad nėra aiškaus nustatymo kada narys tampa iš Susivienijimo išbrauktas, jei jis nemoka mokesčių per tulą laiką ir tt. Šitokias pataisas galima lengvai priimti, kurios, aš jums gerbiamieji sakau, organizacijai butinai yra reikalingos. Yra ir daugiau dalykėlių, kuriuos galima ir reikalinga priimti.

Ekskursijos Ir Konkursai.

Pereitą metą Susivienijimas rengė ekskursiją Lietuvon ir kartu skelbė konkursą prirašinėjimui naujų narių. Daugelis musų darbuotojų gana daug padirbėjo ir prirašė nemaža naujų narių, tačiau iš priežasties tos nelemtos bedarbės, nebuvo galima pasiekti tokių davinių kurių buvo tikėtasi ar laukta.

Vienok musų du darbuotojai: p. Mickevičius ir p. Tumavičienė, kurie daugiausiai to konkurso metu pasidarbavo, jie gavo po laivakortę nuvažiuoti ir sugrįžti iš Lietuvos. Pažymėtina, kad abu šie musų gerbiami darbuotojai paeina iš Mass. valstijos, kas liudija, kad tenai Susivienijimas turi nemaža pasišventusių žmonių. Jie beabejo džiaugiasi turėję progos atlankyti savo gimtinį kraštą, o Susivienijimas irgi džiaugiasi, laimėjęs naujų narių energingų organizatorių pastangomis, kuriuos visuomet matome bedirbančius Susivienijimo labui. Taigi viską paėmus domėn, jau negalim sakyti, kad musų pastaroji ekskursija nepavyko. Laikams pagerėjus, mano supratimu, vėl apsimokėtų rengti ekskursijas ir skelbti konkursus, kurie visuomet organizacijai apsimoka. Ekskursijos ir konkursai sudaro SLA. nariuose ypatingo ir nepaprasto judėjimo, kas ragina dirbti ir prigelbsti pamiršti nevaisingus darbus. Tiesa, prie to viso yra daug darbo, bet, gerbiamieji, kągi galima nuveikti be darbo?

Organizacijos Stovis.

Susvienijimo stovis arba „solvensy" yra geras ir jis atatinka valstijų reikalavimams. Todel nors musų „prieteliai" ir džiaugiasi, kad Susivienijimui bloga, bet mes to neprivalome klausyti, nes ištikrųjų taip nėra. Tiesa, iš priežasties ne tik šios šalies, bet kartu viso pasaulio ekonominio krizio, Susivienijimui taip lygiai, kaip ir kitoms organizacijoms ir galima sakyti pavieniams asmenims, prisieina nukentėti. Daugelis investmentų šiandien yra skaitomi vertėje nupuolusiais, bet yra vilties, kad laikui bėgant šalies buklė pagerės ir tuomet kaip kitų, taip ir musų investmentai sugrįžš į tą augštą vietą, kurioje seniaus buvo. Reikia atminti, kad Susivienijimas taipgi ant tos pačios žemės gyvena, kaip ir kiti, todel negalima nei tikėtis nei norėti, kad jis galėtų išsisaugoti nuo tų nelaimių, kurios visus kitus paliečia. Galime pasidžiaugti, kad nėra blogiau. Tulų organizacijų nariams ir mokesčiai buvo pakelti ir pašelpos sumažintos, kuomet pas mumis nieko panašaus dar nebuvo ir akyvaizdoje dabartinės organizacijos padėties jokis greitas pavojus Susivienijimui negręsia. Todel tie žmonės, kurie mėgsta dalykus bloginti, padarytų daug geriau sakydami teisybę, arba visai nieko nesakydami. Reikia atminti, kad kiekvienas organizacijai nepalankus žodis tuojaus pas žmones prigyja, o ypatingai pas tuos, kurie turi noro dalykus matyti tik iš blogosios pusės. Ir šitokie gandai neša organizacijai žalą, kurią sunku atlyginti, todel reikia jų vengti. Jei negalim, arba nemokam organizacijai padaryti gero, tai saugokimės ir nedarykime jai nei blogo. Aš dar kartą pareiškiu, kad nepaisant tų visokių gandų, mes stovime stipriai ir jokis pavojus šiuo momentu Susivienijimui negręsia.

Pastaruoju laiku Pildomoji Taryba, su pritarimu Finansų Komisijos, pasamdė musų investmentų reikalams patarėją — Breckinridge and Company firmą iš Chicagos, ir iš Chicagos delto, kad tenai gyvena Iždininkas ir Finansų Komisija. Šita firma, kaip ir daugelis kitų panašių, specializuojasi suradimu faktų apie įvairias sekuracijas, ištiria jų saugumą ir savo klijentams teikia patarimus kur investuoti, o kur ne. Kadangi pas mus nėra žmonių specialiai šitokiems reikalams lavintų, tai tokis patarnavimas Susivienijimui gali buti labai naudingas, tik bėda tame, kad tas labai nelankstus aparatas ir negalima greitai tokius reikalus atlikti. O kuomet greitos akcijos paimti negalima, tai dažnai praleidžiama progos, kurios organizacijai butų pelningos. Čia, sakysime, yra butinai reikalingas greitas veikimas, o to atlikti negalima, nes Pildomoji Taryba nuolatos neposėdžiauja. Gi kitaip tų dalykų atlikti negalima, kaip tik tam tikrais tarimais posėdžiuose. Jei pasitaiko, kad Pildomoji Taryba savo posėdžius kiek dažniau laiko, tai musų nariai tuojaus rugoja, kad daromos išlaidos, visai nepasistengdami sužinoti ar tokie susirinkimai reikalingi, ar ne. Atrodytų, kad Pildomoji Taryba savo susirinkimus laiko tik tam, kad sueiti arba pasivažinėti. Gerbiamieji, visai taip nėra. Bereikalo niekad Pildomoji Taryba jokių sueigų nedarė. Jau esu sakęs, kad mums teko prasėdėti dienas ir naktis besvarstant ir berišant tuos klausimus, su kuriais teko susitikti. Todel padarytume protingai, jei pirmiau sužinotume ir susipažintume su tais reikalais, apie kuriuos norime kalbėti, o tik tada kalbėtume. Šito iš mųs organizacijos labas ir gerovė reikalauja ir mes, kaipo tos organizacijos geri nariai, kurie kiekvienas iš musų vieną ar antrą kartą esam pasakę, kad mes visuomet stovėsime už organizacijos reikalus, tai ir privalome taip daryti.

Susivienijimo Ateitis.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje ateitis priklauso nuo mųs pačių. Jei mes norėsime, kad organizacija augtų, bujotų ir butų tobula, tai tą galime padaryti. Bet jei mes prie kiekvienos progos norėsime surasti viens antro visokius blogumus ir sėsime narių tarpe neapykantos sėklą, tai atminkime broliai ir sesutės, kad delto niekas daugiaus nenukentės, kaip tik pats Susivienijimas.

Mes galime ir privalome rašyti naujus narius, mes galime ir privalome užinteresuoti čiagimius lietuvius musų organizacija, nes nuo čiagimių lietuvių prigulės ir SLA. ateitis. Tačiau, norėdami juos užinteresuoti Susivienijimu, privalome duoti gerų pavyzdžių, kad jie musų darbais gerėtųsi, o ne piktintųsi. Iš jų, kaip žinote, retas kuris musų politika interesuojasi ir dažnai kas mums yra labai artima, tai jiems visai svetima. Todel neneškime į Susivienijimą ten kokių partinių reikalų ir neverskime Susivienijimo bent kokių partinių imtynių arena. Priešingai, jei matome, kad kas nori paversti musų Susivienijimą kokiu poltiniu vasalu, tai neprileiskime prie to. Gi kuomet musų čia gimę ir augę lietuviai pamatys, kad mes fraternalės organizacijos nemaišom su politinių partijų reikalais, tai jie prie mųs eis, stos į eiles SLA. darbuotojų ir Amerikoje gimusių lietuvių pritraukimo prie SLA. reikalas bus išrištas. Gerbiamieji, visi žinome, kad čia augę lietuviai yra tuo šaltiniu, iš kurio Susivienijimas gali pasisemti naujų spėkų, todel budėkime ir bukime sargyboje, kad niekas to tyro vandens negalėtų sudrumsti.

Mano Darbuotė.

Kas liečia mano pareigas, kaipo Susivienijimo Prezidento, tai rodosi atlikau viską, ką tik galėjau ir kaip mokėjau. Žinau, kad šis gerbiamas Seimas daugiaus nuo manęs nereikalaus, nes ištiesų daugiau pasdaryti negalėjau. Tad del tų visų kritikų, kurias tuli žmonės taip labai mėgsta, aš esu ramus ir domės visai mažai tekreipiu. Noriu priminti, tačiau, kad pastarais dviem metais turėjau kur kas daugiau darbo, negu paprastai iš priežasties, kad musų reikalai darosi kitokiais. Reikia vesti nuolatinė ir begalinė korespondencija ir šitai gali paliudyti gerbiami SLA. Sekretorius su Iždininku. Be susirašinėjimų su jais yra ir daugiau, kaip tai su įvairiomis komisijomis, su apskričiais, su kuopomis, su pavieniais nariais, su valdiškomis įstaigomis, su kitomis fraternalėmis organizacijomis ir taip begaliniai. Tą visą stengiausi atlikti taip greit, kaip tik galėjau ir nei vienas reikalas, kuris mane pasiekė, nebuvo padėtas į kampą nei pamirštas. Šalip šitų darbų ir Pildomosios Tarybos suvažiavimų, reikėjo atlikti nemaža kelionių į apskričių suvažiavimus, kuopų susirinkimus, įvairius parengimus, darymus įvairių tvrinėjimų, susitikimas su įvairomis komisijomis ir taip toliau. Suprantama, kad šitam visam reikia laiko, kuris kaip visiems, taip ir man yra gana brangus. Tačiau mano buvo tokis nusistatymas, kad jei ką apsiėmiau atlikti, tai ir žiurėjau, kad tas butų padaryta.

Prie Užbaigos.

Baigdamas šį savo gerbiamam Seimui pranešimą linkiu ir iš širdies trokštu, kad šis Seimas butų taikus, ramus, kad visi organizacijos reikalai butų svarstomi rimtai ir šaltai, kad šito Seimo darbuotė butų užrašyta SLA. istorijoj kaipo to Seimo, kuris musų organizacijai patiesė naują pagrindą. Prašau visų gerbiamų Seimo dalyvių pamiršti asmeniškumus, palikti nuošaliai įvairius įsitikinimus ar kokias politines partijas, o tik turėti mintyje Susivienijimo Lietuvių Amerkoje bei musų tautos labą ir gerovę. Kadangi 1936 metais sukanka 50 metų nuo Susivienijimo įsikurimo, tai prašyčiau Seimo nutarti, kad sekantis Seimas butų pavadintas Auksinio Jubilėjaus Seimu ir kad tas musų organizacijos įvykis butų tinkamai atžymėtas. Jau netoli 50 metų, kaip pirmieji Amerikos lietuviai permatė lietuvių vienybės reikalingumą ir nors jų idėjos vienur, kitur skyrėsi nuo musų idėjų, tačiau pagrindinė mintis ir dabar ta pati: **vienyti visus garbės vertus lietuvius į vieną brolišką tyšį.** Šita idėja pasiliks pas Amerikos lietuvius ir tada, kada mųs jau čia nebus, nes ištiesų gražesnio ir brangesnio žodžio kaip **vienybė** musų kalboje nėra.

Kokius asmenis Seimas išrinks į Pildomąją Tarybą ir Pastoviąsias Komisijas, kurių pareigomis bus per sekančiu du metu daboti ir saugoti organizacijos reikalus, tiems asmenims aš paduosiu ranką ir prižadu, kad jei bus reikalo, tai aš jiems teiksiu savo paramą ir prigelbėsiu, nes žinau, kad taip darydamas pasitarnausiu tai organizacijai, prie kurios vairo tiek metų išbuvau. Kitais žodžiais sakant, nereikės pas mane po du kartu klausti, nei du kartu prašyti. Gyvenus su Susivienijimu per tiek daug metų man visuomet jo reikalai rupės ir iki mano sveikata man leis, visuomet ar vienokiu ar kitokiu budu organizacijai tarnausiu. Noriu gerbiamą Seimą užtikrinti, kad šitie mano pažadai nėra tušti ir juos pareiškiu iš pat širdies gelmių, ką laikui bėgant turėsite progos įsitikinti.

Širdingai dėkoju Pildomosios Tarybos nariams, apskričių valdyboms, komisijoms, kuopų valdyboms ir kartu visiems Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nariams, už visokią pagelbą, kurią man teikė, kad aš galėčiau tinkamiau savo pareigas atlikti. Taipgi širdingai ačiuoju visiems SLA. nariams už tokį nuolatinį manimi pasitikėjimą ir laikymą manęs per tiek daug metų prie organizacijos vairo.

Baigdamas, širdingai trokštu ir kartu prašau visų šio gerbiamo Seimo dalyvių neleisti bramgaus laiko bereikalingiems ir bevaisiams ginčams, ir visus reikalus, kurie šiam Seimui, sulig pas mus priimtos tvarkos, bus priduoti, svarstyti šaltai, rimtai ir su nuoširdumu, kad tie, kurie mus čionai siuntė, galėtų mumis didžiuotis ir apie mumis pasakyti, kad ištikrųjų mes taip elgėmės ir dirbom, kaip Susivienijimo Lietuvių Amerikoje gerovė reikalavo. Iš savo pusės, kaipo Seimo pirmsėdis, stengsiuosi savo pareigas atlikti, kurios, kaip žinote, nėra visai lengvos, bet su jusų, gerbiamieji, pagelba ir pritarimu tos pareigos pasidarys lengvomis. Šitaip dirbdami sekmingai Seimo darbus užbaigsim ir skirstysimės jausdamiesi, kad savo misiją atlikom. Sugrįžę į namus, savo kuopose, apskričiuose ir visur elgkimės ir dirbkime kaip tikri vienos fraternalės organizacijos nariai — tikri broliai-draugai.

Taigi valio Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, valio jo 38-tas Seimas!

Su tikra pagarba,

S. Gegužis,
SLA. Prezidentas.

8. SLA. Vice-Prez. A. Mikalauskas skaito savo raportą SLA. 38-tam Seimui. Prezidentas S. Gegužis pareiškia, kad Vice-Prezidentas savo raporte paskyrimą Laikino SLA. Sekretoriaus netaip nušviečia, kaip ištikro buvo. Pagaliau, delegatui P. Grgaičiui pasiulus, kad šito neaiškumo išaiškinimui remtis Pildomosios Tarybos suvažiavmo nutarimo. Ant to sutiko Seimas ir raportas tapo priimtas dviem delegatam balsuojant prieš.

SLA. Vice Prezidento Raportas

SLA. 38-tam Seimui, Birželio 25 d., 1934 m., Detroit, Mich.

Gerbiamieji Delegatai ir Delegatės:

Žinodamas, kad smulkmeniškus raportus iš SLA. dviejų metų darbuotės išduos kiti SLA. viršininkai, aš priminsiu tik bendrai dalį svarbesnių per pereitus dvejus metus pergyventų nuotikių.

SLA. Vice Prezidento pareigas einu jau per pereitus keturis metus. Per paskutinius du metu, t. y. nuo pereito SLA. Seimo Pittsburghe, musų organizacija pergyveno daug labai svarbių ir rimtų klausimų, ypatingai finansinių. Daugybės įvairių musų investmentų saugumo reikalu prisėjo turėti begalo daug rupesčio ir galvosukio. Plačiau apie šiuos dalykus patirsite iš raportų musų organizacijos iždininko, iždo globėjų, finansų bei kontrolės komisijų ir galiaus SLA. sekretoriaus. Delto aš gerbiamų delegatų ir delegačių šiuo klausimu ir nevarginsiu. Aš paliesiu kiek plačiau tuos dalykus, kuriuos manau kiti SLA. viršininkai mažiau palies.

Aš visada troškau ir pageidavau taikos ir harmonijos organizacijos viršininkų tarpe, nes tik prie harmoningo veikimo tegalima turėti vaisingą ir sekmingą darbą organizacijos labui. Vienok su skausmu turiu prisipažinti, kad tos harmonijos musų viršininkų tarpe apverktinai truko. Tas sunaikino labai daug musų brangaus laiko. Menkos vertės ar svarbos ginčai ir asmeniški kivirčiai užėmė vietą svarbiųjų organizacijos reikalų. Neįvardinsiu asmenų. Jųs patys daugumoj juos žinot. Ir nesiimsiu teisėjo pareigų spręsti kas tame buvo kaltas ar kaltesnis. Tai jusų pareiga išnešti sprendimą. Aš tik pakartoju, kad harmonija yra svarbi ir kad mes jos stengtumės siekti.

Mano Nusistatymas SLA. Sekretoriaus Vakancijos Užpildymo Reikalu.

Mano nusistatymu visada buvo ir yra, kad prieš organizacijos reikalus ir gerovę turi nusilenkti partijos, grupės, asmeninės ambicijos ir favoritizmai. Šiame svarbiame SLA. Sekretoriaus vietą užpildyti klausime, rezignavus p-lei Jurgeliutei, aš stovėjau už tai, kad SLA. narių teisės ir privilegijos organizacijoj nebutų paneigtos ar uzurpuotos, kad jos butų pilnai gerbiamos ir saugomos. Delto aš stovėjau už tai, kad šiame svarbiame klausime sprendimą darydama Pildomoji Taryba griežtai prisilaikytų SLA. konstitucijos dėsnių. Tuo remdamasis, aš reikalavau, kad pereitam Seime daugiausia balsų po Jurgeliutės gavęs kandidatas p. Miliauskas butų išrinktas užimti rezignavusios sekretorės vietą. Bediskusuojant paaiškėjo, kad nesant Seimo, P. T. eina ir Seimo pareigas ir tas pareigas eidama gali rinkti Sekretorių, aš pakeičiau savo nusistatymą ta prasme, kad butų renkamas tik iš konstitucijoj nustatytų kandidatų. Kadangi sulig SLA. konsitucijos kandidatais į SLA. viršininkus yra SLA. referendumu nominuoti asmenys, tai šiame sekretoriaus atsitikime konstitucijoj numatyti kandidatai, tai yra SLA. referendumu pastatyti kandidaai yra pp. Miliauskas ir Čekanauskas, tai aš reikalavau, kad iš tų dviejų kandidatų mes išrinktume sekretorių. Balsuojam. Rezultate pasirodo, kad Miliauskas gavo vieną balsą, Čekanauskas du balsu ir konstitucijoj nenumatytas kandidatas p. Vinikas gavo tris balsus. Po tų rezultatų vėl diskusuojam. Aš, Dr. Stanislovaitis ir p. J. Januškevičius pareiškiam protestą prieš balsavimą už konstitucijoj nenumatytą kandidatą. Padiskusavę vėl balsuojam. Rezultatai: Čekanauskas gavo 3 balsus ir Vinikas 3 balsus. Pakartojam balsavimą ir kiek sykių balsavom tiek sykių pasikartojo 3 ir 3 balsai. Bevilčiai pasidalinę negalima gauti didžiumos išrinkti sekretorių. Negalėdami toliaus tęsti posėdį, vienbalsiai nutarėm ir palikom Prezidentui S. Gegužiui paskirti laikiną sekretorių ki kitam reguliariam Pildomosios Tarybos suvažiavimui ir išsiskirstom. Sekančiam posėdy apie mėnesį vėliau, Čekanauskas buvo ištraukęs savo kondidaturą ir buvo įvairių Susivienijimo Liet. Amer. narių pasiulyta apie 16 kandidatų. Vėl balsuojam. Raginskas gauna 3 balsus ir Vinikas 3. Tie rezultatai pasikartoja net keliolika sykių. Kad išvengti betvarkės ir gal nuostolių, aš pasiulau kompromisą: leisti specialiai SLA. nariams balsuoti ir paskiau išrinkti daugiausia balsų gavusį. Pasiulymas vienbalsiai priimtas. Rinkimai praeina. Dr. Vinikas gauna daugiausia balsų. Vienok jo patvirtinimo metu iškila naujas dalykas, nauja kliutis. Prieš Dr. Viniką P. T. nariai Dr. Stanislovaitis ir p. Januškevičius iškelia skundą, skundžiamąjį kaltindami SLA. mokesčių knygučių klastavime. Aš vėl pareiškiau savo nusistatymą laišku prezidentui Gegužiui, kad sulig konstitucijos, jei prieš SLA. narį yra iškelta byla, toks narys negali užimti SLA. valdyboj vietos iki skundas nebus išspręstas. Suteikus technikines sekretoriaus pareigas einančiam p. Vitaičiui balsą, 4 balsais prieš 3 mano protestas atmestas ir p. Vinikas išrinktas SLA. sekretorium bylos dar neišsprendus.

Nesiimu ir šiame reikale kitus P. T. narius teisti ar save teisinti. Tai jusų gerbiami delegatai pareiga ir teisė ką nors teisti. Aš tik pasakau patį įvykusį faktą be jokių komentarų. Už mano šiame reikale paimtą ir laikytą poziciją, pašalinėj spaudoj aš buvau smarkiai neigiamas. Gal tas buvo keno nors daroma tiksliai prieš mane SLA. narių neapykantą sukelti, ar tik nesąmoningai per žmones nežinančius faktų. Vienok aš nusprendžiau vardan SLA. labo nukentėti ir tylėti. Aš pasitikėjau sąžiningumu seimo delegatų, nes aš daugiau nieko tuo klausimu nepadariau, kaip tik kiek galėjau stengiausi ginti SLA. konstituciją.

SLA. Ekskursijos į Lietuvą.

Pereitais metais įvyko SLA. 3-ji ekskursija į Lietuvą Švedų Amerikos linija per Klaipėdą. Medžiaginiai ekskursijos daug pelno neduoda, bet moraliai yra labai naudingos: SLA. gerai pagarsintas, gauta keli šimtai naujų narių. Ta proga įžymųs musų veikėjai p. Mickevičius ir p-ia Tumavičienė aplankė Lietuvą. Svarbiausia tai ta proga prikalbinta nuvykti į Lietuvą keletas Amerikoj augusių jaunuolių, kurie grįžo iš Lietuvos daug geresni lietuviai. Ekskursijos yra naudingos ir aš rekomenduoju Seimui jas užgirti ir praplėsti.

Baigdamas pabrėžiu, kad visą savo darbuotę SLA. reikalais, P. T. posėdžiuose ir komisijose, kaip eks-oficio, visada vedžiau sulig geriausių mano įsitikinimų ir sąžinės diktavimo. SLA. gerovę visada stačiau pirmoj vietoj. Kiek galėjau kovojau prieš negeistinus asmeniškumus, nesutikimus, gyniau SLA. narių teises ir konstituciją. Žodžiu, kiek galėjau stengiausi, kad SLA. butų ta tikroji lietuvių brolybės tvirtovė, kokios jos steigėjai troško, kad butų ir kokios mes visi gerų norų nariai tebetrokštam. Kiek mano pastangos buvo sekmingos, broliai ir sesės, spręskite patys. Aš vieną tik pabrėžiu: jos buvo nuoširdžios ir nesaumylingos.

Dėkoju už suteiktą man garbę iki šiol Susivienijimui tarnauti. Jei gerbiami delegatai tą progą dar pratęsite man vėl išrinkdami mane SLA. Vice Prezidentu, aš įvertinsiu man suteiktą garbę ir progą ir garbingai pasižadu ir toliau dirbti musų organizacijai, vaduodamasis tik augštais jos siekiais ir tikslais.

Antanas Mikalauskas,
SLA. Vice Prezidentas.

9. Įnešta ir pritarta, kad Laikinojo SLA. Sekretoriaus raportas nebutų ištisai skaitytas, tik raporto autorius sutrumpintoj formoj kai kuriuos dalykus paaiškintų, jei mato reikalingu tai padaryti. Buvusis laikinasis SLA. Sekretorius S. E. Vitaitis pareiškia, raportas patiektas tikslu supažindinti Seimo delegatus su esama organizacijos padėtimi, bet jei delegatams tas nereikalinga išklausyti ir jie pasitenkina perskaitymu raporto patys, tai raporto autorius neturi nieko prieš tai. Tuomi raportas priimtas.

Raportas

SLA. Laikinojo Sekretoriaus SLA. 38-tam Seimui, Birželio 25 d., 1934 m., Detroit, Mich.

Gerbiami SLA. 38-to Seimo Dalyviai:—

Gerbiamiems šio Seimo dalyviams ir visiems SLA. nariams yra žinoma, kad SLA. Pildomosios Tarybos įgaliavimu SLA. Prezidentas S. Gegužis, sausio 3 d., 1933 m., paskyrė mane Laikinuoju SLA. Sekretorium. Vėliaus, tų pačių metų kovo 1 dieną, Pildomoji Taryba savo suvažiavime, negalėdama išrinkti pastovaus SLA. Sekretoriaus, išrinko mane Laikinu SLA. Sekretorium iki tokio laiko, kuomet bus išrinktas pastovus SLA. Sekretorius. Šias atsakomingas SLA. Sekretoriaus pareigas ėjau iki birželio 1 dienos, 1933 metų, taigi per penkis mėnesius.

SLA. Sekretoriaus pareigas man teko eiti prieš mano paties norą ir pageidavimą. Bet kuomet gerb. SLA. Prezidentas S. Gegužis prašė manęs ir vėliaus net pareikalavo, kad sutikčiau organizacijai patarnauti kritingu jos gyvenime momentu, tai nebeliko galimybių priešintis ir prieš savo norą turėjau sutikti organizacijai patarnauti.

Iš anksto gerai žinojau ką reiškia SLA. Sekretoriaus pareigas pasiimti virš „Tėvynės" redaktoriaus pareigų. Žinojau, kad Centro Raštinėje iki tam tikro laipsnio galioja trukumai del moderninės sistemos stokos, kad yra nemaža užsilikusių neatliktų darbų. Virš to, kiekvienų metų pradžioje, kuomet daugelio SLA. kuopų finansų sekretoriai pasikeičia ir iki jie pilnai susipažįsta su painiomis finansų sekretorių pareigomis ir įpranta jas korektingai atlikti, žymiai padidėja ir pasunkėja darbai ir SLA. Centro Raštinėje. Pagaliau, kiekvienų metų pradžioje reikia prirengti Valstijų Apdraudos Departamentams labai komplikuoti raportai iš viso organizacijos finansinio ir medžiaginio stovio. Ką reiškia šitų raportų prirengimas, tai pilnai gali suprasti tik tokie žmonės, kurie nuodugniai susipažinę su tokiu reikalu.

Žinodamas, kad šitų visų darbų be tinkamos pagelbos atlikti nepajėgsiu, be to dar turėdamas savo žinioje ir „Tėvynės" redagavimą, o kad ir gabiausias žmogus techninio darbo tegali atlikti tik tiek, kiek vienam žmogui galima, tad prašiau SLA. Prezidento, kad leistų man pasisamdyti atatinkamą pagelbininką ir kad sutiktų apmokėti už mėnesinį geležinkelio bilietą važinėjimui į darbą, kas sutaupė man kasdien arti dvi valandas laiko. Mano įsitikinimu, įstaigos vedėjas pirmutinis turi pributi darbavietėn ir paskutinis ją apleisti. Taip ir elgiausi. Visą padėtį Centro Raštinėje žinodamas gerb. Gegužis sutiko mano pastatytas sąlygas išpildyti su tuo vienok parėdimu, kad tokioms pridėtinėms išlaidoms nebutų išleista daugiau, negu SLA. Sekretoriaus alga siekia, kuri vistiek reikėtų išmokėti, jei pastovus SLA. Sekretorius savo pareigas eitų. Šios padėties nepakeitė ir Pildomoji Taryba, kuomet ji mane išrinko Laikinuoju SLA. Sekretorium.

Šitai primenu gerbiamiems šio Seimo dalyviams vien delto, kad nesąžiningi mano asmeniniai priešai ir Susivienijimo reikalų falsifikatoriai net viešai spaudoje nesidrovėjo prikaišioti man, kad aš ėmiau dvi algas — Redaktoriaus ir Sekretoriaus, kad aš sau pagelbininkus samdžiausi ir į mokslą leidau Susivienijimui sekretoriauti mokydamas, kad aš ir kitokias bereikalingas išlaidas Susivienijimui dariau. Kad šituos piktus išmislus išskaidžius ir oficialiai akyvaizdoje šio Seimo užrekordavus, šiuomi pareiškiu, kad per penkis mėnesius Susivienijimui tarnavau SLA. Sekretoriaus ir „Tėvynės" redaktoriaus pareigose tik už pereito Seimo nustatytą redaktoriaus algą ir už savo sekretoriavimą Susivienijimui nė vieno cento nepaėmiau.

(Daugiau bus)

LIETUVIAI AMERIKOJE

CHICAGO, ILL.

Didelė Šventė Dariaus - Girėno Pagerbimui.

Birželio 24 d. Dariaus-Girėno paminklo statymo komitetas surengė gegužinę Oaks parke. Nors prieš tą dieną gerokai lijo ir manyta, kad daug kas bijos žolės šlapumo, tačiau daugiau kaip 800 žmonių suvažiavo ir maloniai praleido gražią dieną. Nebuvo šlapia. Nors komitetas per kelis mėnesius per spaudą prašė organizacijų ir įstaigų nerengti tą dieną gegužinių,bet vis delto chicagiečiai tą dieną surengė apie 8 gegužines. Gaila, kad musų didvyrių gyventam mieste taip greit 1933 m. liepos mėnesio ašaros išdžiuvo del Soldino smugio visai musų tautai... Bet daugelis iš jų ir į gyvuosius drąsuolius Darių ir Girėną perdaug šaltai žiurėjo; pasirodo, kad juos ir baisioji tragedija nepakeitė. Kitos Amerikos lietuvių kolonijos, net mažai lakunus pažinojusios ir jų nemačiusios, karščiau pritaria šių didvyrių pagerbimui ir statomam paminklui! Šioje didžiausioje lietuvių kolonijoje ar ne per daug partijų, srovių ir ar ne perdaug tų visokiausių „nusistatymų"?! Kokia ir kam nauda iš to? Bet vis tiktai reikia pasidžiaugti, kad čia yra daug ir nuoširdžių tikrų Dariaus-Girėno gerbėjų. Dalis jų minėtoje gegužinėje gražiai pasirodė ir rupinosi, kad liktų pelno paminklui. Šios gegužinės dalyviai tikrai verti pagarbos.

Tačiau visus Chicagos ir apylinkių lietuvius ir net kitataučius tikrai nustebins didžiulė Dariaus-Girėno pagerbimui rengiamoji šventė. Tai bus reikšmingas įvykis. Dainuos jungtinis Chicagos lietuvių korų koras iš 1,000 dainininkų. Lietuvių sportininkai rodys savo jegas ir miklumus. O žymųs šio krašto lakunai padangėje rodys nepaprastą drąsumą ir gabumus. Įvairius šposus ore rodys ne vienas kitas lakunas, bet išsyk visas burys. Padangių padaužos žada rodyti įvairiausius aviacijos galybės dalykus. Dalyvaus lietuvių ir amerikonų lakunai, daugelis iš jų garsus Amerikos lakunai (iš įvairių miestų). Atskris savo vikrumo parodyti ir burys Amerikos karo lėktuvų. Iš viso toje šventėje dalyvaus tarp 50 ir 70 lėktuvų.

Tuos lakunus organizuoja vienas iš pirmųjų Amerikos lakunų, kapitonas. Jis vadovaus tai didžiulei lakunų rinktinei. Dabar eina pasitarimai tarp Dariaus-Gidėno paminklo statymo komiteto ir šio kapitono. Netrukus, kai bus susitarta, bus spaudoj paskelbta smulki tos didžiulės šventės programa. Jau ir dabar daugelis čikagiečių teiriaujasi, labai susidomėję tuo dideliu įvykiu. Pasirengimai eina.

Aviacijos šventės rengimo
Komisija.

DETROIT, MICH.

A. L. T. Sandaros Seimas.

Devynioliktas A. L. T. Sandaros seimas įvyko birželio 22 ir 23 dienomis, Čekoslovakų svetainėje.

P-nas F. Motuzas, vietinis sandarietis veikėjas, pašaukęs delegatus tvarkon perstatė Centro pirmininką, vaistininką p. J. Smailį oficialiai atidaryti seimą. Seimas atidarytas su Lietuvos himnu.

Mandatų peržiurėjimo komisijon paskirti A. B. Strimaitis ir p. V. Motuzienė. Tuo laiku pirm. J. Smailis ir kiti pasakė atatinkamas prakalbas. Ypatingai buvo daug pamokinanti kalba adv. J. Uviko.

Suregistravus delegatus, pasirodė, kad šiame seime daugiau buvo dalyvių, negu Pittsburgho seime.

Seimo eiga ėjo paprastu savo keliu: išklausyta praeito seimo tarimai, Centro valdybos raportai, komisijų raportai, diskusuota paduoti klausimai, taisoma, aiškinama ir priimama.

Iš kuopų įnešimų nutarta laikraštis "Sandara" leisti du ar net tris kartus savaitėje. Tai palikta vygdinti Centro valdybai, kaip tik pasirodys galimumas.

Nutarta pasiųsti į visasvietinį lietuvių kongresą Kaune, 1935 m. atstovą nuo "Sandaros".

Nutarta galutinai sutvarkyt "Kulturos Fondo" reikalus. Išrinkta tam reikalui atatinkama komisija.

Išrinkta centro valdyba: p. J. Smailis iš Detroit, Mich., pirmininku, p. Ferantienė iš Chicago, Ill. vice pirmin., p. D. Pivariunas, iš Chicago, Ill. iždininku; p. M. Biekša, iš Chicago, sekretorium. Kontrolės komisija perrinkta ta pati, iš Chicago. Išrinktos reikalingos pastoviosios komisijos. Išnešta keletas rezoliucijų Vilniaus ir Klaipėlos klausimais ir Lakuno F. Vaitkaus reikalu.

Išklausyta telegramai ir laiškai su linkėjimais ir aukomis.

Seimo eiga buvo tvarki; nuotaika smagi, nes iš raportų paaiškėjo, kad per šiuos du metu narių skaitlius padidėjo ir skolos sumažėjo. Kadangi taip yra prie tokių sunkių depresijos laikų, tai visų sandariečių upas pakilo.

Atleikius seimo keturias pilnas sesijas — visi delegatai pasitenkinę baigė seimą su geru upu šeštadienio vakare.

Laike sesijų lankėsi nemažai svečių — sandariečių ir simpatizatorių.

Kitas seimas nutarta laiikyti ten, kur Centro Valdyba nuspręs.

Šeštadienio vakare buvo surengta šauni sandariečių vakarienė, kuriaii vadovavo adv. J. Uvikas. Svečių buvo pilna svetainė. Programas susidėjo iš kalbų ir dainų. Dainavo sandarietės: p. Z. Vitaitienė ir p-lė Ančiutė, abi delegatės. Solidaru, linksma ir smagu, kuomet burys vienminčių rimtai savo reikalus atlikinėja.

Reikia pastebėti, kad Detroit musų inteligentai pralenkė daugelio kitų kolonijų inteligentiją. Tarpe sesijų ilgesnių pertraukų sandariečiai buvo užprašyti vakarais pas Dr. J. Jonikaitį, kuris dar sau vienas gyvena. Man teko buti su visa šeima ir patyriau jo namuose didelio širdingumo. Tuojau po antros sesijos Dr. Jonikaičio namai prisigrudę svečių delegatų duzgė kaip bitės avilyje prie skanių gėrimų ir užkandžių.

O ką jau kalbėti apie vaistininką p. Smailį ir jo žmoną, kurie svečius užprašė ir ponia Smailienė savo lemozinu parsivežė keliais atvėjais sugrįždama. Ponus Smailius man teko pirmu kart pažinti. Abudu yra suvalkiniai, bet turi tikrai nekaltas žemaitiškas širdis. Man buvo labai nemalonu skirtis, taip trumpai pasimačius su taip širdingais svečiais.

A. B. Strimaitis.

BINGHAMTON, N. Y.

Birželio 14 d. Lietuvių salėje Vilniaus Vadavimo Sąjungos skyriaus pastangomis, buvo surengtos prakalbos Vilniaus Geležinio Fondo delegatams. Kalbėjo p. Babickas ir agr. Vitkus. Jų kalbos buvo patdiotiškos ir sukeliančios jausmus. Kan. Kemėšis del negaliavimo neatvyko.

,Koresp.

SLA. 38-to Seimo Parengimai

Be paties SLA. 38-to Seimo komisija surengė ir keletą žymių pramogų, apie kurias čia, nors trumpai, paminėsiu.

Delegatams Susipažinti Vakarėlis.

Seimo pirmos dienos vakare, birželio 25 d., Fort Shelby viešbučio svetainėje (toje pačioje vietoje, kur ir Seimo sesijos įvyko) surengta delegatams susipažinti vakarėlis. Buvo tai pusėtinai jaukus prie šalto alučio pasižmonėjimas. Didelio programo čia nebuvo, bet koks buvo — visus patenkino.

Šiame vakarėly dalyvavo ir lakunas leitenantas F. Vaitkus, kuris šią vasarą rengiasi į Lietuvą Lituanica Antrąja skristi. Prie šios progos tuo reikalu pasakyta keletas gana rimtų prakalbų — prakalbėlių. Kalbėjo lakunas F. Vaitkus, Dr. Vitkus, vaistininkas Kartonas, Dr. Šimkus, Lituanicos Pirmosios ir Antrosios mekanikas p. V. Jasiulaitis ir "Naujienų" redaktorius, p. P. Grigaitis. Ilgiausią ir tiksliausią prakalbą pasakė p. Grgaitis, plačiai nušviesdamas skridimo reikšmę. Iš jo kalbos galima pasidaryti išvadą, kad lietuviams, kurie per ilgus metus buvo svetimųjų prie žemės prispausti, jau užtenka žeme šliaužioti — laikas pakilti į erdves ir drauge su didesnėmis tautomis progreso linkui žygiuoti. Kalba sutikta dideliais aplodismentais.

Pasibaigus prakalboms, delegatai ir svečiai, kurių nemaža atsilankė, pasidarę gerus įspudžius dar šnekučiavosi, alutį gerkšnojo ir vėliau išsiskirstė.

Koncertas ir Šokiai.

Antradienio vakare, birželio 26 d., Finų svetainėje įvyko Seimo Komisijos surengtas koncertas ir šokiai. Publikos į parengimą atsilankė gana daug. Be delegatų buvo daug ir vietinių lietuvių.

Programas duota gana platus ir gražiai išpildytas. Kadangi po ranka neturiu programo, tai paminėsiu tik tuos dalyvius, programo pildytojus, kuriuos pamenu ir kuriuos teko girdėti dainuojant, nes į koncertą kiek pavėlavau. (Tie, kurių nepaminėsiu — malonėsite atleisti arba kas nors tą spragą užpildyti).

Detroito Lietuvių Liaudies choras, vedamas p. Žiurono, dviem atvėjais padainavo keletą liaudies dainelių ir šiaip chorinių dainų. Dainavo vykusiai ir sutartinai. Choras, sulig tokios kolonijos, kaip Detroitas, yra gana skaitlingas. Susideda iš čia gimusių ir augusių jaunuolių. To paties choro merginos taipgi keletą dainelių padainavo.

Panelė Budvidaitė pašoko "tap" šokį. Publika šokiu buvo tiek patenkinta, kad iššaukė dar pašokti.

Ponia Širvaitienė, detroitietė, padainavo ir pagrojo armonika. Savo pareigas ji aitlko gerai ir visiems patiko.

Broliai Linkevičiai, vienas smuiku, kitas pianu, sugrojo porą klesiškų dalykėlių. Jiedu savo pareigas atliko gerai. Man labiausiai patiko tai smuikui ir pianui klesiškai suharmonizuotas šmotelis "Kur banguoja Nemunėlis". Už gražų pagrojimą publika juos apdovanojo aplodismentais ir iššaukė dar pagroti. Šiuo syk smuikininkas visai gražiai pasirodė sugrodamas klesišką muzikos šmotėlį "Angel's Serenade".

Duetas, susidedantis iš dviejų, rodos vietinių moteriškų balsų, atlikta gražiai. Jos turi gerus ir stiprius balsus. Jų dainavimo buvo malonu klausytis.

P-lė Rožė Lukoševičiutė, iš Youngstown, Ohio, pianu akompanuojant p-lei M. Virbickaitei iš Pittsburgh, sudainavo keletą dainelių. Ji turi augštą ir pusėtinai išlavintą balsą. Man labiausiai patiko M. Petrausko daina "Pamylėjau vakar", kurią p-lė Lukoševičiutė dainavo. Šią dainą man teko daug sykių girdėti. Dainavo ją amatoriai ir artistai. Bet taip vykusiai, kaip sudainavo p-lė Lukoševičiutė, dar niekad negirdėjau. Ji į šią paprastą liaudies dainelę įdeda savotišką interpretaciją ir pati daina tampa tikra musų dainų pažiba. P-lė Lukoševičiutė susilaukė netik gausių aplodismentų, bet ir didelio rožių bukieto, kurį suteikė delegatai iš Fort Shelby viešbučio. Gėlių bukietu apdovanota ir p-lė M. Virbickaitė.

Visųgeriausia, tačiau, šio vakaro pažiba buvo tai ponia Z. Vitaitienė, iš New Yorko. Ji padainavo A. Vanagaičio "Mamytę" ir kitą dainą. Dainavo labai vykusiai ir artistiškai. Publika jos dainavimu tiesiog gėrėjosi ir apdovanojo gausiais aplodismentais. Poniai Vitaitienei prisiėjo dar vieną dainą dainuoti, o daugelis žmonių tiesiog nuostabavo tokiu vykusiu dainavimu ir sakėsi, kad dar pirmą sykį girdi taip gražiai lietuviškai dainuojant.

Po koncerto buvo šokai. Publika linksminosi iki vėlumos nakties — vieni šokių salėje, šokdami lietuviškus ir amerikoniškus šokius, o kiti apatinėje svetainėje prie šalto alučio.

Ekskursija Laivu.

Trečiadienio vakare, birežlio 27 d. įvyko ekskursija laivu. Šios pramogos laukė visi delegatai ir delegatės. Juk tai gera proga prie vandens pasilsėti, tyru oru pakvėpuoti ir į "svetimos padangės" pilnaveidį mėnulį pasižiurėti. Rengėsi visi delegatai toje ekskursijoje dalyvauti. Daugelio upas tačiau kiek nupuolė, kai sužinojo, kad ta ekskursija rengiama ne vien lietuviams, bet bus tik bendras visų detroitiečių laivu išvažiavimas.

Nepaisant to, visgi didelė didžiuma delegatų ir ekskursiją išsirengė. Kai kurie padarė klaidą, nenusipirkdami tikietų išanksto. Daugeliui tokių teko grįžti namo arba ieškoti kito laivo, kad savo norą patenkinti. Man irgi teko "laimė" buti ne tame laive, kuriuo ekskursija originaliai rengta. Bet visgi lai kas laive praleista smagiai. Nors visiems delegatams, didelėje svetimtaučių kamšaty, sunku buvo vieniems kitus surasti, tačiau susiradę ir į burelius suėję, prie alučio ar smagių pasikalbėjimų iki 12 val. nakčia smagiai laiką praleido, pasikalbėjo, kam buvo laimė paromansavo ir gerokai pasilsėjo.

Seiminė Vakarienė.

Birželio 28 dienos vakare, tos pačios Seimo Rengimo Komisijos pastangomis, Fort Shelby viešbučio puošnioje bankietų salėje įvyko seiminis bankietas ir šokiai. Į parengimą atsilankė didžiuma delegatų. Buvo atvykusių vietinių ir svečių iš tolimesnių kolonijų, net iš Clevedanl, Ohio ir kt. Bankietas išrodė puošniai: delegatai, delegatės ir svečiai pasipuošę savo "geriausiais", jautėsi pilnai pasitenkinę, o salė gražiais lieviais ir lietuvaitėmis kaip koks gėlynas žydėte-žydėjo.

Bankiete išpildyta poros prakalbų ir keleto dainų programas. Vakarą atidarė Seimo Komisijos Rengimo iždin., p. C. S. Stepanauskas ir vesti perdavė adv.-teisėjui J. R. Uvikui, kuris pirmiausia pasakė pritaikintą prakalbėlę, o paskui nusakė vakaro tvarka: kalbos bus tik dvi ir kiekvienas dainininkas dainuos tik po vieną dainą. Tokia tai tvarka nustatyta rengėjų ir nebus pakeista, nepaisant, kiek daug publika plotų ir dainininkus pakartoti šauktų.

Pirmiausia pakalbėjo p. S. Gegužis. Ryškiai nušvietė SLA. reikšmę. Ragino visus darbuotis SLA. labui. Ypač ragino jau nuolius prie šios organizacijos rašytis. Po to sekė dainos, Ponia Z. Vitaitienė padainavo "Kovėjai pučia", p-lė R. Lukoševičiutė "Prirodino Geri žmonės", Vitalis Bukšnaitis, iš Brooklyno — "Kur tas šaltinėlis". Šiems visiems daininkams akompanavo p-lė M. Virbickaitė iš Pittsburgho. P-lė Ančiutė iš Chicagos padainavo "Ispaniola" (lietuvių kalboje). Jai akompanavo p-lė B. Smailytė. Tai pačiai akompanistei pianu pritariant, ponia Širmaitienė padainavo vieną dainėlę. P-as Valiukas panainavo "Meilė", o p. Žiuronas "Myliu Mergelę". Dainų tarpe adv. A. Šalna iš So. Boston, Mass. pasakė labai vykusią prakalbą. Jis, kaipo atstovas Amerikoje gimusių ir augusių jaunuolių, kalbėjo apie jaunuolių jau atliekamas ir atliktinas pareigas lietuvių vardą pakelti.

Adv.-teisėjui Uvikui pasakius šiai pramogai atatinkamą prakalbą, tuo vakarienė ir užbaigta.

Beje, labai gražaus ir jaudinančio įspudžio susidarė, kuomet vakaro vedėjas pradėjo per statinėti iš svetimų miestų bankiete esančius delegatus, kad jie atsistotų ir pasirodytų, kaip gausiai savo kolonijas atstovau ja. Naturalu, chicagiečiai ir newyorkiečiai turėjo didžiausią reprezentaciją, neskaičiuojant vietinių, kurių buvo daugiausia.

Po vakarienės buvo šokiai. Sveteliai smagiai laiką praleido, pasilinksmino ir pasilarė pažinčių su tais SLA. darbuotojais, kurių, jei ne šis parengimas, gal niekad savo gyvenime nebutų sutikę.

Birž. 24 d. Birutės darže, buvo surengtas piknikas. Apie tai "Tėvynėje" jau rašiau.

Parengimų Komisija.

Į Seimo Parengimų Komisiją įėjo visų vietinių SLA. kp. atstovai: M. L. Balčiunas, A. Andrulis, S. Staronis, iš 21 kp.; J. Vaitkus, S. Virbickas, O. Mikalauskienė, P. Karpšlis, K. Gaurokas ir K. Damušis iš SLA. 200 kp.; C. S. Steponauskas, O. Šimanskienė, S. Dirmantienė, P. Venslavičia, F. Budvidienė ir J. Maskelis iš SLA. 352 kp.

Šiems visiems SLA. darbuotojams priklauso didelė padėka už triusą, kurį jie padėjo surengdami visas augščiau minimas 38-to Seimo pramogas. O pramogos, reikia sakyti, buvo vykusiai surengtos ir visus, kurie tik jose dalyvavo, pilnai patenkino.

"Tėvynės" Rep.

Sunki Prusų Lietuvių Buklė

Niekur tur but lietuviams nėra taip bloga gyventi, kaip Prusų Lietuvoje, kurią prieš 700 metų užėmė vokiečiai ir beveik visus to krašto gyventojus nutautino. Dabartiniams Prusų lietuviams tenka nuo vokiečių daug nukentėti, nes jie neturi tautinių teisių visaip skriaudžiami, persekiojami be jokios priežasties baudžiami ir net kruvinai sumušami gatvėse. Prusų lietuviai kenčia, nes jie negali protestuoti ir pasiskųsti tarptautinėms įstaigoms.

Su Prusų lietuviais užtenka pasikeisti vos keliais žodžiais ir jau išgirsti: "mes pasilikome be lietuviškos bažnyčios, mes esame priversti melstis mums svetima kalba ir del to, kad ta kalba mums nesuprantama, mums Dievo žodis nėra aiškus ir mes daugiau į bažnyčią nebeeiname." Iš tiesų, Tilžės lietuvių bažnyčioje vokiečiai lietuviškas pamaldas nustumė į antrą vietą, nežiurint, kad vokiečių susirenka vos keli, o lietuvių šimtai. Lietuviams pamaldas vokiečiai jau panaikino visoje Prusų Lietuvoje, nes žino, kad nėsant lietuviškų pamaldų žmonės eina klausyti vokiškų ir tuo budu greičiau ištautėja.

Keista, kad vokiečiai nutautinimo tikslais griebiasi net tokių priemonių, Bet jie juk tais pačiais tikslais griebiasi net kumščio ir lazdos, o visur viešai duotų teisių Prusų lietuviams visiškai nepripažįsta.

Lietuviai savo kalbos teisių nei mokyklose, nei bažnyčiose turbut neatgaus, nes dabartiniai Vokietijos hitlerininkai už lietuvių kalbą žmones net kalėjimu baudžia. Neseniai į teismą buvo pašaukta viena 70 metų senutė. Ji teisėjo klausimų nesuprato. Teisėjas vertėjo nepasirupino ir senutei už tai, kad ji nesuprato vokiečių kalbos paskyrė 3 savaites kalėjimo, neva už neteisingą priesaiką. Jeigu jau kalėjimas teko šiai senutei, tai vargu ko daugiau galima tikėtis ir tiems Prusų lietuviams, kurie kovoja už lietuvių kalbos teises.

Vargsta Prusų lietuviai ir su pasilgimu žiuri į šitą pusę Nemuno, nes čia, laisvoj Lietuvoj, tie patys vokiečiai turi šimteriopai didesnes visokeriopas teises.

Tsb.

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

GYVENTI AR NE?
II.

Vieną kartą filosofas, norėdamas sužinoti ar jis gyvas ar ne, pastatė sau klausimą. Tas klausimas neprošalį butų pastatyti kiekvienam iš mųs laikas nuo laiko. Jis atsakė: "Aš manau, kad aš gyvas".

Mes žinom, kad esame gyvi. Bet jei tą klausimą pastatysime abelnai, visiems gerai suprantamu žodžiu, tai suprasime, kad tik egzizstuojame.

Ar prasmė gerai to žodžio suprantama? Jei kam šio žodžio reikšmė dar butų neaiški, tai aš nerandu geresnio paaiškinimo kaip vieno vokiečių rašytojo išsireiškimas. Jisai žodį "egzis tuoti" aiškina taip:

"Gyventi ar ne. Jei gyventi, tai tikrenybėje, buti giminystėje su kitais gyvenančiais netik žmonėmis, bet ir šiaip esamais daiktais. Mirusis kunas (nežiurint kur jo siela butų) nėra giminystėje su niekuo. Negyvas daiktas nežino, ar žiema ar vasara; nežino, ar šviesa ar tamsa; nejaučia skausmų nei smagumų; negali skaityti knygų nei laikraščių; jis nepaiso kokia čionai tvarka įvesta: monarkija, diktatura, demokratybė, fašizmas ar bolševizmas .

Na, jei tas yra teisybė, (o tai tikrai yra teisybė, kad miręs kunas neturi jokios giminystės su niekuomi), tai gyvenantis žmogus kodaugiau turi gimiringumo su visais, to jis yra gyvesnis. Nežiurint kaip neapsišvietęs žmogus butų — jo gyvenimo palyginti negalima su augščiausiai lavintu šunimi, nes šuns gyvenimas remiasi daug ant jo jausmo, o žmogus turi netik kalbą, mąstymo jėgą, atmintį nepalyginamai didesnę. Šuo pralenkia žmogų greitumu, o ypatingai toli pralenkia suuodimu. Jei mes turėtume šunies uoslę, tai suuostume tiek daug įvairių kvapų, kurių dabar suvis kvapo nepažįstam. Bet del to mes išrandame garvežius, automobilius, lėktuvus, kuriais pralenkiam šunis. O suuost suuodžiam pakankamai ir dabar, gal but dar geriau, kad mažiau suuostume.

Gyventi pasitenkinančiai yra troškimu kiekvieno žmogaus. Jis privalo siekti plačiausios giminystės su kitais gyvenančiais daiktais. Bet dažniausiai mes pasitenkiname tais daiktais, su kuriais priversti gyvenimo susidurti kiekvieną dieną. Nueinam į dirbtuvę, raštinę ar į kitą kokią vietą, kur pasikartoja musų dienos programas, diena iš dienos, savaitė iš savaitės. Labai gerai, kad tuo tik pasitenkiname. Bet musų gimiringumas nesiplečia. Be kasdieninių pareigų, ar daug mes gyvenimą pažįstame? Kiek mes esame gyvi? Tas priklauso nuo mųs pačių kiek mes turim gimiringumo su kitais dalykais. Jei esi pasitenkinęs savo kasdieninio užsiėmimo rutyna, tai tiek ir gimiringumo teturi. Kiti dalykai, kaip antai knygos, laikraščiai, poezija, muzika, krutami paveikslai muzėjai, paskaitos, parodos įvairios rųšies koncertai, dramos, komedijos, sportas, futbolas, kumštynės, ristynės, vieši susirinkimai, draugijos, politika, ir tukstančiai kitų dalykų tavęs nesujdomina. Tu su tais dalykais nesueini į gimiringumą.

Štai kaip reikia susprasti prasmę žodžio "egzistavimas". Kas pasitenkina vien darbu, maistu ir miegu, nesiekia giminystės su kitais esamais daiktais — tas negali pasigirti, kad jis gyvena.

Tas, kuris palaiko giminystę su gyvenimu plačioje skalėje — tas negali buti nelaimingu, nes pats gyvenimas jį padaro pilną gyvumo. Tokis žmogus visuomet kuo norint užsiėmęs, neturi laiko pamąstyt apie savąsias bėdas. Taip, kaip tas, kuris nepalaiko gimiringumo su kitais, per dienas sau vienas, arba labai siaurame rately pats bėdavoja paskendęs savo bėdose.

Tikras pesimistas yra tas, kuris gyvena pats sau vienas, nuo visų užsidaręs, vengia turėti gimiringumo su kitais; tas, kurį gyvenimas neinteresuoja. Nė vienas nepergyvena savo amžį, kad nebutų paliestas vienokiu ar kitokiu budu, kokios nors nelaimės, neturėtų kokio nors nesmagumo, apsivylimo, kad nepadarytų savo gyvenime klaidų. Bet pesimistas, del to ir yra pesimistas, kad netik nesiekia gyvenime augštesnių įdomių atsitikimų, nenori turėti nieko bendro su pačiu gyvenimu ir daugeliui tokio kalibro žmonių ateina klausimas:

"Gyventi, ar ne?"

Vienas dramatistas parašė baisią tragediją, išreikšdamas tokiu budu stoką noro palaikyt kontaktą su pačiu gyvenimu.

"Mano žmona baigė apakti, bet ji suvis nepaiso. Sako, kad nieko gero niekuomet nemačiusi. Ji nepageidauja, kad kuogreičiausiai apkurstų, nes nieko savo amžy negirdėjusi. Geriausia, esą, kuomet žmogus sulaukia senatvės. Tuomet žinai, kad jau baigiasi gyvenimo dienos".

Nenoroms turi juoktis, skaitydamas tokius baisius žodžius vien pamįslinus, kad tokis pesimizmas gali atrasti vietą moteries jausmuose. O taip yra tai delto, kad neieškojo gyvenimo giminystės.

Kad nereikėtų savo mirčia mirti — reikia siekti giminystės su gyvenimu ir ją palaikyti. Tuomet niekam ir į mintį neateis klausimas: — "Gyventi, ar ne?"

VIETINĖS ŽINIOS

DARIAUS-GIRĖNO PAGERBIMO IŠKILMĖS.

Liepos 15 d. — Žmonės su automobiliais, papuoštais Lietuvos ir Amerikos vėliavomis, kviečiami susirinkti prie Havemeyer ir No. 5-th Sts., Brooklyn, tarpe 2:30 ir 3 val. pp. Lygiai 3 valandą automobilių vora, su policijos palydovu, išvyks į Bennett Field.

Žmonės be automobilių gali erodromą pasiekti šiais keliais: a) Flatbush Ave. IRT. ligi paskutinės stoties, ten paimti Flatbush Ave. gatvekarį ligi Ave. U, ten imti erodromo autobusą. b) Brighton Beach BMT. ligi Ave. U, imti Flatbush Ave. autobusą, ir ten gauti erodromo autobusą. c) Flatbush Ave. gatvekaris ligi Ave. U, ten erodromo autobusas.

Iškilmės prasidės lygiai 4 val. pp. Žmonės užims vietas stadione, prie runway. Vietas nurodys policija ir leg. V. Kaminskas. Karo kapelionas (regul. armijos) sukalbės maldą, 16-to pėst. pulko, American Legion ir V. F. W. sargybos iššaus tris salvas oran, trimitas taps, ir tuo kariškas pagerbimas bus baigtas. Po to seks 3 kalbos ir Aero-Sekcijos įsteigimas: bus paskelbtos po 25 dol. ar daugiau aukavusių pavardės ir aviacijos mokinių pavardės (jau yra 8 jaunuoliai). Lietaus atvėju, iškilmės įvyks angare Nr. 7.

Liepos 16 d. — Radio paskaitos iš stoties MWBQ, 1500 kiloc. 9:30 ligi 10:30 ir 10:45 ligi 11 val. ryto (p. V. Matusevičiaus vadovaujama); 7:30 ligi 7:45 val. vakare (p. J. Dumčiaus vadovaujama), 7:30 iki 7:45 val. vakare (p. J. Dumčiaus vadovaujama). Be to, p. V. Matusevičius pavedė komisijai visas savo programas liepos 10 ligi 17 d. imtinai. Liepos 12 d. 8 ligi 9 val. vak. bus kelios paskaitos. Apie programą iš WNYC visuomenė teiksis sekti pranešimus iš WMBQ.

Liepos 17 d. a) 9:30-11 val. ryto (su 15 min. pertrauka) radio programa iš WMBQ, paaukauta pp. J. Ginkaus, J. Tamo ir J. Valaičio. Kalbės žymųs kalbėtojai. b) 11 val. ryto pamaldos Apreiškimo Pan. Šv. bažnyčioje, No. 5-th St. Pamokslą sakys kun. J. Balkunas. c) 8 val. vakare civilės iškilmės Apreiškimo parapijos salėje, vadovaujant pp. V. Vyšniui ir K. Vilniškiui. Kalbės apie 6 skridimo stambųs rėmėjai, dalyvaus vietos parapijos choras, vadov. muz. J. Jankaus.

Visi lietuviai veteranai, turintieji uniformas, kviečiami atvykti į erodromą, bažnyčią ir salę uniformuoti, raportuojant p. V. Kaminskui. Erodrome ir bažnyčioje be A. L. L. Dariaus-Girėno Posto narių dalyvaus dar 16-to pėstin. pulko sargyba iš 10 vyrų (veik visi lietuviai), 165 pėst. pulko sargyba, daliniai iš American Legion, Veterans of Foreign Wars, ukrainų Černomorska Sič ir marynų lakunai.

Vėliavėlių automobiliams galima įsigyti pas p. K. Vilniškį, 423 Grand St., Brooklyn, telefonas STagg 2-2133.

Visi lietuviai liepos 17 d. kviečiami namus papuošti Amerikos (nuleidus iki pusiau stiebo) ir Lietuvos (su juodais kaspinais) vėliavomis.

Kapit. St. Dariaus ir leit. St. Girėno draugai lakunai žadėjo skraidyti ore iškilmių metu. Great Neck, L. I., lietuvių delegacija į erodromą atskris.

Pagaliau, New Yorko miestas teikėsi paaukoti savo stoties WNYC (810 kiloc.) radio pusvalandį liepos 17 d. 5:15-5:45 val. po pietų.

Am. Liet. Legionio Dariui-Girėnui Pagerbti Kom-ja.

SLA. SEKRETORIUS DR. VINIKAS IŠVYKO Į PITTSBURGHĄ.

Liepos 7 d. vakare išvyko į Pittsburgh, Pa., SLA. Sekretorius Dr. M. J. Vinikas. Mat Pittsburghe atostogauja naujai išrinktas SLA. Prezidentas adv. F. J. Bagočius, čia pat gyvena naujai išrinktas SLA. Vice Prezidentas p. J. K. Mažiukna, o SLA. Iždininkui adv. K. P. Gugiui reikėjo vykti į Pittsburghą SLA. asekuracijų Mellono banke laikomų reikalais, tai ta proga susitarta pakviesti ir SLA. Sekretorių p. Viniką ir padaryti Pillomosios Tarybos suvažiavimą aptarimui skubiausių organizacijos reikalų. Tokiu budu bus sutaupyta keli šimtai dolerių organizacijai, nes nereikės umiu laiku šaukti Pildomosios Tarybos suvažiavimas į New Yorką. Nedalyvaujanti šiame keturių Pildomosios Tarybos narių suvažiavime liki trys Pildomos. Tarybos nariai galės krivulės keliu savo balsą pateikti šio suvažiavimo nutarimų užgyrimui.

Pereitam Seime išduoti SLA. viršininkų raportai nurodė butiną reikalą siekti kuodidžiausios ekonomijos Susivienijimo reikalų vedime, tai vienu tuo principu pasiremiant ir šis keturių Pildomosios Tarybos narių suvažiavimas sušauktas. Šiuos žodžius rašant dar nežinoma kokius reikalus šis suvažiavimas svarstė ir kokius nutarimus padarė. Tačiau sekamam „Tėvynės" numeryje galėsime paskelbti visus tuos reikalus, kuriuos šis suvažiavimas išsprendė.

LANKĖSI REDAKCIJOJE.

Pereitą savaitę lankėsi „Tėvynės" Redakcijoje SLA. narys p. V. Širvydas, kuris tarnauja federalės valdžios tarnyboje kaipo imigracijos inspektorius. Buvo atvykęs New Yorkan tarnybos reikalais, tai ta proga apsilankė ir SLA. Centro įstaigoje.

Taip pat lankėsi SLA. 126 kuopos narys, Dr. Mindaugis Mikolainis, kuris pastaruoju laikotarpiu gyveno Hartford, Conn., tenai tarnaudamas ligoninėje. Malonu buvo sužinoti, kad Dr. Mikolainis nusprendęs pastoviai apsigyventi Hartforde ir tenai atidaro savo praktikai ofisą adresu: 36 Capitol Ave., priešais lietuvių bažnyčią. Linkime Dr. M. Mikolainiui geriausio pasisekimo gydytojo profesijoj ir kartu norime patarti Hartfordo lietuviams paremti jauną lietuvį gydytoją, kuris yra gabus ir rimtas profesionalas ir kartu geras lietuvis. Tai bene bus pirmas lietuvis gydytojas apsigyvenęs Hartford, Conn. Hartfordo lietuviai susilaukė labai rimtą ir sąžiningą profesionalą asmenyje Dr. M. Mikolainio. Netenka abejoti, kad Hartfordo lietuviai pamils arčiau pažinę Dr. Mikolainį ir musų jaunas Daktaras taip pat pamils savo tautiečius, Hartfordo lietuvius, ir nuoširdžiai jiems patarnaus.

VAIKAMS PRAMOGĖLĖ GERAI PAVYKO.

Šeštadienį, liepos 7 dieną, Liet. Piliečių Kliube, Lietuvių Radio Valandos vedėjas, p. V. Matusevičius, surengė šios valandos mokyklėlės mokiniams ir busimiems mokiniams pramogėlę-partę. Į parengimą jaunuoliai ir jų tėvai kviesti tik per radio, bet susirinko veik visi mokiniai ir dar keletas dešimtų pašalinių lietuvių jaunuolių. Pirmiausia dainų mokytojas, p. V. Bukšnaitis, lietuvių kalbos mokytojas, p. P. Bajoras ir pats radio valandos vedėjas pasakė po atatinkamą prakalbėlę. Pakalbėjo ir Liet. Piliečių Kliubo menadžeris, p. Masiulis. Po to mokiniai padainavo porą dainelių „Mokyklos Dainą" ir „Atskrend' Sakalėlis". Tuomet visi susirinkusieji — mokiniai, pašaliniai ir jų tėvai — pavaišinta sode, kurią suteikė Kliubas ir šaltakoše bei gardžiais pyragaičiais, kuriuos „fundino" p. Matusevičius. Gerokai užkandus, prie p. Jezavito muzikos, viršutinėje salėje jaunuoliai ir jų tėvai smagiai pasišoko ir išsiskirstė namo, pasižadėdami sekantį sezoną lankyti Lietuvių Kalbos Mokyklėlę.

Parengimėlis darė smagaus įspudžio. Susirinkę jaunuoliai visi buvo gražiai pasirėdę ir gerame upe. Skirstydamies, taipgi pareiškė, kad turėjo tokius gerus laikus, kokių retai kada pasitaiko. Taipgi visi sutiko, kaipo atsilyginimą, už suteikimą veltui svetainės pamokoms, platokai pagarsinti Lietuvių Piliečių Kliubo rengiamą pikniką, kuris įvyks liepos 22 d., Klasčiaus parke, Maspethe. Del to kelios dešimtys jaunuolių pamė po penkis tikietus, kuriuos pasižadėjo išanksto parduoti. Beje, minimame kliubo parengime ir visi jaunuoliai dalyvaus, kur ir keletą dainelių padainuos.

Buvęs.

LIETUVIŲ DAILĖS-MENO RATELIO DARBUOTĖ.

Lietuvių Dailės-Meno Ratelio rengtas pokilis savoj studijoj, 266 Flatbush Ave., Brooklyne, birželio 23 d. pavyko gerai finansiškai ir socialiai. Atsilankiusieji svečiai buvo taip patenkint pokiliu, kad patys prašė ir daugiau tokių pokilių surengti. Keletas svečių įstojo nariais į musų draugiją. Tokiu budu ir studijoj esantis pianas pasiliko nuosavybe ir pastoviu studijos papuošimu. Musų tautietis p. Ampusaitis padarė savo dalį musų draugijai, atveždamas ir sutunydamas pianą be jokio atlygimo, už ką visi Ratelio nariai jam yra labai dėkingi. Tokiu budu musų Ratelis pradeda tikrai puikiai gyvuoti ir todel yra planuojama suruošti artimoje ateityje alaus pokilis ir kazyriavimo pokilis. Prašome tėmyti laikraščiuose pranešimus.

Antras malonus dalykas, tai Lietuvos Generalio konsulo čekis sumoje $25, kurį įteikė konsulas p. P. Žadeikis su tuo supratimu, kad pinigai bus sunaudoti paraginimui lietuvių prie meno darbų šioje apylinkėje. Buvo pasiulyta dalį šių pinigų panaudoti užprenumeravimui keletos svarbesnių laikraščių į Ratelio studiją, bet pagaliau nutarta pinigus padėti bankan ir laikyti juos kokiam nors svarbiam darbui finansuoti, o laikraščių užprenumeravimui nariai sulėjo po 10c. Kuomet šis literaturos įsigijimui fondas padidės, tuomet bus daugiau laikraščių ir žurnalų užprenumeruojama.

Ratelis jau nemaža atliko gaivindamas lietuvių meną tarpe šios apylinkės lietuvių. Ratelio studijos augščiau minėtu adresu atidarymas atžymėtas paveikslų paroda, kuri tęsėsi nuo birželio 2 iki 18 d., kas pilnai paliudija, kad Ratelis rupinasi meno auklėjimu lietuvių tarpe. Nors ši paroda buvo išgarsinta vietiniuose lietuvių laikraščiuose ir per radio, vienok musų viengenčių atsilankymas į parodą buvo nelabai skaitlingas, kas dalinai apvylė Ratelio narius, ypatingai jaunus menininkus. Todel ilnkėtina, kad Ratelio kulturinius žygius kiek skaitlingiau šios apylinkės lietuvių inteligentija paremtų savo atsilankymu.

Vienok Ratelio nariai pilnai patenkinti, kad jie naudingą kulturinį musų tautai darbą dirba. Žinoma, mums butų daug smagiau ir maloniau dirbti, daugiau energijos mums suteiktų, jei musų viengenčiai skaitlingai ratelio parengimus ir paveikslų parodas lankytų. Kurie norėtų prisirašyti prie Lietuvių Dailės-Meno Ratelio, prašomi rašyti augščiau pažymėtu adresu arba prašomi atsilankyti į musų susirinkimus, kurie įvyksta kiekvieno antradienio vakare, Ratelio studijoj. Svečiai taip pat kviečiami atsilankyti ir Ratelio savaitinius susirinkimus ir susipažinti su musų tarimais ir veikimu.

H. W. K.

S. L. A. KALENDORIUS

KUOPŲ BEI APSKRIČIŲ PARENGIMAI

HUNTINGTON STA., L. I., N. Y. —SLA. 340 kuopa rengia didelį pikniką-išvažiavimą, kuris įvyks liepos 15 d., South Huntingtone, gražioje vietoje prie ežero. Šokiams bus didelė platformė. Bus gėrimų, užkandžių ir gera muzika. Taipgi bus visokių pamarginimų. Kaip nuvažiuoti — skaitykite korespondencijoje, kuri telpa šiame "Tėv." numery. Visus atsilankyti kviečia.

Rengimo Komisija

—o—

NEW KENSINGTON, PA. — SLA. 192 kp. rengia linksmą pikniką, kuris įvyks sekmedieny, liepos 29 d., Frank Vedro uky, Creighton, Pa. Vieta labai patogi. Šokiams yra salė. Bus geras orkestras, kuris grieš visokius šokius. Norinčius į pikniką nuvažiuoti trokai nuvežš už dyką. Pirmas trokas išeis nuo Ukrainų salės 1:30 val. po piet. Antras — 3 val. Sustos prie gatvekarių stoties. Kas nori važiuoti į minimą pikniką, lai ateina į minimas vietas, o iš ten bus nuvežti. Visus atsilankyti kviečia — Rengimo Komisija.

—o—

SO. BOSTON, MASS. — Linksmą pikniką rengia SLA. 188 kp. Parengimas bus liepos 15 d. Pikniko vieta yra viena iš gražiausių Bostono apylinkėje. Kiekvienas dalyvis galės tyru oru pakvėpuoti ir gamtos grožiu pasidžiaugti. Bus įvairių valgių ir gėrimų. Svečiai galės šokti ligi vėlumos. Galima bus ir maudytis. Busai išeis nuo East Fourth ir Atlantic Sts., So. Boston, 11:30 val. prieš piet. Tikietai į abi pusi tik 60c. Tikietai gaunami 2 Atlantic St. Kviečiame visus į musų parengimą atsilankyti. Ypač prašome atsilankyti visus SLA. narius.

SLA. 188 kp. Komitetas.

Kuopos Susirinkimas

Providence, R. I. SLA. 347 kuopos susirinkimas įvyks liepos 23 d., 7 val. vakare, L. P. P. Kliubo kambariuose, 208 Charles St. Visi nariai ir narės malonėkite pributi, nes bus apkalbėta pikniko rengimas šią vasarą. Taipgi turime ir kitų reikalų aptarimui. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 347 kuopos.

V. J. Bankauskas — sekr.

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukinu, nes skaudėjimai nat patalo paguldo

CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c., per paštą 55c. ar dvi už $1.05 Dukart tvirtesnė 75c.

Knyga: „ŠALTINIS SVEIKATOS" augalais gydytis, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS,
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

Iš Gothenburgo į Stockholmą kelionė elektriniais traukiniais ima 6 valandas, per gražiąją Švediją. Ši kelionė jungia musų Atlantiko ir Klaipėdos laivų susisiekimą. Tarp Klaipėdos ir Stockholmo tiesiog plaukioja musų laivas "MARIEHOLM" kelionės laikas 24 valandos.

IŠPLAUKIA IŠ NEW YORKO
Gripsholm ..... **Liepos 25**
Kungsholm ..... **Rugpiučio 18**
Drottningholm ..... **Rugpiuč. 25**
Gripsholm ..... **Rugsėjo 6**

Kreipkitės į vietinį agentą arba:
SWEDISH AMERICAN LINE
21 State Str., New York, N. Y.

VYRAI — ATYDA!

Štai yra specialis pranešimas, kuris bus įdomus kiekvienam vyrui, kuris pasiekė „viduramžį" ir jaučia reikalingumą tam tikro gaivinančio TONIKO. Kad suteikti galimumą tukstančiams, kurie del kokios nors priežasties atidėlioja užsisakyti

Nuga-Tone

tiesiog nuo distributorių. Ši Gydytojaus preskripcija dabar parduodama visose vaistinyčiose. Vienas doleris už mėnesio treatmentą — bukite savimi gaukite butelį šiandien — garantuotas.

„IŠMINTIS

NAUJAS, DIDELIS, GRAŽUS
Mokslo, Meno, Satyros ir Verslo
VISUOMENIŠKAS ŽURNALAS

Turiningas įdomiais ir naudingais raštais; paveiksluotas, su anglų kalba skyrium jaunimui; daug jumoristinių eilių ir poezijos.

Bendradarbiauja Gabiausi Rašytojai
Kaina metams $1.50. Kopija 15c
Kanadoj ir Užrub. metams $2.00
Prenumeruokite šiuo adresu:

Išmintis Publishing Co.
315 E Street, South Boston, Mass

PAŽANGA

Laisvos Minties, Mokslo ir Kritikos Mėnesinis Žurnalas

Kaina $1.00 metams
Pusei metų 65 centai
Vienas No. 10 centų

PAŽANGA
3352 S. Halsted St. Chicago, Ill.

UŽ LIETUVOS BONUS

Mes mokame augščiausią rinkos kainą. Neparduokite pirm parašymo pas mus.

Kurt H. Schurig & Co.,
50 Broadway, New York.

Tel. Newtown 0-4464
ANT. J. VALANTIEJUS.
Laisniuotas Graborius ir Balsamuotojas.
Apdrauda visose šakose.
Notary Public
54-41 — 72-nd Street,
(4 Lexington Ave.) arti
Grand St., Maspeth, L.I.N.Y.

BIZNIERIAI GARSINKITĖS „TĖVYNĖJE"

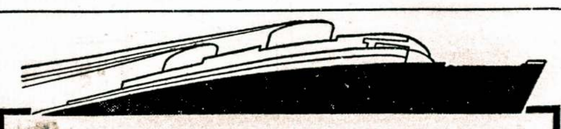

Greičiausia Kelionė į Lietuvą

BREMEN • EUROPA

EKSPRESINIS TRAUKINYS laukia prie laivo Bremerhavene ir užtikrina patogų nuvykimą į KLAIPĖDĄ.

Arba keliaukite populiariais ekspresiniais laivais

HAMBURG - DEUTSCHLAND
ALBERT BALLIN - NEW YORK

Malonios apystovos, preinama kaina.

Taipgi nuolatiniai išplaukimai gerai žinomais kabininiais laivais. Patogus susisiekimas geležinkeliais iš Bremeno ar Hamburgo.

Informacijų klauskite pas vietinį agentą arba

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD
57 BROADWAY, NEW YORK CITY

SUSIVIENIJIMO LIETUVIU AMERIKOJE

KNYGYNE

Galima Gauti Sekančios Knygos:

Amerika — Informacijos apie Ameriką ir tt. **$1.00**
Apdrauda ir Pašalpa — pusl. 32 ..... **10c.**
Daktaras iš Prievartos (Komedija) ..... **20c.**
Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68 ..... **20c.**
Kaip Gyvena: Latviai, Suomiai, Anglai ..... **20c.**
Kas iš Kur Pareina? ..... **20c.**
Kelionė į Šidlavą — pusl. 48 ..... **15c.**
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 ..... **40c.**
Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu — pusl. 102 ..... **35c.**
Liudvikas Pasteris — pusl. 48 ..... **15c.**
Namų ir Ypatos Hygiena, 31 pusl. ..... .10
Nuo Degtinės (Komedija), 19 pusl. ..... .10
Petras Žemaitis, 69 pusl. ..... .15
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 ..... **10c.**
Rutvilė (Tragedija), 151 pusl. ..... .40
SLA. Istorija (1896-1915) $1.50; audimo apdarais **2.00**

Viršminėtas knygas SLA. nariai gauna už pusę kainos.

—o—

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:

Aisopo Pasakos, 346 pusl. **$1.25**
Alenutė — Perstatymas Dviejuose Aktuose Trijuose Paveiksluose ..... **.25**
Aras, Kvartetas ..... **.40**
Susiprato (Tragi-Komedija) pusl. 64 ..... **20c.**
Aritmetikos Uždavinynas (Vadovėlis aritmetikos pradžiai) 103 pusl. ..... **.50**
Geografija arba Žemės Aprašymas 467 pusl. **3.00**
Iš musų kovų ir gyvių, 59 pusl. ..... **.15**
Kražių Ckerdynė, 77 pusl. ..... **.15**
Laimės Ieškotojai — 4-rių Veiksmų Drama **.40**
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje — pusl. 258 ..... **1.00**
Valgių Gaminimas ir Namų Prižiurėjimas 173 pusl. **$1.00**
Pasaulio Istorija (Parašė G. H. Wells), 292 pusl. **$2.25**
Vaikų Darbymečiui — pirmamjam Pradžios Mokyklos Skyriui (Beletristika ir gamta), pusl. 400 ..... **1.00**
Vaikų Darbymečiui — Antroji Dalis (Gimtinės mokslui), pusl. 314 ..... **1.00**
Vaikų Darbymečiui — Trečiamjam Pradžios Mokyklos Skyriui (Krašto mokslas ir kiek geografijos), pusl. 280 **1.00**
Žinynas (iš įvairių mokslo šakų), puslapių 392 ..... **2.25**
Vilnius — (Istorijos Apžvalga su daugybe paveikslų) **4.00**

—o—

MIKO PETRAUSKO.

Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko sekančios kompozicijos del solo, duetų, kvartetų, chorų, etc.:

Eglė (Žalčių Karalienė) **10.00**
Kanklės 1920 Metų **2.00**
Pasaka (Dramatiška Daina) ..... **.80**
Žalčio ir Gulbės Dievaičio duetas ..... **.75**

—o—

ANTANO BAČIULIO.

Oi, Dainos (solo arba duetui) ..... .50
Piemenėlis (Duetas) ..... .50
Lietuva (solo balsui, smuikui ir pianui) 1.00
Meilė (Love) (Solo balsui, smuikui ir pianui) 1.00
Artojas (solo žemam bailsui ir pianui) ..... .75
O, Laisve (Mišram kvartetui arba chorui) ..... .50
Jonas ir Sijonas ir Suktinis (solo balsui ir pianui) ..... .75
Audra prieš dieną (solo) 1.00
Žvaigždutė ir Aušta rytas (solo ir duetas) ..... .75
Nokturnas (Duetas Bassui ir Sopranui) 1.25
Myliu (Mišram kvartetui arba chorui) ..... .75
Ko vėjai pučia (Keturiems balsams ir pianui) ..... .50

Reikalaudami augščiau minėtų knygų, rašykite sekančiai:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.